Kasr-ı Arifan

UMRE ZİYÂRETİ ÖZEL

ISSN 1307-7902

MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'Nİ BİZE HEDİYE ETTİĞİ İÇİN ALİ HAYDAR EFENDİ HAZRETLERİ'Nİ VEFATININ 50. SENE-İ DEVRİYESİNDE YİNE ŞÜKRAN VE MİNNETLE ANIYORUZ

Kasr-ı Ârifan Dergisi - Yıl: 2 Sayı: 23 / Ağustos 2009 Fiyat: 6,-TL (KDV Dahil) - www.arifandergisi.com - ISSN: 1307-7902

Bu ay yine özel bir sayıyla sizlerle birlikteyiz. Geçen sayımızda Mahmud Efendi Hazretleri'nin Şâm-ı Şerîf'e yaptığı ziyâreti ve bu ziyarette yaşanan bir takım hadiseleri sizlerle paylaşmıştık. Bu ayki sayımızdan bahsetmeden evvel "Şam Ziyareti Özel" sayımıza göstermiş olduğunuz yoğun ilgi ve desteğinizden dolayı sizlere çok teşekkür etmek istiyoruz. Rabbimizin lütfu inâyeti, Efendi Hazretleri'mizin himmet ve bereketi, sizlerinde gayret ve desteğiyle Arifan ailesi olarak hızla büyümeye devam ediyoruz, inşallah daha da büyüyecek ve sesimizi daha güçlü bir şekilde duyuracağız.

Mahmud Efendi Hazretleri, Şâm-ı Şerîf ziyaretinin hemen ardından ani bir kararla Haremeyn-i Muhteremeyn'e ziyârete gittiler. Tabi bu durum tüm sevenlerini çok sevindirdi. Zira üstadımız uzunca bir süredir böylesine uzak mesafelere ziyarette bulunmamıştı. Dolayısıyla aradan geçen uzun bir zamandan sonra üstadımızın yeniden eskisi gibi uzun seferlere çıkabilecek sıhhat ve âfiyete kavuşması sebebiyle Rabbimize sonsuz şükürler ediyoruz. Mevlâ Teâlâ sıhhat ve âfiyetini dâim eyleyip başımızdan eksik etmesin. Amin!..

Kıymetli Arifan Dergisi Okurları;

Bu ay yine sizlerin çok beğeneceği ve elinizden bırakamayıp bir solukta okuyacağınız, Mahmud Efendi Hazretleri'nin Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'ye yaptığı ziyâretleri kapsayan "Umre Ziyareti Özel" sayısıyla karşınızdayız.

Üstadımızın 21 Haziranda yapmış olduğu bu Umre'de, havaalanında uçağa binişinden itibaren tekrar geri dönüşüne kadar olan safhaları, bu yolculuk esnasında bulundukları yer ve ortama göre üstadımızın âyet ve hadislerle beyan ettiği sadra şifa veren hikmetli kelamları, gerek Beytullah'ı tavaf ederken gerekse Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)in kabri şerifini ziyâret ederken yaşanan o mânevî atmosferi, yağmur gibi yağan feyiz ve bereketlerin adeta gözle görüldüğü, ruhlar âlemindeki beraberliğe ilaveten bedenlerin de bir araya gelerek o muhteşem vuslatın gerçekleştiği haz dolu unutulmaz anları yine Cübbeli Ahmet Mahmut Ünlü hocamızın kaleminden onun yorumuyla okuyacak, okurken de sanki oradaymış gibi o mânevî hazları ve feyzi fuyûzâtı gönlünüzde hissedeceksiniz. Rabbim cümlemize istifade etmek nasip eylesin.

Bu arada, vefatının 50. sene-i devriyesi olması münasebetiyle Ali Haydar Efendi (Kuddise Sirruhu)'nun Dini Mübîni İslâma hizmetle, ilimle ve irşadla dolu dolu geçen hayatını, kendinden sonra Hak âşıklarını irşad edecek halefini ve geleceğin Kutbu'l-Azamı'nı yetiştirip, sevenlerine veda ederek Yüce Dosta gidişine kadar olan ibret dolu hayatını, kısaca da olsa sizlere arzediyoruz.

Ayrıca içinde bulunduğumuz Ağustos ayında kesinlikle gaflet etmememiz gereken geceyi/Berat gecesini de sizlere hatırlatmak istiyorum. 5 Ağustos Çarşamba Gününü, Perşembe Gününe bağlayan gece Berat Gecesi'dir.

Peygamber Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)in ifadesiyle **"Allâh-ü Teâlâ, Benî Kelb Kabilesi'nin koyunlarının tüyleri adedince kimseyi** (Berat Gecesi) **Cehennem'den âzâd edecek."** İşte o mübarek gecede Rabbine iltica edip tövbe edenler Cehennemden kurtuluş beratlarını alacaklar inşaallah.

Berat Gecesi, önümüzdeki sene içerisinde ne olup bitecekse bunların hepsi takdir ve tespit edilir. Yani mahlukatın bir sene içerisindeki rızkları, zengin veya fakir, aziz veya zelil olacakları, kim ölecek, kim doğacak, hangi bölgelerde yel, sel, deprem, yıldırım düşmesi, yer çökmeleri gibi doğal afetler meydana gelecek, nerelerde harpler, darpler zuhur edecekse tüm bunlar hatta yeryüzüne kaç adet yağmur damlası düşecekse o dahi Berat Gecesi'nde yazılır, takdir ve tespit edilir.

Berat Gecesi öyle bir gecedir ki; gerek maddî, gerekse mânevî her şeyin lehimize veya aleyhimize değişebileceği, kesinlikle uyanık olunması ve gaflet edilmemesi gereken bir gecedir. Rabbim, o geceyi en güzel şekilde ihyâ etmeye bizleri muvaffak kılıp, hakkımızda hayırlı takdirler yazılmasını nasip eylesin.

Ramazan ayının müjdecisi olan Berat Kandilinizi tebrik eder, bu gecenin tüm Müslümanlar için hayırlara vesile olmasını Rabbimden niyaz ederim.

Mevlâ Teâlâ cümlemizi Cehennemden beratını alanlardan eylesin. Âmin...

Mustafa Özşimşekler

mustafaozsimsekler@arifandergisi.com

Ağustos 2009 - Yıl 2 Sayı 23
ISSN: 1307-7902

Arifan Yayın Film Adına
İmtiyaz Sahibi
Barış SEZEK

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Pazarlama - Reklam
Hakan SELÇUK

Temsilci Sorumlusu
İlhan GÖRÜR

Abone Dağıtım
Mustafa YARTAŞI

Grafik Uygulama
Fatih ARAZ

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)
60,- TL

Yurt Dişi Abonelik Bedeli (Yıllık)
65 Euro

Abonelik İçin Banka Hesap Noları
Türkiye Finans (Yavuz Selim Şb.)
TL Hesap No: 862459-3

Türkiye İş Bankası (Fatih Şb.)
TL Hesap No: 1020 1694996
USD Hesap No: 1020 0732458
EUR Hesap No: 1020 0732462

Bank Asya (Fatih Şb.)
TL Hesap No: 22-2309780-1

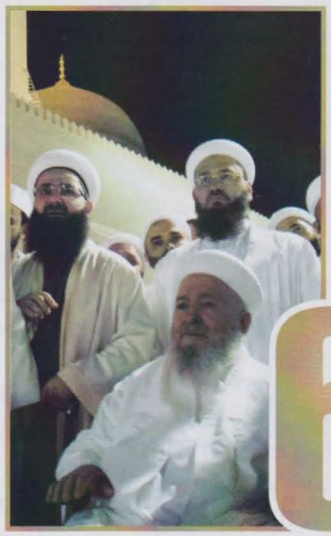
POSTA ÇEKİ
Hesap No: 5911942
Hesap Sahibi: Arifan Yayın Film

Adres
Yavuzsultanselim Mah.
Haliç Cd. No: 66/1
Fatih/İST.
Tel: 0212 534 00 25
Faks: 0212 534 43 75
www.arifandergisi.com
bilgi@arifandergisi.com

Yayın Türü
Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri
Türmatsan 2009

*Dergimizde yayınlanan yazı, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam verenine aittir.

MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN UMRE ZİYARETLERİ
Ahmet Mahmut ÜNLÜ 6

ALİ HAYDAR EFENDİ
(Kuddise Sirruhû)
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER 32

BERAT GECESİ
Mehmet TALÛ 40

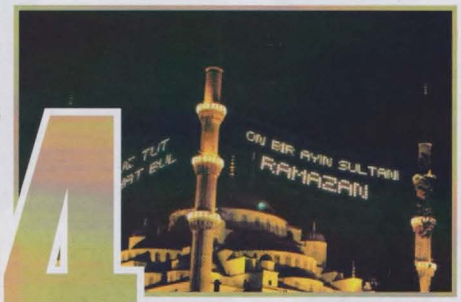
Kur'an-ı Kerim'e hürmetsizlik örneği...
Ali EREN 46

HOŞ GELDİN EY ŞEHR-U ĞUFRAN!
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
50

ORUÇ VE FAZİLETLERİ
Adem ŞENER
54

58
ULEMA ZAVİYESİNDEN MEVDUDİ'NİN BAZI GÖRÜŞLERİ Mustafa ÖZCAN

FİTNE NİFAKTAN BİR ŞUBEDİR
Nuran ALPER
62

MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN UMRE ZİYARETLERİ

AHMET MAHMUT ÜNLÜ
(CÜBBELİ AHMET HOCA)

Bütün hamdler: **"Haccı ve umreyi Allâh için tamamlayın"** buyuran **Allâh-u Te'âlâ**'ya mahsûstur.

Her an ve zaman dâim olan salât-ü selâmlar: **"Ey Allâh! Bize Mekke'yi sevdirdiğin gibi Medîne'yi de sevdir ve Mekke'ye verdiğin bereketin iki katını Medîne'ye ver"** buyuran **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in ve âl-i ashâbının üzerine olsun.

Kıymetli okurlarım! Rabbimize ne kadar hamdetsek azdır ki, O bize Yüce Üstâdımız, Pîrimiz, Seyyidimiz ve Senedimiz **Hacı Mahmud Efendi** *(Kuddise Sirruhu)* Hazretleriyle birlikte **Şâm-ı Şerîf** ziyâretini nasîb etmesinin hemen akabinde **Haremeyn-i Muhteremeyn**'in ziyâretlerini ihsân etti.

Bundan dolayı Muhtereme Vâlidemize; Hacı Annemize ne kadar teşekkür etsek azdır, çünkü kendilerinin uzun süredir **Efendi Hazretleri**mizin sıhhatine gösterdiği titiz ve ciddi gayret, takip ve îtina neticesinde **Efendi Hazretleri**miz yıllar sonra yeniden uzun seferlere rahatça çıkabilecek ve gittiği yerlerde mühim hizmetler görebilecek sıhhat ve âfiyete mâlik olabildi. **Allâh-u Te'âlâ**'dan niyâzımız bu sıhhat-ü âfiyeti gün be gün müzdâd ederek dâim kılmasıdır.

Tabî ki bu umre ziyâreti âni bir kararla gerçekleştiği için birçoğunuz bundan geç haberdâr oldunuz ve bu sebeple iştirak edemediniz. Ama ben yakînen inanıyorum ki niyetinizle hepiniz Hazret-i Şeyhimizle berâberdiniz ve aynı ecre ortaktınız. Elbette ben bunu ındî bir görüş olarak söylemiyorum, aksine **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in, **Tebük** seferinden geri kalan bazı kimseler hakkındaki: **"Şüphesiz Medîne'de öyleleri vardır ki, biz bu yolda ne adım attıysak, onlar da bizimle berâber oldular, çünkü onları özürleri alıkoydu"** hadîsi şerîfine istinâden söyleyebiliyorum.

Bu fakîr, **Efendi Hazretleri**mizle ilk olarak uçağa binmek üzere körükten geçtikten sonra tam uçağın kapısında karşılaştım. Bizi görünce ferahlandılar ve: ***"Geldiğin iyi oldu"*** buyurdular. O sırada ben Kendisine bir husûsu sordum, şöyle ki; daha önce **Şâm** ziyâretinde ulemâ ile ictimâ kayda alınmıştı. Üç saat kadar süren bu toplantıdan, dâvet sahibi **Hüsâmeddîn Farfur** tarafından bize gönderilen bir saat kırk beş dakikalık bölümü **Üstâdımız Hazretleri**nin takrîriyle **cübbeliahmethoca.tv** adındaki internet adresimize koyarken, bazı istişâreler netîcesinde, o mecliste okunan kasîdeleri çıkarıp elli kusûr dakîka olarak koymuştuk. Fakat sonra ağırlıkla **Kasîde-i Bürde**'den olan medhiyeleri çıkarmamızın şık olmadığını görünce konuyu **Efendi Hazretleri**ne sormayı münâsib gördük. İşte ben tam uçağa binerken bu konuyu Kendisine sorunca:

"Kasîdeleri çıkarma, aslında bu Bizim yolumuzda yok, ama Benim hâtırıma kurulmuş bir mecliste onların tarîkatlarında serbest olan işlere bir şey diyemezdim" buyurdular.

Oanda benim aklıma yirmi beş yıl kadar önce **Efendi Babamız Hacı Ali Haydar Efendi**'yi ziyârete giderken **Efendi Hazretleri**nin, Hacı Bilâl Efendi'ye söylediğine şâhit olduğum: ***"Ben, silsile meşâyıhı içerisinden en çok Şâh-ı Nakşibend'e benzerim"*** sözü geliverdi. Nitekim **"el-Hadâiku'l-Verdiyye fî Beyân-i Ecillâi'n-Nakşibendiyye"** isimli mûteber eserde zikredildiği üzere bir kere **Şâh-ı Nakşibend** *(Kuddise Sirruhu)*nun huzûruna ney ve def gibi bir mûsikî âletiyle kasîde söyleyen iki kişi geldiğinde onları susturmayıp dinlemiş ve: **"İnkâr nîst, în kâr nîst"** yânî, "(Bunu) **inkâr da yok, bu iş**(i işlemek) **de yok**" Yânî; **"Ben bu işi yapmam, ama diğer bâzı meşâyıh müsâade ettiği için inkâr da etmem"** buyurmuş. *(Abdülmecîd el-Hânî, el-Hadâiku-'l-Verdiyye fî Beyân-i Ecillâi'n-Nakşibendiyye; sh:441)*

Şimdi yeri gelmişken burada: **"Efendi Hazretleri** hasta olduğu için bu işler böyle oluyor" diyeceğini tahmîn ettiğim bazı kişilere iknâ edici birkaç îzâh yapayım. Evvelâ şunu belirteyim ki, **Üstâdımız Hazretleri** hasta değildir, Kendisine hastalık isnâd edenlerin kendileri hastadırlar, hem de tedâvisi olmayan kalp hastalığına mübtelâdırlar. Bunların ne tasavvuftan, ne de tarîkattan haberleri yoktur, zâten onları bu hâle getiren ilim eksikliğidir, insana "Hoca" denmekle hoca olunsaydı, merkebe de "Mürîd" denmekle mürîd olurdu. Nitekim **Ferîdüddîn-i Attâr** *(Kuddise Sirruhu)*nun, **"Tezkiretü'l-evliyâ"** isimli şâheserindeki nakline göre **Ebû Yezîd el-Bestâmî** *(Kuddise Sirruhu)*:

Bestam'da Ebû Yezîd el-Bestâmî Hazretleri'nin Kabr-i Şerîfi

"Bizi ziyârete gelenlerin kimi merhûmdur, kimi mel'ûndur" buyurunca Kendisine: "Bu nasıl oluyor?" denildi. O zaman: **"Bana bir kişi gelir, o anda ben tefekkür ve müşâhede** (Mevlâ'yı görür gibi olma) **hâlinde bulunurum, o da beni aklını yitirmiş bir mecnûn gibi görür ve yanımdan ayrılırken benim gıybetimi yaparak lânete müstehak olur. Bir diğeri de gelir,** (bana îtikâdı olduğu için) **aynı hâlimde benden istifâde eder, bu da onun büyük rahmetler celbetmesine vesîle olur"** buyurdular. *(Ferîdüddîn-i Attâr, Tezkiretü'l-evliyâ, no:14, sh:200)*

Yine böylece nakletmiştir ki; **Ebû Yezîd el-Bestâmî** *(Kuddise Sirruhu)* Kendisine yirmi sene hizmet eden ve yanından hiç ayrılmayan mürîdine devamlı ismini sorarmış, bir gün mürîd ona: "Yâ Şeyh! Benimle istihzâ mı ediyorsun, ben uzun zamandır Senden ayrılmıyorum, Sense her gün bana adımı soruyorsun" deyince **Ebû Yezîd el-Bestâmî** *(Kuddise Sirruhu)*: **"Ben seninle istihzâ eder miyim, lâkin O'nun (Rabbimin) ismi geldi, bütün isimleri benim kalbimin levhasından sildi. Ben senin ismini biliyorum, lâkin** (bu nedenle) **unutuyorum"** buyurdular. *(Ferîdüddîn-i Attâr, Tezkiretü'l-evliyâ, no:14, sh:202-203)*

İşte şimdi **Efendi Hazretleri** gibi, **Ebû Yezîd el-Bestâmî** makâmındaki velîlerin istiğrâk hâlindeki hârikulâdeliklerini biraz daha anlayabildiniz sanırım. Ama bu inceliklerden haberleri olmayan, anlatılsa da anlayacak kâbiliyetleri bulunmayanlara hiçbir nasîhat kâr edeceğe benzemiyor. Şimdi mevzûmuza dönecek olursak; bu hâdise **Üstâdımız Hazretleri**nin hayatında bir ilk değildir. Nitekim **Üstâdımız Hazretleri**nin bundan beş-altı yıl önce huzûrunda makamla **Kasîde-i Bürde** okunduğunda, bunu bitene kadar dinlediğine ve tesirlenip ağladığına şâhit olan bunca ihvân mevcuttur.

Mahmud Efendi Hazretleriyle Seyyid Muhammed Alevî Mâlikî Hazretleri

Tabî o zaman da bazı bağnazlar: "Tarîkat elden gidiyor" diye feverân etmekten geri durmadılar, oysa tarîkatın bir yere gittiği yoktu, yerli yerinde duruyordu. Tarîkatın sâhibinin ses çıkarmadığı bir işe îtirâz herhalde tarîkatı muhâfaza niyetiyle yapılamaz.

Yine böylece bundan yirmi küsûr sene kadar önce **Efendi Hazretleri**mizle birlikte **Seyyid Muhammed Alevî Mâlikî** Hazretleri ile **Mekke-i Mükerreme**'de **Rusayfe**'deki dergâhında ilk tanıştığımız mecliste kasîdeler inşâd edilmişti. O gün **Efendi Hazretleri**nin yanında İstanbul Müftüsü **Salâhaddin Kaya** ve Prof. Dr. **Osman Çataklı** gibi hatırlı bâzı zevât da bulunuyordu. Meclis çıkışında **Üstâdımız** bana: ***"Bu kasîdeler işi hakkında ne yapalım? Onlara bir şey diyelim mi?"*** diye sordu, fakîr de: "**Efendim**! Bunlar burada **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e vefâtından sonra îtibâr etmeyen Vehhâbîlerle uğraşıyorlar, onların inadına mevlidler ve medhiyeler okuyorlar, bir şey desek incinebilirler" deyince bir şey buyurmadı. Ertesi gün bana: ***"Ben istihâre ettim, 'Onların tarîkatında serbest olduğu için bir şey demeyin' buyuruldu"*** buyurdu. Bunun anlaşılması çok kolaydı. Bu tıpkı kerahat vaktinde mescide girip tahiyyetü'l-mescid namazı kılan bir Şâfi'î'ye: "Bu vakitte namaz kılınmaz" demek gibiydi. Elbette ki mezheb ve meşreb ihtilâfında bulunan rahmet hikmetine vâkıf biri: "Ben Şâfi'îyim, kılarım" diyene: "Ne olursan ol, kılamazsın" demeyecekti.

Tabî ki **Efendi Hazretleri**mizin yanında uzun yıllar kalmanın, akıl kullanmanın ve sürekli takibin kazandırdığı melekeye sâhib olmayanlar: **"Bir şey bildin ama bir çok şey senden uzakta kaldı"** kavli mûcebince hemen her hükme îtirâza kalkışmamalı, bilakis bir bilene danışmalıdırlar, aksi takdirde kaçınılmaz olarak tahrîbleri tâmirlerinden, ifsâdları islâhlarından fazla olacaktır.

Üstâdımız Hazretlerinin bu hususta müsâmahası daha çok merhûm **İhsân Efendi Hoca**mızın, Kendisine: "Ben şâhit oldum, **Efendi Baba Ali Haydar Efendi**, oğlu **Hâfız Bahaddin Efendi**'ye makamla mevlid okuturdu ve dinlerdi" diye nakletmesinden sonra oldu. Tabî **Efendi Hazretleri** bugün birilerinin dediği gibi: "Ben **Efendi**'den duymadan inanmam" diyenlerden olmadığı için bu nakle îtibâr etti.

İsmet Garibullah Tekkesi

Ama burada biri çıkıp bana: "Sen **İhsân Efendi** gibi misin ki, senin nakline şâhit istemeyelim" diyecek olursa, ben de ona: "Evet, ben zühd ve takvâda **İhsân Efendi** Hocamızın eline su dökemem, ama geçenlerde Hıdiv Kasrında **Süleyman Ağabey**imizin velîmesinde, **Rasül Hoca**mın yanında **Efendi Hazretleri**min "**Ahmet** emîndir" buyurmasından anlaşılacağı üzere; **İhsân Efendi, Efendi Baba**'ya iftira etmeyeceği gibi, benim de **Efendi Hazretleri**ne iftira etmeyeceğim âşikârdır, benim bu noktada **İhsân Efendi**'den aşağı kalır tarafım yoktur, inşâallâh bundan sonra da olmaz. Üstelik benim bu konularda **Efendi Hazretleri**mizin bacanağı **Muhammed Hoca** ile **Şefik Hoca** gibi iki erkek şâhidim de vardır" derim. Bununla da iknâ olmayana: "**Utanman yoksa ne yaparsan yap**" hadîs-i şerîfini okurum. Belki bu söz birilerine bir şey hatırlatır da, uyanmalarına vesîle olur diye de temennî ederim.

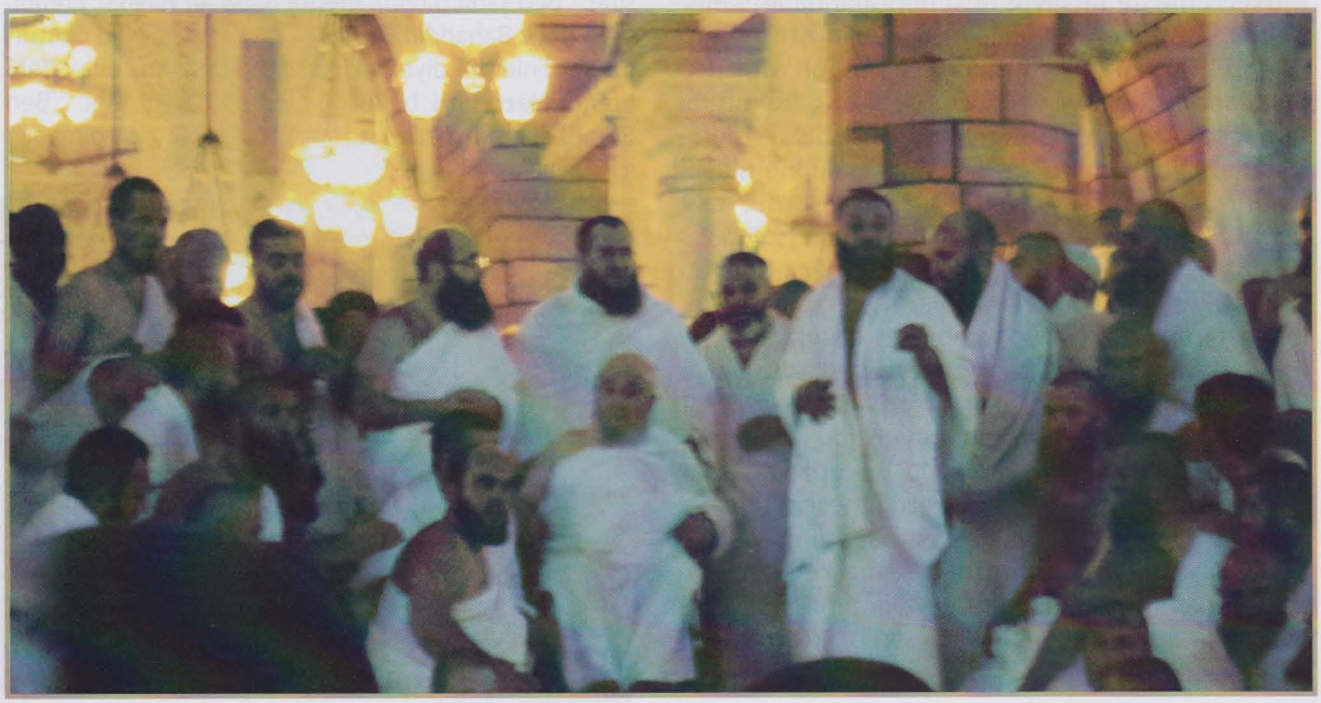
Hakîkati arayan kardeşler! **Efendi Hazretleri**mizin bu gibi konulardaki tavrını anlayabilmek için şu kâideyi göz önünde bulundurmalıyız. **Üstâdımız Hazretleri**nin **Mektûbât**'ın beyanlarına verdiği değer îzâha muhtaç değildir, ancak bu beyanlardan biri, Şeyhi **Ali Haydar Efendi Hazretleri**'nin beyânı ya da tatbikâtı ile çatıştığında şeyhine îtibar ettiği de kesin bir vâkıadır. Nitekim **İmâm-ı Rabbânî** *(Kuddise Sirruhu)* teşehhüdde parmak kaldırılmaması husûsunda çok uzun bilgiler içeren ısrarcı ifâdeler yazmışken, **Üstâdımız Hazretleri**: "***Ben Efendi Babamı parmak kaldırırken gördüm, ben de kaldırıyorum***" buyurmuştur. Zâten bu fiilin şâhitleri sayılamayacak kadar çoktur. Yine böylece **Mektûbât**'ın; tesbih namazı gibi nâfilelerin, cemâatle kılınmaması husûsundaki beyânı ile **Efendi Baba**'nın cemâatle tesbih namazı kıldığı bilgisi teâruz edince, **üstâdımız Hazretleri** buna müsâade etmiştir.

Hatta burada ismini vermeyi münâsib görmediğim bir hocaefendi bir pazar sohbet çıkışı; büyük bir kalabalık huzûrunda: "**Efendim! Cübbeli** tesbih namazı kıldırıyor, **Mektûbât** buna müsâade vermiyor" deyince: "***Buna müsâade var***" buyurmuştur.

Hâsılı; makamla okunan mevlid ve kasîdeleri dinleme meselesinde de durum böyle değerlendirildiği takdirde anlaşılması zor olmayacaktır. Bugün **İhsân Efendi** sağ değilse, **Efendi Baba**mıza makamla mevlid okuyan oğlu **Hâfız Bahaddin Gürbüzler Ağabey**imiz hâlen doksan yaşına yaklaşmış vaziyette berhayattır ve hâfızası yerindedir. **Allâh-u Te'âlâ** kendisini nazardan muhâfaza eylesin. Âmîn!

Şimdi mübârek umre ziyâretinin **Mekke-i Mükerreme** kısmında yaşanan bazı tatlı ve hikmetli hâdisi nakle başlayayım: **Üstadımız Hazretleri** uçaktan inerken çok neşeliydiler, kendisi önde oturduğu için herkes önünden geçerek iniyorken özellikle çocuklara çok tebessüm buyurdular. **Yusuf Çelener Hocaefendi**'nin çocuğu **Ali Rıza**'ya çok güldüler.

Efendi Hazretlerimiz uçaktan indiği vakit: "***O tayyâre ne idi, Allâh'ın âyeti idi. Allâh-u Te'âlâ 'Evelem yerav .... Mâ yümsikühünne illerrahmân' 'Üzerlerindeki kuşları görmediler mi ki,*** *(kanatlarını)* ***açıp uzatıcılardır ve*** *(güç kazanmak için dinlenmek üzere bazen de kanatlarını göğüslerine doğru)* ***kapatıverirler?*** *(Kanatlarını açma ve kapama anlarında)* ***O Rahmân'dan başkası onları tutmamaktadır' buyuruyor, bu âyet Mülk Sûresi'ndedir*** *(âyet:19)*. ***Yoksa o kadar ağır cisim havada nasıl durabiliyor?***" buyurarak devamlı hayret ve tefekkür makamında bulunduğunu bir kere daha açıklamış, böylece bizleri gafletten uzaklaşmaya ve her şeyde Mevlâ'nın âyetlerini görmeye davet etmiş oldular.

21 Haziran pazar günü işrak vakti **Mekke-i Mükerreme**'ye ulaştık, **Üstadımız Hazretleri** kaldığı otelde iki gün kadar istirâhat buyurdular, çünkü umre kolay bir ibâdet değil, **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* hac ve umre dışında hiçbir ibâdete niyet ederken kolaylık istememiştir.

Umre öncesi bu fakîr bazı namazlarda yanında bulunuyordum. Bir kere kuvvetli sesle **Harem**'in ezanları başlayınca: ***"Ebû Cehil çatlasın diye burada ezanlar daha gür okunuyor herhalde, avanak Ebû Cehil neler kaybetti, inadı bırakmadı, evvelce Mekke'de er-Rahmân Sûresi nâzil olduğu vakit Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Bu Sûreyi müşriklerin içerisinde kim okuyacak?' buyurdu. İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh): 'Ben okurum' diye ayağa kalktı, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buna baştan râzı olmadı, başkasının kalkmasını bekledi. İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh) çok zayıftı, dizlerinin inceliğinden dolayı ona gülerlerdi. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Siz buna gülüyorsunuz ama Allâh katında bunun dizleri Uhud dağından büyüktür' buyururdu.***

Sonra üç kere îlanda da İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh) kalkınca Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Kalk git oku' buyurdu. İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh) okurken Ebû Cehil kızdı, ona bir tokat attı, İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)ın kulağı koptu, ağlayarak Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in yanına gelince Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Üzülme, Allâh bir kulağa bir kelle söz verdi' buyurdu. Sonra Bedir günü olunca Ebû Cehil yaralılar arasındaydı, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)a: 'Onu ara bakalım, sana bir söz vardı' buyurdu. İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh) yaralılar arasında dolaşırken ona rastladı, kütük gibi uzanmış hareket edemiyordu, belki yine kuvveti kalmıştır diye kılıcıyla onu biraz dürttü, hiç cevap veremediğini görünce hemen göğsüne çıktı.

Ebû Cehil kibri elden bırakmaz, ona: 'Çok yüksek yere çıktın, şimdi beni keseceksin, bâri derinden kes de senin açlıktan kırılan adamların kelle görsünler, o Muhammed'e söyle ki, şimdiye kadar adüvvüm (düşmanım) idi, şimdi âdâm (daha büyük düşmanım) oldu' dedi ve geberdi. Kellesi o kadar büyüktü ki İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh) zor taşıdı, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in huzuruna getirdi koydu. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) diğer geberen yetmiş kâfirle beraber onları Kalîb çukuruna attı, sonra Bedir'den ayrılırken başlarında dikilip: 'Biz Rabbimizin vaadini hak bulduk, siz de buldunuz mu?' diye sorunca Ömer (Radıyallâhu Anh): 'Ruhsuz cesetlerle nasıl konuşuyorsun' dedi. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de: 'Siz bile benim söylediklerimi onlardan iyi duyamazsınız' buyurdu.

Ebû Cehil çok kazanabilirdi, ama kaybetti, herkes ona lânet okuyor, ama Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in zikri, şânı, şerefi daha da artıyor, bak ezanlarda hep O anılıyor, insan uslu olacak, laf dinleyecek, itâat edecek.

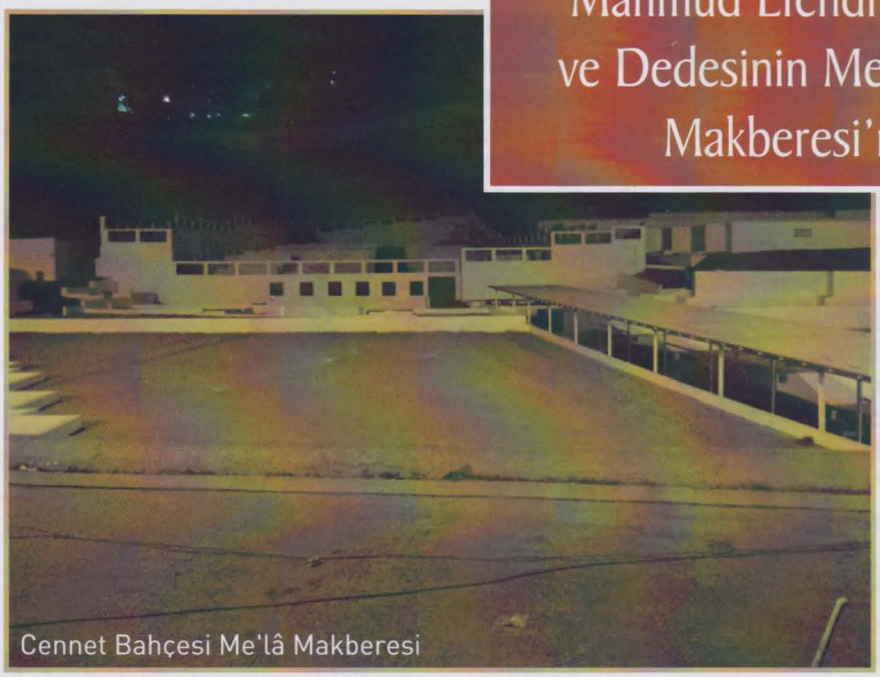
Ebû Bekr (Radıyallâhu Anh) ittibâ ile ne büyük adam oldu" buyurdular. Bunların bazısını Kendisi naklettiler, bir kısmını da fakîre söylettirdiler. Tabî ki biz bütün öğrendiklerimizi ondan öğrendiğimiz için ***"İnsanın kendi aşladığı meyveden yemesi hoş olur"*** buyurdular. Yanına girdiğimiz çıktığımız bir çok defalar çok latîfeler yaptılar, bir kere muhterem bacanağı **Muhammed Hoca**'ya: ***"Bu şeker hastalığı her tarafı sardı, Bende de şeker var mı?"*** diye sordular. **Muhammed Hoca**: "Biraz var" deyince: ***"Ya ne diye parayla şeker alıyoruz"*** buyurdular. Gerçekten **Efendi Hazetleri**nin yanında bir an bile bulunan biri bütün sıkıntılarından kurtulmuş gibi ferahlıyor.

Bir defa holdeki masayı göstererek: ***"Bu ne?"*** diye sordular. Kendisine: "Efendim! Yemek yemek için" denilince: ***"Bir kere Efendi Babam'a 'Masada yemek yenir mi' diye sordum da bana: 'Caizdir ama yemesen sormazdın' buyurdu"*** diye anlattılar ve çok güldüler.

Yine bir seferinde namaz kıldıktan sonra babası **Ali Efendi** ile dedesi **Mustafa Efendi**'nin **Mekke**'de vefat ettiklerinden bahsederken: ***"Babam beni Efendi Babadan istiyordu, köye dönmem için, Ben buna çok üzülüyordum, bir şey de diyemiyordum. Sonra hacca gitmek için Efendi Babamı ziyârete gelince Efendi Babam 'Hele git dön de konuşuruz' buyurunca, niye 'Olmaz' demediğine çok üzüldüm, fakat tabî O mânen onun dönemeyeceğini keşfetmiş. Babam o hacda vefat etti, Mekke-i Mükerreme'de defnedildi, dedem de evvelce Mekke-i Mükerreme'de vefat etmiş, acâyip iş.***

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bir kere mezar kazıldığını görünce: 'Bunu kimin için kazıyorsunuz?' diye sormuş, Habeşli biri için cevabını alınca: 'Sübhânellâh! Doğduğu topraktan çıkarıldı, yaratıldığı toprağa sevk edildi' buyurmuş. Demek ki babalarımın yaratıldığı toprak Mekke-i Mükerreme imiş, ne büyük yerde yatıyorlar. Hadîce Annemize komşu oldular. Ne büyük kadın! Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e çok yardım etti, tesellî verdi, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Hira'da ibâdet ederken ona yemek götürürdü, bir kere Cibrîl-i Emîn Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e: 'İşte Hadîce geldi, Allâh-u Te'âlâ onu cennette bir köşkle müjdeledi ki, onda hiçbir dert ve keder yok' buyurdu. Allâh-u Te'âlâ şefâatlerine nâil eylesin" buyurdular.

Mahmud Efendi Hazretlerinin Babasının ve Dedesinin Medfûn Bulundukları Me'lâ Makberesi'nin Bâzı Fazîletleri:

Cennet Bahçesi Me'lâ Makberesi

Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in kıymetli zevcesi ve hepimizin annesi olan **Hadîcetü-'l-Kübrâ** *(Radıyallâhu Anha)* annemizin, **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in âbâ-ü ecdâdının, **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in **İbrâhîm** dışındaki oğullarının, **Abdurrahmân b. Ebî Bekr, Abdullâh ibn-i Zübeyr** ve **Esmâ bint-i Ebî Bekr** gibi bir çok değerli sahâbînin, **Fudayl b. 'Iyâz, Süfyân b. 'Uyeyne, İmâm Neseî, İbrâhim b. Edhem, İmâm-ı Kuşeyrî, İmâm-ı Yâfi'î, Takiyyüddîn Sübkî**, Yedi Kurrâdan biri olan **Abdullâh b. Kesîr, İbn-i Hacer-i Heytemî** ve sayılarını **Allâh-u Te'âlâ**'dan başka kimsenin hasr edemeyeceği kadar fazla tâbi'în, tebe-'i tâbi-'în, ulemâ, sulehâ ve meşâyıhın medfun bulunduğu bu kabristanın fazîleti hakkında bir çok rivâyet mevcuttur.

Rivâyete göre **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* **Allâh-u Te'âlâ**'ya **Medîne**'deki **Bekî' Mezarlığı**'nda yatanların hâlini sorunca **Allâh-u Te'âlâ**: **"Onlara cennet var"** buyurmuş.

"Yâ Rabbi, peki ya Me'lâ ehli için ne var?" diye sorunca **"Yâ Muhammed! Sen Bana kendi komşularını sordun, Bana Benim komşularımı sorma"** cevâbını almıştır. *(Seyyid Afîfüddîn el-Hanefî, Uddetü-'l-inâbe fî emâkini'l-icâbe, sh.240)*

İbn-i Abbâs *(Radıyallâhu Anhumâ)*dan rivâyet edildiğine göre **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* **Mekke Makberesi** için: **"Bu ne güzel kabristan"** buyurmuştur. *(Ahmed, Bezzâr, Taberânî, Heysemî, Mecmau'z-zevâid, 3/297)*

Zührî *(Rahimehullâh)*dan rivâyete göre **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Mekke'de gömülen kıyâmet günü emîn** (azabtan kurtulmuş) **olarak gelir"** buyurmuştur. *(el-Fâkihî, Ahbâr-u Mekke, 3/68)*

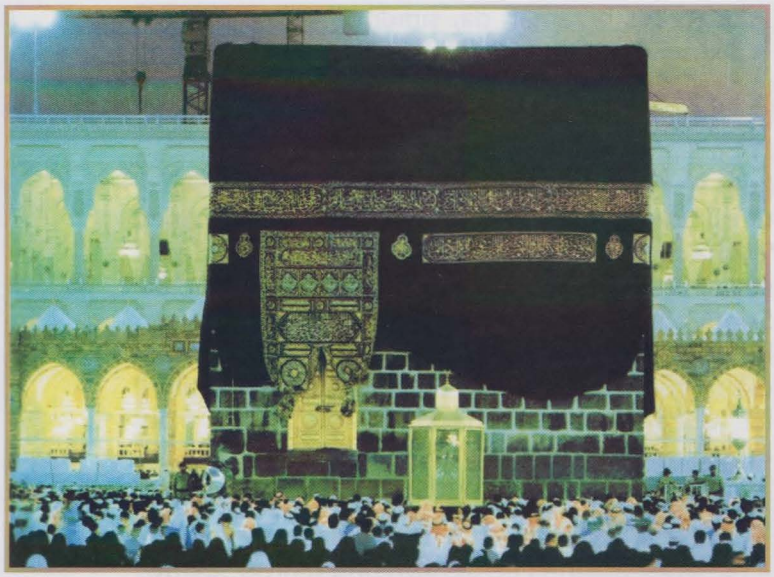
Bir hadîs-i şerîfte: **"Hucûn (Mekke Mezarlığı) ile Bekî' (Medîne Mezarlığı) çarşaf gibi kenarlarından tutulup, ikisi de** (içlerindekilerle beraber) **cennete saçılacak"** buyrulmuştur. *(Sehâvî, el-Mekâsıdü'l-hasene, no:392)*

Tabî ki bu müjde umûmi olmakla birlikte bazı tahsisleri vardır, nitekim bâzı bozuk insanların da bu mekanda gömüldükleri görülmektedir, ama **Efendi Hazretleri**mizin **Muhammed Mazhar Efendi**'den nakline göre bu mübârek mekanlarda defnedilen bozuk insanların ruhlarının başka kötü yerlere, taşrada gömülen evliyânın ruhlarının da buralara naklolunduğu rivâyet edilmiştir. Nitekim **İbn-i Ebî Sem'ânî, "Târihi"**nde bir velînin şöyle anlattığını nakletmiştir: "Zuhûratta gördüm ki **Me'lâ**'da gömülen bir adamı çıkarttılar, başka bir yere taşıdılar, ben o kişinin hâlini sorunca: **"Bu kabristan bid'at ehlinden münezzehtir, burânın toprağı bid'atçi kabul etmez"** dediler."

Demek ki bu makamda herkes gömülür, ama herkes kalamaz. Evliyâullâhdan biri şöyle demiştir: "Bana **Me'lâ** ehli keşfettirildi, onlara: "Size gönderilen hediyelerden, bağışlanan kıraatlerden bir fayda buluyor musunuz?" diye sorunca: "Bizler bunlara muhtaç değiliz" dediler. Ben: "Hiç muhtâcınız yok mu?" deyince; "Böyle yerde kim muhtaç olur ki" dediler. *(Seyyid Afîfüddîn el-Hanefî, Uddetü'l-inâbe fî emâkini'l-icâbe, sh.240)*

İbn-i Mes'ûd *(Radıyallâhu Anh)*ın rivâyetine göre; **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* henüz o mekanda kabristan yokken o tepenin üstünde durdu ve: **"Allâh bu topraktan ve bu Harem'den yetmiş bin kişiyi diriltecektir, onlar hesapsız cennete girecekler, onlardan her biri yetmiş bin kişiye şefâat edecektir ki, onların yüzleri dolunay gecesindeki kamer gibidir"** buyurdu. **Ebû Bekr** *(Radıyallâhu Anh)*: "Onlar kimdir, yâ **Rasûlellâh**?" diye sorunca: **"Gurbette ölenlerden"** buyurdular. *(el-Fâkihî, Ahbâr-u Mekke, 4/51; Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:34960)*

Bütün bu rivâyetlerden anlaşıldığı üzere **Efendi Hazretleri**mizin babası ve dedesi gibi vatanından uzakta vefat edip **Mekke-i Mükerreme**'de defn olunan kıymetli zevattan her biri yetmiş bin kişiye şefâat edecek yüksek mertebeye hâizdirler. **Allâh-u Te'âlâ** cümlemizi onların şefâatlerine nâil eylesin. Âmîn!

Üstâdımız Hazretleri 22 Haziran pazartesiyi salıya bağlayan gece saat 23:30 sularında umreye çıktığında, kaldığı Dâru't-Tevhîd oteliyle **Harem-i Şerîf** arasında toplaşan kadınlı erkekli birçok ihvân-ı kirâm ve muhibbân sağlı sollu yolları tutmuşlar, **Üstâdımızı** bir kere olsun görebilme saâdetine ermeye çalışıyorlardı.

Mekke-i Mükerreme'de bulunan ihvan toplanmıştılar, **Medîne-i Münevvere**'den de beş otobüs **Adem Şener Hoca** ve cemâati gelmiştiler. **Ahmet İslamoğlu** ve **Mustafa Ekinci Hocaefendiler** de cemâatleriyle oradaydılar. **Said Ağabey**imizin cemâatinden yüz kişilik bir bölüm de vazîfede idiler.

Harem-i Şerîf'e girdiğimizde orada bekleyen ihvân-ı kirâm hep ayaklandılar. **Nusretullah Hocaefendi** Avrupa'dan gelen ihvân ile birlikte gözüme çarpanlar arasındaydı, bütün herkes durmuş **Efendi Hazretleri**mize bakıyorlardı. **"Kâbe** dahi ona nazar ediyordu" desek yerinde olurdu. Çünkü sahîh bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Ey Kâbe! Ne kadar hürmetlisin, vallâhi bir mümin Allâh katında senden daha hürmetlidir"** buyurduğuna göre bunda yadırganacak ne vardı? Tabî ki bu hürmet her müminden ziyâde **Efendi Hazretleri**miz gibi kâmil müminler hakkında geçerliydi. **Mevlânâ**'nın:

Dil bedest âver ki hacc-ı ekberest,
Ez hezârân Kâbe yek dil bihterest.
Kâbe bünyâd-i Halîl-i Âzerest,
Dil nazargâh-i Celîl-i Ekberest.

Gönül tut ki o en büyük hacdır,
Binlerce Kâbe'dense bir gönül evlâdır.
Kâbe Âzer oğlu Halîl'in yapısıdır,
Ama gönül en yüce ve en büyük Mevlâ'nın nazargâhıdır"

şeklindeki beyanlarını iyi düşünenler **Mahmud Efendi Hazretleri** gibi bir gönül erbâbı ve **"Müminin kalbi Allâh'ın Arşıdır"** hadîs-i şerîfinin mazharı olan bir gönül sahibi hakkında söylediğimiz bu beyanın doğruluğunu daha iyi anlarlar sanırım.

Efendi Hazretleri metâfa (tavaf alanına) inmeden önce merdivenlerin başında bir süre durdurulunca Kendisini görmek isteyen herkes, ihvân, avam, Türk, Arap, Hintli, Pakistanlı ayrımı olmaksızın herkes **Üstâdımız Hazretleri**nin nurlar saçan cemâlini görmek üzere etrafında yığıldılar.

Yine böylece "Menâkıb"de zikredildiği üzere; evliyâullâhdan biri insanın eşref-i mahlûk olduğu hususunu beyân sadedinde, hac yolundaki birine: "Önce benim etrafımda bir tavaf et bakalım, **Allâh**'ın **Mekke**'de bir evi var ama oraya hiç girmedi, bir de bu göğsümün içindeki kalpte bir evi var ki, oradan hiç çıkmadı" derken de aslında bu benim anlattığım şeyden başka bir şey söylemiyordu.

Derken tavafa başlamak üzere **Hacerü'l-Esved** istilam edildi ve tavafa başlandı. Evet, **İmâm-ı Gazâlî**'nin beyânı vechi ile: "Güneş doğmadan ve güneş batmadan önce **Beytullâh**'ı kutublardan biri mutlaka tavaf eder".

Ama o gece bir başkaydı, çünkü o gece **Beytullâh**'ı Kutubların Kutbu olan, Ğavs-ı Âzam **Mahmud Efendi Hazretleri** tavaf ediyordu. Bunu söyleyen sadece ben değildim, **Medîne**'nin kutublarından olan Büyük Şeyh **Muhammed Zekeriyya el-Buhârî** ve **Mekke**'nin kutublarından **Seyyid Muhammed Alevî Mâlikî** *(Kaddesallâhu Sirrahümâ ve Rahmetullâhi Aleyhimâ)* da, **Mahmud Efendi Hazretleri**'nin Çok Büyük Bir Kutub olduğunu bu fakire söylemişlerdi.

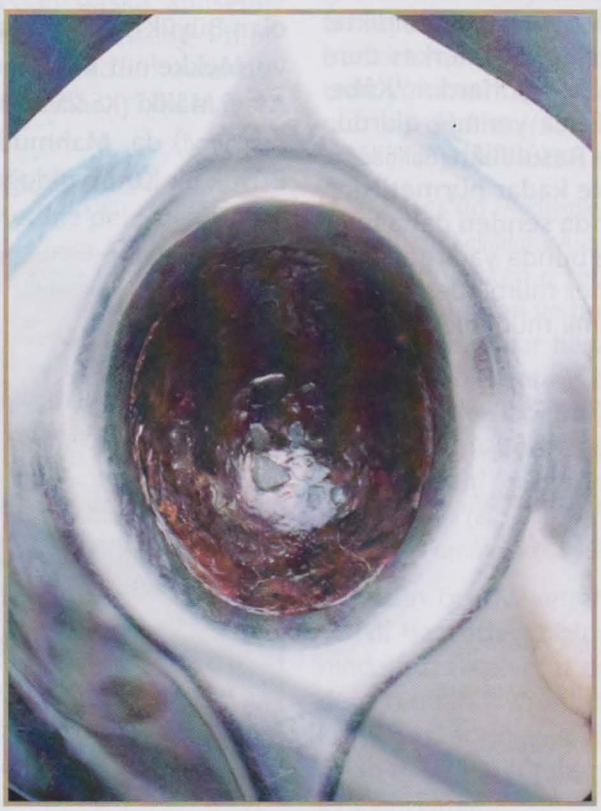
Medine'nin Kutbu Muhammed b. Zekeriyya Efendi Hazretleri

Ölümünden aylar sonra kabrinden çıkarıldığında taptaze durduğu görülen ve etrafa misk kokuları saçan **Hacı Sâlih Efendi Hazretleri** de bu Yüce Şeyhimizin En Büyük Kutub olduğunu bizzat bu fakîre söylemişti. Onlardan da önce, **İmâm-ı Rabbâni**'nin yedinci torunu olan, **Medîne**'nin büyük şeyhi **Muhammed Mazhar el-Fârûkî Hazretleri** bu fakîrin de aralarında bulunduğu topluluğa yarım yamalak konuştuğu Türkçe lisan ile: "Ben âlemleri dolaştı, **Mahmud Efendi** gibi görmedi" demişti.

Bir kısmının isimlerini verdiğim bu zevâtı bilen bilir ki, onların dönemlerinde onların şâhitliğinden daha üstün şâhitlik kimseye âit değildi. Daha geçen sayıdaki yazımızda **Şâm-ı Şerîf**'in en büyük âlimlerinin ve velîlerinin **Üstâdımız Hazretleri** hakkındaki beyânlarını nakl etmiştik. Akıllıya bir delil bile kâfi iken, akılsıza bin şâhit yeterli değildir. Bu yazımızda da gâyemiz **Üstâdımıza** bir değer kazandırmak değildir, ancak yazımıza değer iktisâb etmektir. Zâten **Üstâdımız Hazretleri**nin cemâline bir nazar her şeyi anlatmaya fazlasıyla yeterlidir.

Bir buçuk milyar Müslüman insanın yüzündeki nur bir yana, onun cemâlindeki nur bir yana! Hadi şimdi: "Dünyada meşhur olduğundan ve etrafı müridleriyle dolu olduğundan dikkat çekiyor" diyelim. Peki ya 1981'de, bundan 28 sene önce kendisiyle ilk haccımı yaparken müşâhede ettiğim hâle ne diyeceksiniz? O sene kendisiyle birlikte bir ben, bir de **Ali Haydar Efendi Baba**mızın ortanca oğlu merhum **Hâlit Gürbüzler Ağabey**imiz bulunuyordu. **Hâlit Ağabey** hasta olduğu için, **Harem**'e giderken **Efendi Hazretleri**mize sadece ben refâkat ediyordum.

O sene hacda bize sâdece **Hüseyin Kocaman Hoca**m ve **Nalbur Kemal Ağabey**imiz denk gelmişti. **Efendi Hazretleri** yarım saatlik yol yürüyüp beş vakit namazı da **Harem**'de idrâk ediyordu. Yolda gidip gelirken, **Harem**'de meşgul olurken, bilhassa **Altınoluk** karşısında orta katta otururken herkes onunla musâfaha etmek için kuyruğa giriyordu. Onun nûru güneş gibi herkesin gözünü kamaştırıyor ve Kendisini tanımaksızın gayr-i ihtiyârî İlâhî bir sâik ile herkes onun mübârek eline kapanıyordu. Peki o zaman bu kadar insanın sevgi ve saygısının nedeni ne idi? Elbette ki şöhret ve etrafındaki kalabalık cemâat değildi.

Hacer-i Esved

Gerçekte o zaman da, şimdi de sebep aynıydı ki, o da **Allâh-u Te'âlâ**'nın **Efendi Hazretleri**mizi sevmiş olup herkese sevdirmesiydi. Nitekim hadîs-i şerîfte vârid olduğu üzere: **"Allâh-u Te'âlâ bir kulu sevince Cibrîl**'e: **'Şüphesiz Allâh felan kulu seviyor, sen de sev' diye nidâ eder, böylece Cibrîl onu sever, sonra Cibrîl yedi kat gök ehline: 'Muhakkak ki Allâh felan kulu seviyor, siz de onu sevin' diye nidâ eder, böylece onlar da severler. Sonra o kul için yeryüzünde kabul konulur"**. İşte bu hadîs-i şerîfi **Üstâdımız Hazretleri**ne bu umrede okuduğumda bir yandan tevâzuan istiğfar ettiler, bir yandan da kendisi hakkında açıkça zâhir olan bu müjdeyi tasdik mâhiyetinde mübârek başlarını mübarek göğüslerine doğru eğdiler.

Kardeşler! **Efendi Hazretleri**mizin ne benim medhiyelerime, ne de sizin onu tanıyıp sevmenize ihtiyacı yoktur, ama biz onu ne kadar fazla tanır ve ne kadar fazla seversek o derece kazanırız, o nisbette seviliriz ve o kadar büyük adam oluruz. Nitekim bu umrede bir gün odasına **Sinan Hoca**'nın oğlu **Ali Haydar** gelip elini öpünce ona: ***"Büyük adam olasın"*** diye dua ettikten sonra, ***"Zâten oldun da"*** buyurdu. Akabinde bana dönüp: ***"Bir kavmi seven onlardandır, bu da bizi seviyor"*** buyurunca ben meseleyi anlamış oldum.

Umre tavafından biraz bahsedecek olursak; tavafın birinci şavtında huzûr üzere bulundular, etrafında insanlar Kendisini görebilmek için izdihâm yapıyorlardı. İhvândan olmayan bazı yabancı kadınlar: **"Mahmud Efendi**! Himmet! Himmet!" diye bağırarak seslerini O'na duyurmaya çalışıyorlardı. O her şeyi Allâh'ın izniyle bildiği gibi, her şeyi de biiznillâh duyuyor ve: ***"Allâh-u Te'âlâ hayırlı muradlarınızı versin"*** diye dua buyuruyordu.

İkinci şavtta **Hacerü'l-Esved** hizâsına gelince: ***"Hacerü'l-Esved'e Allâh ne büyük fazîlet verdi, onu istilâm edenlere şâhit etti, bir kere Hazret-i Ömer (Radıyallâhu Anh) onu öperken: 'Ben biliyorum ki sen bir taşsın, ne faydan var, ne de zararın, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i seni öperken görmeseydim vallâhi seni öpmezdim' deyince, arkasında bulunan Ali (Radıyallâhu Anh): 'Yâ Emire'l-mü'minîn! Vallâhi onun faydası da var zararı da, ben Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in şöyle buyurduğunu işittim:***

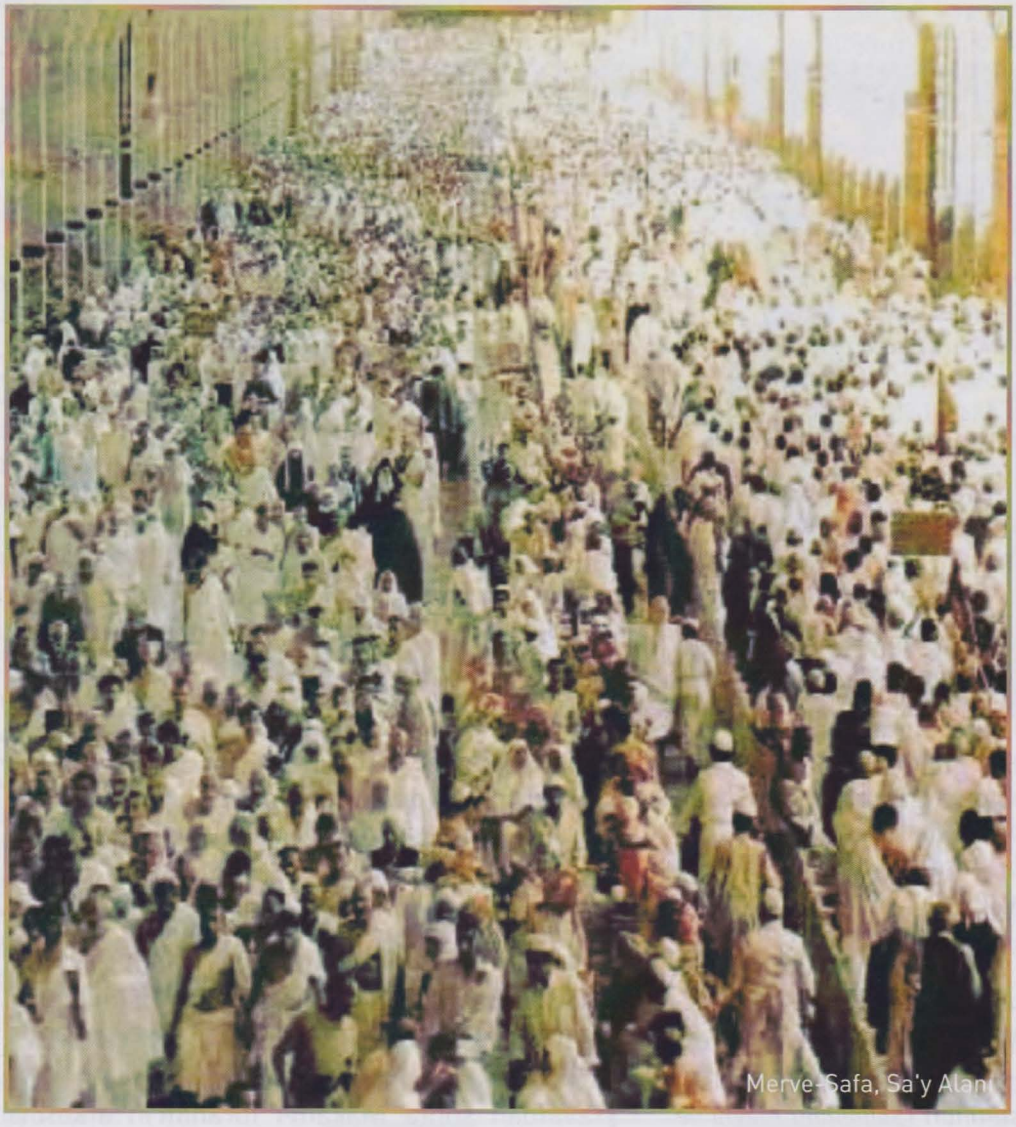
"Hacerü'l-Esved kıyâmet günü iki gözü ve fesâhatle konuşan bir dili bulunduğu halde gelecek ve kendisini istilâm edenlerin ahde vefâsına dâir şâhitlik edecek." Demek ki bu taşın faydası var' dedi O zaman Ömer** (Radıyallâhu Anh)**: 'Ey Hasen'in babası! Senin yaşamadığın bir zamanda fetvâ vermekten Allâh'a sığınırım' dedi, onlar tevâzûlu adamdılar, hakkı duydular mı kabul ederdiler. Her bilenin fevkında daha çok bilen var" buyurdular.

Üçüncü dördüncü şavtta **Rükn-ü Yemânî**'yi istilâm ederken: ***"Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)**: 'Ne zaman Rükn-ü Yemânî'ye gelsem Cibrîl'i orada dua edenlere "Âmin" derken bulurum. Orada dünya ve âhiret iyiliği isteyin' buyuruyor. Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) **melekleri görüyor, bize bildiriyor. O olmasa nereden öğrenecektik, burada dua edelim"*** buyurdular.

Sonraki şavtta **Makâm-ı İbrâhîm**'e gelirken: ***"İhsan Efendi 'Burada Salli-Bârik okunmalı' derdi"*** buyurdular. Bir sonrakinde: ***"Dünya kurulduğundan beri burada tavaf ediliyor, Kâbe'nin temelini önce melekler attı, Hacerü'l-Esved ile Makâm-ı İbrâhîm arasında yetmiş peygamber yatıyor, tefsirde öyle yazıyor"*** buyurdular. Son şavtta Altınoluğun altından geçerken: ***"Buraya niye 'Hatîm' dediler? Burada hangi zâlime beddua edilirse o kırıp geçirilir de ondan. Hâcer Anamız ile İsmâîl*** (Aleyhimesselâm) ***da burada yatıyor. Kâbenin içine defnolunmuşlar"*** buyurdular. O sırada bana: ***"Buranın fazîletine dâir hadîs-i şerîf var mı?"*** diye sordular. Ben de: **"Ali** (Radıyallâhu Anh)dan rivâyete göre **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): **"Allâh-u Te'âlâ dünyayı yarattığından, bu Beyt'i kaldıracağı güne kadar bu Hıcr'in bir kapısında bir melek var, oraya girip iki rekat kılana: 'Af olundun, artık yeniden amele başla' der, diğer kapıdaki melek de: 'Eğer Ümmet-i Muhammed'den olup, takvâ sâhibi olduysan rahmete mazhar kılındın' der"** buyurdu. *(İbn-i Zahîre, el-Câmi'u'l-Latîf, sh:130; Uddetü'l-inâbe, sh:180)"* diye cevap verince: ***"Sen de neler biliyorsun, bir şey unutmazsın, gördün mü, iş takvâda bitiyor, takvâ kabul için şart, Allâh-u Te'âlâ: 'Allâh ancak takvâ sahibi kullarının amellerini kabul eder' buyuruyor"*** diye beyanda bulundular.

Tavafdan sonra **Makâm-ı İbrâhîm**'in arkasına güçlükle geçilebildi, insanlar **Efendi Hazretlerinin** peşini bırakmıyorlardı, hele kadınlar bir kere görebilmek için çok izdihâm yapıyorlardı, tavaf namazından sonra bu fakîre dua yapmamı emrettiler, fakîr de **Âdem** *(Aleyhisselâm)*ın tavafdan sonra yaptığı duayı yaptım. **Allâh-u Te'âlâ** bu duayı yaptığında **Âdem** *(Aleyhisselâm)*a: **"Ey Âdem! Ben seni affettim, senin zürriyetinden her kim Benim evime gelir de, bu duayı yaparsa onu da mutlaka affederim, bütün dertlerini açarım, o, dünyayı istemese de dünyayı onun peşine takarım ve ona her ticâret sâhibinden fazlaca** (maddî-mânevî) **kâr ettiririm"** buyurdu. **Efendi Hazretleri**mizin de **"Âmîn"** demesiyle bu duamızın bütün "Âmîn" diyenler hakkında kabul olunmuş olduğuna yakînen inanmış bulunmaktayız. Rabbim tez zamanda eserini cümlemiz üzerinde izhâr eylesin! Âmîn! *(Bu duanın metni ve mânâsı "Duâlarım" kitabının 296-298 sayfalarında mevcuttur)*

Tavaf akabinde umre sa'yine niyet etmek üzere **Safâ** tepesine doğru hareket edildi, bâzı insanlar da umre sa'yine niyet etmeksizin sırf **Efendi Hazretleri**mizi görebilmek için Mes'â'da kalabalık yapmıştılar.

Merve-Safa, Sa'y Alanı

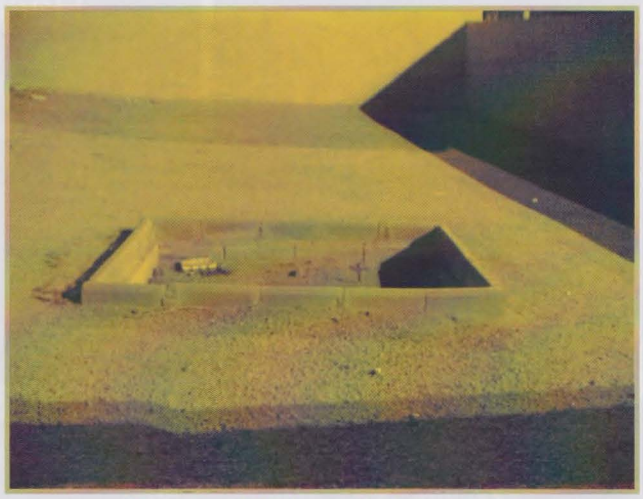
Safâ ve **Merve**'de devâm eden inşaat insanları izdihâma sevk ediyordu, ama **Efendi Hazretleri**mizin bereketiyle kimse zarar görmeden çok kısa bir zamanda sa'y tamamlandı. **Üstâdımız Hazretleri** iki yeşil alem arasında insanların hızlanmasından ve arabasını hızlı sürmelerinden çok neşelendi ve: ***"Hâcer Vâlidemiz, İsmâîl (Aleyhisselâm)a su bulmak için bu iki tepe arasında yedi defa sa'y etti, buraya geldiğinde süratli koşuyordu, Allâh-u Te'âlâ bütün insanları onun çektiği çileye ortak etmek için burada sa'yi vâcib kıldı, ne îmanlı kadındı! İbrâhîm (Aleyhisselâm) onu çocuğuyla buraya bırakınca peşine düştü ve: 'Sen bizi bu susuz ekinsiz yerde mi bırakacaksın?' dedi, o zaman Mekke'de bir hâne bile yoktu, İbrâhîm (Aleyhisselâm) üzüntüden bir cevap veremedi, Hâcer Vâlide işi anladı da: 'Sana bunu Allâh mı emretti?' dedi. İbrâhîm (Aleyhisselâm): 'Evet' deyince: 'O zaman git, Allâh bizi zâyî etmez' dedi.***

Şimdi nerde böyle teslimiyetli kadın? erkek bile yok, ama Allâh da onun bu yakîninin bereketiyle Zemzem suyunu çıkardı, bir de baktı ki İsmâîl (Aleyhisselâm)ın bacaklarını vurduğu yerden su çıkmış, geldi suyun etrâfını kuyu gibi yaptı ki, boşa akmasın. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: 'Allâh İsmâîl'in anasına rahmet etsin! Zemzem'i bıraksaydı akan ırmak olacaktı'" şeklinde bazı mâlumâtı fakîrle paylaştı.

Sa'yin akabinde otele geri dönüldü, fakat cemâat otel girişine kadar peşini bırakmadılar, hatta otel görevlileri bazılarını zor engelleyebildiler, gerçekten de otel lobisinin o kadar insana cevap verecek durumu yoktu, fakat insanlar da ne yapsın, hasret oldukları Şeyhlerini bu kadar yakından görme imkanına kolay kolay sâhip olamıyorlardı. **Allâh-u Te'âlâ** bu sevgilerinden dolayı onları da, "Keşke orada olsaydık" diye hayıflanan siz okurlarımızı da hayırla mükâfatlandırsın ve uzakları yakınlara ilhâk eylesin. Âmîn!

Mekke-i Mükerreme'de kalınan son gün **Mekke-i Mükerreme**'nin hâtırı sayılır bâzı alimleri **Üstâdımız Hazretleri**ni ziyârete geldiler, huzûra kabul ânına kadar kendilerini önce yan odada ağırlamaya çalıştık ve ilmî konularda istişâreler yaptık, ikindi namazının akabinde züvvâr-ı kirâm **Efendi Hazretleri**mizin odasına alındılar, bunların başında **Abdülkâdir-i Geylânî**'nin torunu, Afrika'da, Endonezya'da ve İslâm âleminin muhtelif beldelerinde milyonlarca seveni ve dinleyeni bulunan dünyaca meşhur Muhaddis **Ömer Ceylânî**, usûl-ü hadîste mehâret sâhibi ve **Ebû Bekr-i Sıddîk** *(Radıyallâhu Anh)*ın torunu Doç. Dr. Şeyh **Muhammed Tâhir**, **Mekke-i Mükerreme**'de hâlen tedrîse devâm eden **Savletiye Medresesi** Müderrisi, Büyük Hanefî fakîhi **Târık Serdâr** ve **Ehl-i Beyt**'ten **Attâs** âilesinden **Yemen**'in en büyük müderrisi **Habîb Ömer**'in kayınpederi **Habîb Ubeydullâh Attâs** gelmekteydi.

Meymûne Vâlidemiz'in Kabr-i Şerîfi

Tabî ki yanlarında tilmizlerinden ve müntesiplerinden bâzı zevât-ı kirâm da gelmişlerdi. **Üstâdımız Hazretleri** onlara: ***"Siz ehl-i ilimsiniz, bizim tarîkatımızda fıkıh âlimlerine, hadîs ehline hatta mücerred hâfızlara bile çok tâzîm edilmesi emrediliyor, ellerinizden öperim"*** deyince çok te'sîrlendiler ve istiğfar ettiler, sonra: "Efendim! Siz bütün âlimlerin bereketisiniz, bizi duâdan unutmayın, kalbinizden çıkarmayın, himmet buyurun" dediler. **Efendi Hazretleri:** ***"'Her şeyin meyveleri Mekke'ye toplanır' âyetinde müfessirlerin bâzısı 'Bütün âlimler Mekke'de toplanır' diye mana veriyor, Kâbe dünyâda bir tane, siz de burada hizmet ediyorsunuz"*** buyurdular.

Sonra Arapça ibâreyle: ***"Allâhümmec'alhüm mine's-sâlihîne'l-âbidîne'l-kânitîn" "Ey Allâh! Onları sâlih, ibâdetli ve itâatkâr kullarından kıl"*** diye duada bulundular.

24 Haziran çarşamba günü öğle namazını kıldıktan sonra **Üstâdımız Hazretleri Cennetül'-Me'lâ Kabristanını** ziyâret ettiler. Daha sonra **Medîne** yolu üzerinde bulunan **İbn-i Ömer** *(Radıyallâhu Anhüma)*ya mensup kabr-i şerîfi ziyâret ettiler. Bundan sonra **Medîne** yolu üzerinde **Seref** denen mevkîde medfûn bulunan **Meymûne Vâlide**yi *(Radıyallâhu Anha)* ziyâret ettiler. **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* onunla o mevkîde kurulan çadırda zifâfa girmişti. **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in vefâtından sonra bir gün yine aynı mevkîde vefat etti ve oraya defnedildi. **Hadîce** ve **Meymûne Vâlidelerimiz** *(Radıyallâhu Anhüma)* dışındaki diğer annelerimizin hepsi **Medîne-i Münevvere**'de **el-Beki' Mezarlığı**nda medfûndurlar. **Allâhu Te'âlâ** şefâatlerine bizleri nâil eylesin. Âmîn!

Efendi Hazretleri, Ömer Ceylânî, Târık Serdar ve Ubeydullah Attas

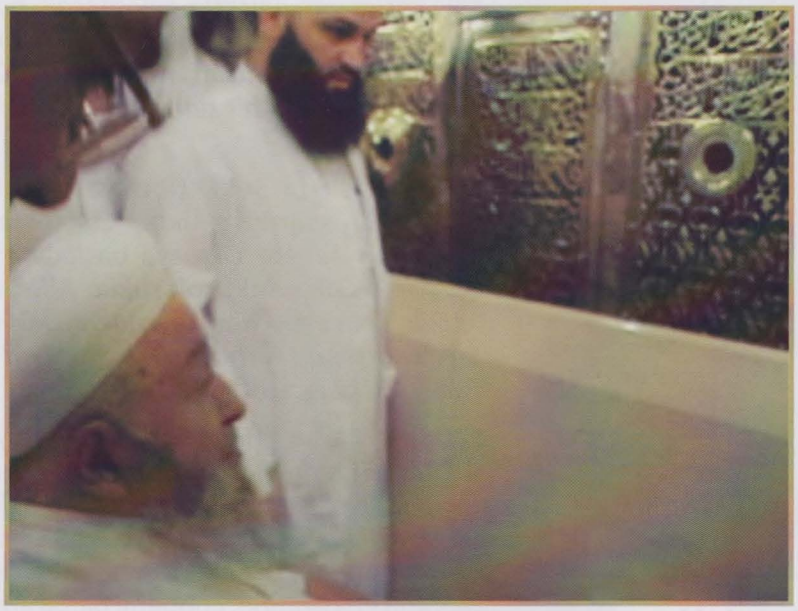
Hacı Mahmud Efendi Hazretleri'nin Medîne-i Münevvere Ziyâreti

24 Haziran çarşamba günü akşam ezanıyla **Üstâdımız Hazretleri Medîne-i Münevvere**'deki oteline yerleşti. O gece yol yorgunluğu nedeniyle istirâhat buyurdular. Bir namaz akabinde yekden: ***"el-Medînetü ke'l-kîr, yenfî habesehâ ve yübkî tayyibehâ: "Medîne körük gibidir, pisini atar, temizini saklar"*** hadîs-i şerîfini okuyunca bu fakîr: "Efendim! Sizin kapınız da öyle, kötü niyetliler bir zaman dursalar da sonunda yanınızdan uzak oluyorlar" dedim. O zaman: ***"İyi anladın"*** buyurdular.

Ertesi gece **Receb-i Şerîf**'in ilk Cuma gecesi olan **Reğâib** gecesi **Efendi Hazretleri Ravza-i Mütahhara**'ya **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in ziyâretine çıktılar. Tabî ki o gece meleklerin **Kâbe**'de ictimâı olduğu rivâyetlerde sâbit olduğu gibi, **Ravza**'da da Kutbu'l-ektâb ve Ğavsü'l-evtâd **Hacı Mahmud Efendi Hazretleri**yle, ona hasret kalmış ihvânının, sâdık âşıkların, seyyidlerin, **Seyyid Mâlikî** Hazretleri'nin yakınlarından **Hâlid Câm** ve **Aydarus**'a varıncaya kadar nice dostların, **Denizlili İbrâhim Efendi**'den tutun, Çengelköylü **Yusuf Hoca**'ya varıncaya kadar nice ihvânın, hepsinden öte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* ile, yaşayan en büyük vekîlinin ictimâı vardı. Gece geç saat olmasına rağmen ve pek kimseye haber edilmediği halde **Efendi Hazretleri**'nin arabası Şerî'at Mahkemesi'nin önüne park ettiğinde bir de ne göreyim, tâ oradan **Bâbu's-Selâm**'a kadar sağlı sollu kadın erkek dolmuş taşmış.

Efendi Hazretleri'nin Bâbusselâm'dan girişi

Herkes de **Efendi Hazretleri**ni görebilmek için saf tutmuşlar, kimi cezbeye geliyor, kimi kendini **Efendi Hazretleri**nin arabasının önüne atıyor, bir çoğu gözyaşlarına hâkim olamıyor. **Babu's-Selâm**'a güçlükle vardığımızda kapıda görevli polis ortalığa bir nizâm vermek istediyse de **Efendi Hazretleri**ni görür görmez heybetinin cezbesine kapılıp hiç bir şey söylemez oldu. Kapıdan girdiğimizde müvâcehe hizâsında bulunan tıka basa dolu erkek cemâatin **Üstâdımız Hazretleri**ni beklediğini ve hep birden O'na yönelip ayağa kalktıklarını gördük. O anda bütün **Harem** hareketlendi ve görevliler bu kalabalık karşısında ne yapacaklarını bilemez hâle geldiler.

Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in mübârek yüzünün hizâsına denk gelen müvâcehey-i şerîfeye gelindiğinde **Üstâdımız Hazretleri**nin arabası huzûr-u saâdete doğru tevcîh edilince bâzı polisler durdurmmaak istedilerse de, tabî o an mâneviyât cihetinde neler olduğu bizce mâlûm değil ama, görevli polislerin âmiri konumunda olan sivil murâkıplar gelerek polislere: "Şeyh Efendiye dokunmayın, ziyâretini rahat yapsın" dediler. Böylece **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* ile, yaşayan en büyük halîfesinin ruhlar âleminde sürekli berâberliklerine ilâveten bedenler âlemindeki mülâkatlarına bir kere daha şâhit olduk.

Şunu yakînen söyleyebilirim ki o ân züvvârdan hiçbirimiz kendimizde değildik. O muhteşem vuslatın mânevi hazları hepimizi fuyûzât-ı **Mustafa**viyye-ye ğark etmişti. Şeyh Efendi biraz ötede **Ebû Bekr-i Sıddîk** *(Radıyallâhu Anh)* Efendimize selâm verirken **Nakşî** silsilesinin başıyla sonunun buluşması bir başka olmuştu. Akabinde **Hazret-i Ömer** *(Radıyallâhu Anh)* Efendimize selâm verirken **Üstâdımız Hazretleri** elini göğsüne vurarak farklı bir ihtizaz hissettirdiler. Bundan sonra **Cibrîl** *(Aleyhisselâm)*ın vahiy getirdiği makama geçilip orada bir miktar dua buyurdular. Fakat arkada oluşan izdiham nedeniyle çok uzun duramadılar. Müvâceheden çıkışta kadın erkek kalabalık bir cemâat kendisini istikbâl ettiler. Bir ara erkeklerin yere oturması istenerek kadınların Kendisini daha iyi görebilmesi temîn edildi. İzdihamdan dolayı yavaş yavaş ilerlenerek tekrâr arabalara binilip aynı gece **Uhud**'da bulunan **Hazret-i Hamza** *(Radıyallâhu Anh)*a ve diğer şehitlere ziyârete gidildi. **Üstâdımız Hazretleri**ni o huzurda mânevî bir hal istiğrak etti, bir zaman o hal üzere kaldılar.

Tabî bizim gibi, baktığını zor gören sermâyesizlerin: **"Ben bir kulumu sevdiğim zaman onun gören gözü Ben olurum"** hadîs-i şerîfinin sırrına mazhar olmuş bir zâtın neler gördüğünden haberdâr olması beklenemez. O gece böylece otele dönüldü ve gerçekten ismiyle müsemmâ olarak; "Rağbet edilen bir çok mükâfâta erilen" farklı bir "**Reğâib** Gecesi" idrâk edilmiş oldu.

Ertesi gün Kendisiyle buluştuğumuz bir namaz akabinde **Efendi Hazretleri**: ***"Medîne'de ölmeye imkân bulan*** *(orada yerleşip mücâvir kalarak)* ***orada ölsün, çünkü Ben orada ölene Kıyâmet günü şâhit ve şefâatçi olacağım"*** hadîs-i şerîfini okuyarak ***"Burada bulunmak çok büyük iştir, ölmek daha büyük iştir, ama bazıları başka yerde ölse de buraya nakl olunur, bazıları da burada gömülür, başka yerde çıkar.***

Ali Haydar Efendi'nin Şeyhi Ali Rıza Efendi'nin Kabr-i Şerifi

Bazı salevât var ki ona devâm edenlerin kabirleriyle Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in kabr-i şerîfi arasındaki mesâfeler kaldırılıp birleştirilir. Efendi Babam'ın keşfi açıktı. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i ziyâret ederken kabr-i şerifin açılması için teveccüh etti, kabr-i saâdetten Şeyhi Ali Rıza Efendi çıktı, bir daha mürâcaat etti, yine aynı olunca: 'Efendim! Sizi çok gördüm, bir kere de yakazaten Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i görseydim' dedi. Şeyhi ona: 'Bizi O'ndan ayrı görürsen sen ayrılırsın' buyurunca işin hakîkatini anladı. Bakın Ali Rıza Efendi Bandırma'da yatıyor ama Ravza-i Mutahhara'da zuhûr ediyor" buyurdular.

Yine bir keresinde görüştüğümüzde: "***Kim Benim Bu Mescidimde kırk vakit namaz kılarsa, hiçbir vakit kaçırmazsa, ona azaptan, münâfıklıktan ve cehennemden berât yazılır" hadîs-i şerîfini okudular ve: "Ne kârlar var, âhirette anlaşılacak, burada en az sekiz gün kalmak lâzım, bu kârı kaçırmamak lâzım, avanaklığın lüzûmu yok, dünyâ bir daha ele geçmez***" buyurdular.

Bir defâsında **Şefik Hoca**'ya "***Nasılsın?***" diye sorduklarında, "Çok şükür, siz uzun seferlere çıkmaya başladınız" deyince: "***Çok şükür, çok şükür. Allâh-u Te'âlâ: 'Lein şekartüm Le ezîdenneküm' 'Şükrederseniz, artırırım' buyuruyor***" diye mukâbelede bulundular.

Bir kere bana: "***Hâlid Ağabey (Ali Haydar Efendi Hazretleri'nin ortanca oğlu) sana 'Bit pazarının İmamı' derdi, bunun hikmeti neydi?***" diye sordular. Ben: "Efendim! Sizinle 1981 senesi ilk haccıma geldiğimde, cübbemi bir tarafa, entarimi bir tarafa, kitapları bir tarafa koymuşum, o da Size: '**Hâfız Abi**! Bu çocuk dağınık, bit pazarının İmamı' dedi" deyince çok güldüler.

Bir sefer yekten Rahmetli **Hurşîd Efendi**'yi sorduklar. Ben bazı menâkıbini anlatınca çok güldüler ve: "***Çok saf adamdı, hiç şeytanlık bilmezdi, kocakarı itikâdı üzereydi. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Aleyküm bi'tikadi'l-acûz' 'Kocakarı inancını bırakmayın' buyuruyor.***

Önceden o, Sofu Süleymân Efendi'ye intisâblıydı, sonra bize bağlanmak için istihâre yaptı. Rüyâsında İsmâilağa'nın minâresinden ona: 'Dursun oğlu Hurşit Kukut bu tarafa' diye bağrıldı, o da bize geldi, çok kazandı. 'Benim bir âyetim var, bir hadîsim var' derdi ama çok hocadan fazla iş gördü, mesele ihlâs" buyurdular.

Bir defâ durup dururken: "***'Küllü hâfızın câhilün' 'Her hâfız câhildir' niçin dendi?***" diye sordular. Sonra yine kendileri "***Kur'ân'ın lafızlarını ezberliyorlar, ama mânâsına çalışmıyorlar***" buyurdular.

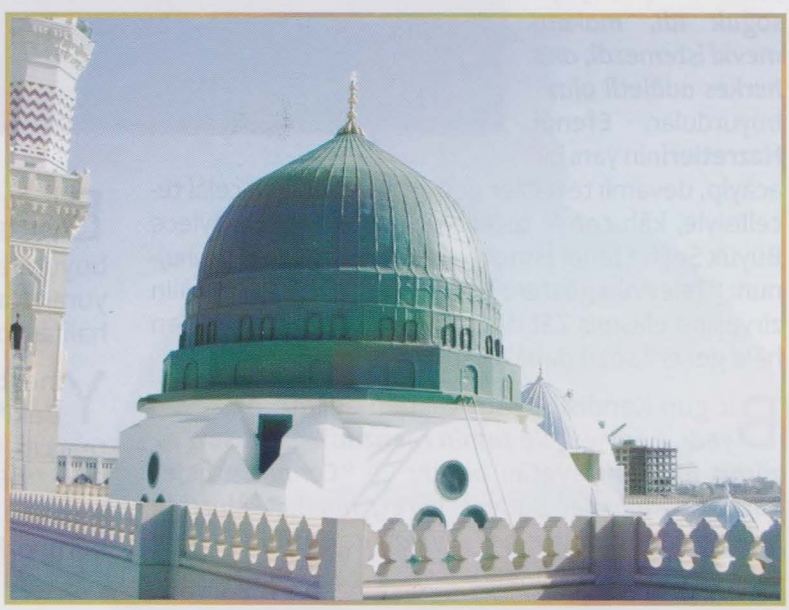
Bir kere **Muhammed Hoca** Kendisine rendelenmiş elma takdîm edince: "***el-Âdetü Lâ tütrâk***" "***Âdet bırakılmaz***" mânâsına gelen bu ibâreyi okudular ve "***Hazret-i Ali elma yemenin biiznillâh ömrü uzatacağını rivâyet ediyor***" buyurdular.

Efendi Hazretleri ile uzunca birlikteliğimiz olan bu umrede yaşananları saymakla bitiremem, zaten her şeye vâkıf olmam da söz konusu değil, ama Kendisi sıralı âyet-hadîs ve ibâre okuyor. **Efendi Hazretleri**nin ilimlerine nihâyet yok ki, birisi onları sayıp bitirebilsin.

Bir sabah namazından sonra: "***Hanefî Mezhebine göre bu saatte kılmak müstehab değil, ama burada cemâate uyulur. Her mezhebin delîli var, Hanefî mezhebi: 'Sabah aydınlığa yakın kılın, çünkü onun sevâbı daha çoktur' hadîs-i şerîfine dayanıyor. Radıyallâhu Anhüm***" buyurdular.

Bir kere abdestte kulaklarını meshederken "***Farz-ı ictihâdî*** *(ictihâden farz)*" buyurdular ki, ben bugüne dek bu mâlumâta vâkıf değildim.

Ravza-i Mütahhara'ya ikinci defa ziyârete çıktıklarında: "***Yeşil Kubbe'ye bakmak da Kâbe'ye nazar gibi ibâdettir, altında kim yatıyor***" buyurdular. Ziyâret esnâsında: "***Vehhâbîler Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i ölmüş zannediyor, şehitler için ölüler denmesini Kur'ân yasaklıyor, ya Rasûlüllâh'a nasıl böyle denir.***

Delirmiş bunlar, nereden çıkarttılar bu bâtıl itikâdları, "Allâh gökte" diyorlar, "Arş'a oturdu" diyorlar, Kur'ân'ın sırf zâhirî mânâlarına bakıyorlar. Allâh-u Te'âlâ'ya çok şükredelim ki bizi Ehl-i Sünnet'ten ayırmasın" buyurdular.

Bir sabah **Medîne-i Münevvere**'de ezanlar okunurken: "***Ne acâyip iş. Müezzin 'Eşhedü enne Muhammeden Rasûlüllâh' derken Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) kabr-i şerîfinde duyuyor. Tâbi'inden Sa'îd ibn-i Müseyyeb*** *(Radıyallâhu Anh)* ***vardı, Haccâc-ı Zâlim Medîne'yi işgâl ettiği zaman o, Rasûlüllâh*** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)****in kabr-i şerîfine saklandı. Üç gün Mescid-i Nebevî'de ezan okunmadı, namaz kılınmadı, o da dışarı çıkamadığı için vakitleri fark edemedi. Namaz vaktini ancak Rasûlüllâh*** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)****in kabr-i şerîfinden gelen sesle fark edebiliyordu. Bu Haccâc-ı Zâlim hem ikindinin sünnetini kaçırmıyordu, hem de böyle işler yapıyordu. Ne zâlim adam. Birisi ona: 'Sen Hazret-i Ömer'in adâlet dönemine yetiştin, niçin O'nun gibi âdil davranmıyorsun' deyince o: 'Tebâzerû ete'ammer leküm" "Siz Ebû Zer gibi olun ki, ben de size Ömer gibi davranayım' dedi. Tabî Ebû Zer*** *(Radıyallâhu Anh)* ***dünyaya soğuk idi, makam mevki istemezdi, ona herkes adâletli olur***" buyurdular. **Efendi Hazretleri**nin yanı bir acâyip, devamlı tecellîler değişiyor, insan kâh celâl tecellîsiyle, kâh cemâl tecellîsiyle karşılaşıyor, böylece Büyük Şeyh Efendi **İsmet Ğarîbullâh** *(Kuddise Sirruhu)*nun: "Televvün gösterir ol Zât-ı Ekmel yani o kemâlin zirvesine ulaşmış Zât devamlı renk değiştirir, halden hâle geçer" sözü daha iyi anlaşılıyor.

Bir gün Kendisine muz takdîm edildi, çok sevdi, yedi, peşine: "***Ve talhin menzûd***" "***Sıra sıra dizilmiş muzlar***" âyetini okudu ve "***Cennette neler var, dünyadakiler sâdece sûret, hakîkat âhirette bulunacak, cennette her şey var, aç gözlülük etmemek lâzım***" buyurdular.

Bir vakit yine Kendisine kivi takdîm edilince: "***Bu nedir?***" diye sordular. "Kivi" denilince: "***Bu bizim orada yetişiyor mu?***" diye sordu. **Süleyman Abi**: "Memlekette çaylıkları, fındıklıkları söküp bunu dikiyorlar, bu daha çok para getiriyor" deyince: "***Karadenizliler uyanıktır, keşke bu uyanıklığı âhirete kullansalar, oranın kârına çalışsalar***" buyurdular.

Her fırsatta şaka yapmayı da elden bırakmıyordular. Bir kere **Süleyman Abi**'ye hanımını sordu ve onunla şakalaştı, sonra: '***Efendi Babam yeni evlenenlerle çok şakalaşırdı, "Türk'ün kızı seni iyi yıkamış' derdi***" buyurdular.

Yine bir vakit elma yerken: "***Bir güneş bütün dünyayı aydınlatıyor, bu kadar sebzeyi, meyveyi yetiştiriyor. Güneşin tüpü var mı? Ne büyük Allâh! Her şeye Kâdir, Allâh-u Te'âlâ'yı anlamak büyük adam işi, küçük adam işi değil***" buyurdular.

Bir sefer istirâhatten kaldırılırken: "***Uyumadım, abdestim duruyor, evliyâullâhtan biri otuz sene uyumamış, sonra bir kere uyuyunca Mevlâ'yı rüyâsında görmüş, ondan sonra yastıkla geziyormuş ve: "Kalbimin sürûrunu uykuda gördüm, artık uyumayı çok sevdim" diyormuş, evliyâullâhın işi acâyip, uykuları bir başka âlem, uyanıklıkları bir başka***" buyurdular.

Bir defa derin uykuda gibi gözükürken yanında sessizce konuşan doktoru bir meselede îkaz buyurarak: "**Gözlerim uyur, kalbim uyumaz**" buyuran **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in hakîkî halîfesi olduğunu ispat buyurdular.

Yine bir kere ben otelin camından bakarken **Bekî' Kabristânı**nın önündeki kalabalıktan müteaccib bir haldeydim: "***Ne var?***" diye sordular. Ben: "Efendim! Ekserî Şîa mezhebinin mensupları **Hazret-i Fâtıme**'ye ve **Ehl-i Beyt**'e tâzîmen ağlayıp duruyorlar" deyince:

"Âmiletü'n-nâsibe" "Çalışıyorlar, boşuna yoruluyorlar" âyet-i kerîmesini okuyarak: *"Ebû Bekr'i, Ömer'i, Osman'ı (Radıyallâhu Anhüm) sevmiyorlar, bir yandan Ehl-i Beyt'e hürmet ediyorlar, kabul olunmazlar"* buyurdular.

Bir kere istirahat ederlerken:

Eyyühe'l-câlisûne fi'l-medrese,
Küllü mâ hassaltümûhu vesvese,
Zikruküm in kâne min ğayri'l-Habîb,
Mâ leküm fi'n-neş'eti'l- uhrâ nasîb'

'Ey Medresede oturanlar!
Tahsîl ettiğiniz bütün ilimler vesveseden ibâret.
Eğer derdiniz O Sevgili Mevlâ'dan başkası ise,
Âhirette sizin için hiçbir nasip yok!

mânâsına gelen ebyâtı okuduktan sonra: *"Zikirsiz ilim insanın şüphesini artırır, onun için Allâh-u Te'âlâ 'Elâ bi zikrillâhi tedmeinnü'l-kulûb' 'Âgâh olun! Kalpler ancak Allâh-u Te'âlâ'ın zikriyle mutmein olur' buyurdu. Kalp zikirden başka hiçbir şeyle yatışmaz"* buyurdular.

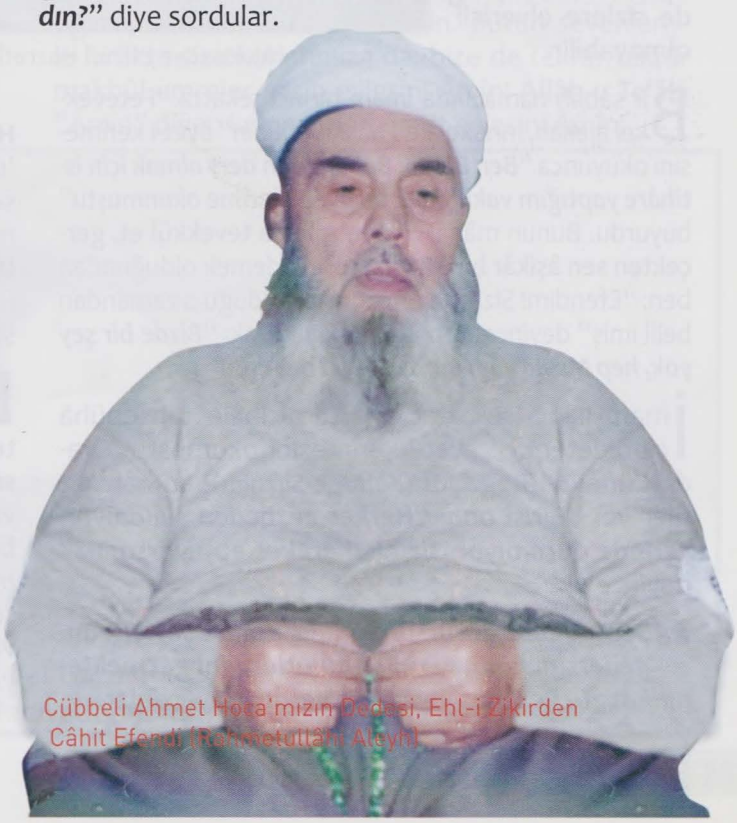
Muhterem bacanağı **Muhammed Hoca** bir sefer Kendisine meyve takdîm ederken, **"Bunlar nereden geliyor?"** diye sordular. **Süleyman Abi** "Kartonların üzerinde Tâif yazıyor" deyince *"Oraya niçin Tâif dediler?"* diye sordular, sonra yine Kendileri cevaplamak üzere: *"Tâif, tavaf eden demektir.*

İbrâhîm (Aleyhisselâm) : 'Yâ Rabbi! Benim Mekke'ye yerleştirdiğim zürriyetimi meyvelerden rızıklandır' diye dua edince Allâh-u Te'âlâ Filistin topraklarından bir parçayı kopardı, Kâbe'ye getirip tavaf ettirdi, sonra onu şimdiki Mekke'ye yakın yere koydu. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Medîne'ye ilk geldiğinde Mekke'yi özledi, sonra: 'Yâ Rabbi! Bize Mekke'yi sevdirdiğin gibi Medîne'yi de sevdir ve Mekke'ye koyduğun bereketin iki katı bereketi Medîne'ye ver' diye dua etti. İşte burası böyle bereketli oldu, İstanbul'da bulunmayan meyveler burada var" buyurdular.

Bir defa **Mehmet Kaya, İlyas Şişik** ve **Necdet Ertem** gibi hizmette bulunan bazı arkadaşları ziyâret ettirdim, onlara dua etti, arkalarından bu fakîre: *"Cübbeli Hoca'nın adamları bizim adamlarımız, kıymetli Cübbeli Hocamız"* diye iltifat buyurdular. Çok zaman zekî olduğumu ve ilmimi takdîr edici beyanlarda bulundular. Ben her seferinde terlere boğulup istiğfar ediyordum Bir kere: **'Sen de, malın da babanınsın'** hadîs-i şerîfine göre 'Bizim neyimiz varsa hep sizdendir ve size âittir' deyince: *"Sağ ol"* buyurdular.

Bir sefer: *"Babana selâm söyle! Ben ona: 'Bu Ahmed'in terbiyesini bana bırak' dedim, o da söz dinledi, bir işe karışmadı, kazandı, hiç bir iyiliği olmasa bu ona yeter"* buyurdular. Sonra annemin adını sordular. "Râbi'a" deyince ona neden o ismin takıldığını sordular. Ben **"Dedem Câhit Efendi Râbi'atü'l-Adeviyye**'ye *(Radıyallâhu Anhâ)* muhabbetinden o ismi takmış" deyince, dedemi hatırlayarak: *"O ne kadar zikrederdi, hiç câmiden çıkmazdı, ne mübârek adamdı"* buyurdular.

Bir akşam huzurlarına girdiğimde **Ârifân** dergisinin **Şâm Özel** sayısının yanında olduğunu gördüm, bana: *"Sen burada kimlerin aleyhine yazdın?"* diye sordular.

Cübbeli Ahmet Hoca'mızın Dedesi, Ehl-i Zikirden Câhit Efendi (Rahmetullâhi Aleyh)

Ben: "Efendim! Bâzıları: **'Efendi**'nin eski sözü mûteber, yeni sözüne bakılmaz, **Efendi** hasta" gibi laflar ederek milleti sizden soğutmaya çalışıyorlar. Şimdi siz resminizi serbest ettiniz, sohbetinizi internete koydurdunuz diye îtiraz ediyorlar. Münâfıklar da: "**Muhammed** bugün bir şey söylüyor, yarın onu değiştiriyor" diyorlardı. Bazı hocalar da bunlara aldanıyor. İstanbul'da Hacıbozan diye bir dükkan var, bunlara da Hocabozan adını taktım. Millet on senedir konuşmayan komadaki şeyhlerine Kutub diye tâzîm ediyor, yanını bırakmıyorlar. Siz bizim her sorduğumuza cevap veriyorsunuz, bu kadar âyet-hadîs-kelâm-ı kibâr okuyorsunuz. Bizi şaşırtacak nice kerâmet gösteriyorsunuz, bunlar da: 'Efendi'ye bir şey sorulmaz' diyorlar, ben bundan çok üzülüyorum, onları tevbeye davet ediyorum" deyince: "***Aferin, iyi yapmışsın, sen bu işi doğru anladın, sağ ol, yaz***" buyurdular.

Bir kere ikindi namazı için yanına gittiğimde: "***Neredeydin?***" diye sordular. Ben: "Sizin burada buyurduklarınızı yazıyorum, **Ârifân** dergisinde ihvân okuyor, memnûn oluyor" dedim. "***Allâh râzı olsun, millet okusun, cehâlet her yeri kapladı***" buyurdular.

Ali Haydar Efendi Hazretleri'nin Kabr-i Şerîfi

Üstâdımız Hazretleri daha neler buyurdular, ben hepsinin şâhidi olmadığım gibi bir kısmını vasfa muktedir değilim, bir kısmının nakli de sizlere elverişli olmayabilir.

Bir sabah namazında imam birinci rekatta "Fetevekkel alellâh, inneke ale'l-hakkı'l-mübîn" âyet-i kerîmesini okuyunca "***Ben Efendi Babam'dan ders almak için istihâre yaptığım vakit bana bu âyet-i kerîme okunmuştu***" buyurdu. Bunun mânâsı: "**Sen Allâh'a tevekkül et, gerçekten sen âşikâr bir hak üzeresin**" demek olduğundan ben: "Efendim! Sizin yolunuzun hak olduğu o zamandan belli imiş" deyince, tebessüm buyurarak: "***Bizde bir şey yok, hep Mevlâ yapıyor bu işleri***" buyurdular.

İmam ikinci rekatta: "Ve teralcibâle tahsebühâ câmideten..." âyet-i kerîmesini okumuştu. Orada **Cüneyd-i Bağdâdî** *(Kuddise Sirruhu)*dan bahsettiler ve: "***Birisi ona: "Herkes cezbeden sallanıyor, yerinde duramıyor, siz hiç hareket etmiyorsunuz" deyince o:***

"Sen dağları görürsün, onları donuk şeyler zannedersin, halbuki onlar bulutlar gibi geçmektedir" âyet-i kerîmesiyle cevap verdi" buyurdular.

Bir keresinde **Muhammed Hoca**: "Efendim! Siz **İbrâhîm b. Edhem**'in bir beytini okuyordunuz" deyince:

İlâhî! Abdüke'l-âsî etâkâ,

Mukırran bi'z-zünûbi ve kad de'âkâ.

İlâhım! Senin isyankâr kulun Sana geldi,

Günahlarını ikrar ederek Sana dua etti

mânâsına gelen beyti okudu ve: "***Mevlâ'nın huzûrunda pehlivanlık sökmez, suçunu îtiraf lâzım***" buyurdular.

Bir kere imamların kıraatinden söz açıldığında: "***Bunların okuması çok yoruyor, akışlı okumuyorlar, insanları bıktırmamak lâzım, bir secdede fazla, diğerinde az kalıyorlar. Hepsi müsâvi olmalı***" buyurdular.

Bir defa ben kâmet getirirken telaştan tekbirleri iki kere söyleyimişim, hemen: "***İki kere söyledin yâ***" diye îkâz buyurdular. Bir sefer **Süleyman Abi**'nin eliyle tesbih çektiğini fark edince: "***Hani tesbîhin?***" diye ihtar buyurdular.

Hâsılı, **Efendi Hazretleri**nin âlemde misli yok, sözlerinin de bir benzeri yok.

Bir seferinde **Muhammed Hoca**: "Efendim! Siz bu vaaz usûlünü **Efendi Baba**'dan mı öğrendiniz, yoksa Kendinizden mi?" diye sorunca: "***İlham***" buyurdular. Kısa kelâm ile uzun mânâ anlatmak ve tesîr ettirmek, gerçekten **Allâh-u Te'âlâ**'nın **Efendi Hazretleri**mize bir vergisi. Rabbim hepimizi nefeslerinin bereketlerinden nasiplendirsin. Âmîn!

Efendi Hazretleri 2 Temmuz cuma gecesi tekrar **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*i ziyârete çıktılar, çıkarlarken: "***Bu gece cuma gecesi, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Cuma gecesi ve Cuma günü bana çok salât okuyun, salâtlarınız bana arz ediliyor' buyurdu. Başka günler arada melek aracı oluyor. 'Yâ Rasûlallâh! Felan oğlu felan sana salât ediyor' diye teblîğ ediyor. Cuma gecesi ve günü melek aradan çıkıyor, bizzat kendisi duyuyor.***

Kabrinin yanında ne zaman salât okunsa yine Kendisi duyuyor. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): 'Bana kabrimin yanında kim salât okursa onu duyarım, uzaktan bana salât göndereninki de bana ulaştırılır' buyuruyor. Onun için bu gece ziyârete çıkalım" buyurdular.

Otelden çıktığımızda ihvân-ı kirâm ve muhibbân yolları doldurmuştular. **Babu's-Selâm**'a vardığımızda **Efendi Hazretleri**mizi karşılayanlarda büyük bir coşku ve feyiz vardı.

Efendi Hazretleri sol tarafımızda kalan **Ravza-i Mutahhara**'ya doğru yaklaşırken: ***"Mâ beyne beytî ve menberî ravzatün min riyâzi'l-cenneh" "Evimle minberimin arası cennet bahçelerinden bir bahçedir"*** hadîs-i şerîfini okudu. Sonra müvâceheye geldiğimizde arabası tam **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in mübârek yüzüne çevrilince mübârek yüzü kıpkırmızı oldu, sonra **Ebû Bekr** ve **Ömer Efendilerimiz**e selâm verdiler. Ziyâretten ayrılırken sağda kalan son direk olan vahyin nâzil olduğu direğin yanında duada bulundular. Çıkışta: ***"Mâ min Müslimin yüsellimü aleyye illâ raddellâhu aleyye rûhî hattâ erudde aleyhi's-selâme" "Hangi Müslüman bana selâm verirse, mutlaka Allâh bana rûhumu iâde eder, Ben de ona selâmını iâde ederim"*** hadîs-i şerîfini okuyarak:

"Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e selâm verenin olmadığı zaman yok, demek ki rûhu devamlı bedeninde ki bize cevap veriyor. Efendi Babam: "Hayâtî hayrulleküm ve memâtî hayrulleküm..." "Hayatım da sizin için hayırdır, ölümüm de sizin için hayırdır. Sabah-akşam amelleriniz Bana arz edilir, iyi bulduğuma hamdederim, kötü bulursam sizin için istiğfar ederim" hadîs-i şerîfini çok okurdu" buyurdular.

Çıkışta **Bekî'** ehline, **Hazret-i Osman**'a, **Ehl-i Beyt**'e, **Ezvâc-i Tâhirât**'a ve **Sahâbe-i Kirâm**'a selâm verdiler, Fâtihalar hediye ettiler. Otele dönerken: "**Efendi Hazretleri**! Bugün **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in sünnetlerini sizin kadar yaşayan yaşatan kimse yok. O sizin ziyâretinizden memnun olduğu kadar kimseden râzı olmamıştır" deyince Arapça fasîh bir ibâreyle: ***"İnnî lestü bişey'in" "Ben hiçbir şey değilim!"*** buyurarak, varlığını **Mevlâ**'nın varlığında yok ettiğini ve mertebesinin yüceliğinin bizim anladığımızdan çok daha yüksek olduğunu ifâde buyurmuş oldular. **Allâh-u Te'âlâ** himmetlerini üzerimizde dâim eylesin. Âmîn!

Üstâdımız Hazretleri 3 Temmuz cuma gecesi ikinci kez **Hazret-i Hamza Efendimiz**i ve diğer **Uhud** şehitlerini ziyâret ettiler ve akabinde **Medîne** havaalanına hareket ettiler. Havaalanında **Sinan Efendi**'nin küçük kızıyla ve oğlu **Ali Haydar** ile özel ilgilendiler ve: "Çarşafınız, sarığınız, cübbeniz ne güzel" buyurdular.

Nezir Efendi'nin küçük oğlu **Ahmed** ile, **Muhammed Şişman Efendi**'nin küçük kızı **Âişe** ile şenlendiler ve: **"Çocuk bunlar ne olsa yaparlar, yere otururlar, bir dertleri yok"** buyurdular. Uçağın biraz gecikeceğini duyunca: ***"Asâ en tekrahû şey'en ve hüve hayrullekum..... vellâhu ye'lemü ve entüm lâ te'lemûn" "Siz bir şeyi istemezsiniz ama o sizin için hayırlı olabilir...*** *(hayrın nerde olduğunu)* ***Allâh bilir, siz bilmezsiniz"*** âyet-i kerîmesini okudular. O sırada bir çok ihvân Kendisini ziyâret ettiler ve duasını aldılar. Özellikle **Sâlih Kısmet**'e bu yola hizmette istikâmetten ayrılmaması için duada bulundular.

Rabbim, cümlemizi bu Yüce Dostuna vefâlı, sâdık ve müstakîm olan kullarından eylesin ve ayak kayıntılarından muhâfaza eylesin.

Efendi Hazretleri son gece bu fakîre **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*i ziyâret etmemi ve Kendisinden de selâm söylememi emir buyurdular. Havaalanında fakîri yanına çağırtınca ne yaptığımı sordular. Ben de: "Efendim! Evvelce görevliler muvâcehede çok tutmazdılar, bu sefer sizin selâmınızla gidince kovulmadık, iki saat kadar durabildik" dedim. Tebessüm buyurarak ***"Kabul, kabul inşâallâh"*** buyurdular.

Böylece **Efendi Hazretleri**mizle ilk olarak 81 senesinde yânî 28 sene evvel nasîb olan, sonra yıllarca devam eden **Mekke-Medîne** yolculuğumuzun biri daha Yüce Pîrimizin feyz-u berakâtıyla hıtâma erdi. **Allâh-u Te'âlâ** bu umremizi sevgili Şeyhimizle yaptığımız son umremiz eylemesin. Bütün sevenleriyle birlikte siz okurlarımıza da, bize de tekrâr tekrâr makbûl umreler nasîb eylesin! Âmîn! **Allâh-u Te'âlâ** "Âmîn" diyen kuluna merhamet eylesin! Âmîn!

Tahrîbat Öncesi
Hazreti HAMZA (Radıyallâhu Anh) Türbesi

ÜSTÂDIMIZ HAZRETLERİNİ MEDÎNE-İ MÜNEVVERE'DE ZİYÂRETE GELEN ZEVÂT-I KİRÂM

Büyük Muhaddis Muhammed Avvâme Mahmud Efendi Hazretleri'nin Ziyâretinde

Efendi Hazretlerimizi kaldığı otelde ziyârete gelen bir çok âlim ve fâzıl insan oldu. Bunlardan bazılarını zikredecek olursak ilk önce **Zâhidü'l-Kevserî** yolunun günümüzdeki en büyük mümessili Muhaddis Allâme, **Muhammed Avvâme** Hazretlerini söyleyebilirim. Kendisi, hadîs tahkîkinde kendisine yardımcı olan oğulları **Ahmed** ve **Muhyiddîn Avvâme** ile birlikte, bir de ilmî bazı eserlerin tab'ında hizmeti olan **Hüseyin Şükrî** Efendiyle berâber bir ikindi namazından sonra **Efendi Hazretleri**ni ziyâret ettiler.

Efendi Hazretleri kendilerine çok ikrâm etti, hürmetlerini arz etti. Onlar **Efendi Hazretleri**nden dua ve himmet istediler. **Üstâdımız Hazretleri** onlara himmet ve dua ettiler ve: "***Ben sarık sarmanızı istiyorum***" buyurdular. Sonra: "***Ne güzel yerde yaşıyorsunuz, Medîne en zevkli yer***" buyurdular. Nasîhat istediklerinde: "***Vezkürullâhe kesîran, le'alleküm tüflihûn***" "***Allâh'ı çok zikredin ki felâha eresiniz***" âyet-i kerîmesini okudular.

Muhammed Avvâme Hazretleri huzurdan ayrılırken: "Efendim! Ne olur, bizi kalbinizden çıkarmayın, **Allâh-u Te'âlâ** bizi ve ümmeti sizden mahrûm etmesin, eksikliğinizi göstermesin, bereketlerinizi bize de şâmil eylesin" diye ısrarlı dualarda bulundular.

Sonra oğlu bu fakîre telefon ederek: "Babam orada utanmış, isteyememiş, **Efendi Hazretleri** teberrüken bir sarık hediye ederse babam onu çıkarmayacağını söyledi" dedi. Ben durumu **Muhammed Hoca**'ya arz ettim. Hacı Annemiz **Efendi Hazretleri**'ne sormuş ve **Efendi Hazretleri**'nin bir sarığını hazırlamış, böylece oğlu gelip o sarığı aldı ve babasına götürdü.

Şarkın en büyük âlimlerinden olan Tillo Şeyhi **Molla Burhan Efendi**, meşhur Kurrâ **Hâfız Tâhâ** ve **İsmâil Fakîrullâh Hazretleri**'nin torunu **Muzaffer Efendi**yle birlikte, birçok talebeleri de yanlarında bulunduğu halde bir gece yatsıdan sonra **Efendi Hazretleri**mizi ziyârete geldiler. **Efendi Hazretleri**ne çok tâzîm gösterdiler, dua himmet istediler, **Molla Burhan Efendi Üstâdımız Hazretleri**nin elini öperken: "Biz bu mübârek eli öperek **Allâh**'a yaklaşacağız" dedi, sonra **Efendi Hazretleri**'nin elini Kendi kalbinin üzerine tutup zâhirî ve bâtınî ıslâh için himmet istedi. **Efendi Hazretleri** onun için: "***Racülün mütevâzı'un. Men tevâza'a lillâhi rafe'ahullâh***" "***Çok tevâzûlu adam***" buyurduktan sonra "***Allâh için tevâzû göstereni Allâh yükseltir***" hadîs-i şerîfini okudular. Sonra ona yetiştirdiği bâzı âlimleri sordular. O, Arabiyyü'l-ibâreyle: "Onlar hep sizin hasenelerinizden birer hasene" deyince, **Üstâdımız Hazretleri** tevâzû buyurarak: "***Ene hasenetün min hasenâtihim***" buyurdular.

Tillo Şeyhi Molla Burhan ve Arkadaşları Efendi Hazretleri'nin Ziyâretinde

Sonra **Molla Burhan Efendi** aşka geldi ve Arapça dualar yaptı, **Efendi Hazretleri**mizin sevgisinin kalplerine daha çok yerleşmesi için, dostlarının kalplerinde yerleri olması için, **Efendi Hazretleri**mizin hayırlı uzun ömürle, sıhhat-ü âfiyetle bekâsı için çok şevkle dualar yaptı, herkes "Âmîn" dedi, kimileri cezbeye geldi, bağırmadan kendini tutamadı. Böylece çok ferah ve neşeyle **Efendi Hazretleri**nin huzûrundan ayrıldılar.

Yine bir gün ikindiden sonra dünya çapında en büyük ulemâdan olan **Ramazan el-Bûtî**'nin oğlu **Medîne** fuzalâsından **Abdüsselâm el-Bûtî**, **Efendi Hazretleri**ni ziyâret etmekle şerefyâb oldu ve dualarına mazhar oldu.

Ezher muhaddislerinden olan ve kendisinden **Resûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e kadar râvileri müselsel olan hadîs-i şerîfleri toplayan Müsnid **Muhammed Hasenî** kalabalık bir talebe topluluğuyla birlikte ziyâretine geldiler, birinci gelişlerinde nasîb olmadıysa da, ikinci sefer ziyârete muvaffak oldular ve **Muhammed Hasenî, Efendi Hazretleri**mizden teberrüken imzâ ile icâzet olan ilk kimse olma şerefine nâil oldu.

Bir gün yine ikindi namazını müteâkiben Endonezya'nın en büyük tebliğcilerinden ve Şî'a fırkasına yaptığı reddiyelerle meşhur olan, **Seyyid Mâlikî** Hazretlerinden mücâz **Tâhir ibn-i Abdillâh el-Kâf**, yanında mümtâz bir cemâat bulunduğu halde **Efendi Hazretleri**mizi ziyârete geldiler. Dua ve himmet istediler, teberrüken **Nakşî** tarîkatinden icâzet istediler. Kendilerine tarîkatlerini sordu. **Şâzeliyye**'nin **Bâalevî** kolundan olduklarını söylediler. **Efendi Hazretleri** onlara da **Nakşibendiyye**'den icâzet verdiler.

Bir gün **Muhammed Mekki'l-Kettânî** Hazretlerinin sâdık hâdimi, **Sâmî Efendi** Hazretleri gibi bir çok ulemâyı, evliyâyı Şam'da misâfir etmiş, mezînne-i kirâmdan **Ebû Sa'îd el-Kuveydir** Hazretleriyle, beraberinde, Lübnan'da zâviyeleri bulunan **Seyyid Rifâ'î** ziyârete geldiler. **Ebû Sa'îd Efendi, Efendi Hazretleri**ne: "Sen benim şeyhimin Şeyhisin. Ben Şeyh **Nemr el-Hatîb**'e müntesibim, o da size intisaplı" dedi. Halen hayatta ve yüz yaşlarında olan Şeyh **Nemr** Hazretleri kralların, oğullarını hizmetine gönderdiği, Irak'ın hatîbi, Lübnan'ın Nakîbü'l-Eşrafı, Büyük Mücâhid ve Allâme bir zât. Bu zât yıllar evvel bütün talebeleriyle birlikte **Efendi Hazretleri**mize intisâb etti, her umrede ilerlemiş yaşına rağmen **Üstâdımız**ı ziyâret için oteline gelirdi. Bu sene Kendisi artık ağırlaştığı için gelemedi. **Efendi Hazretleri** ona da âcil şifâ duâları yaptılar.

Sonra **Ebû Sa'îd Efendi, Efendi Hazretleri**ne: "Efendim! Rivâyete göre; **'Allâh'ın öyle kulları var ki onlara bir defa bakan artık bir daha şakî olmaz'**, şüphesiz Siz de onlardansınız, bize bir nazar buyurun" dedi. Sonra: **"Ve nazratün minke tekfînî 'ınde tekfînî" "Senin bir bakışın, kefenlendiğim anda bana kifâyet eder"** şeklinde çok edebî bir cümle nakletti. **Efendi Hazretleri** de ona himmet ve nazar buyurdular.

Sonra **Mekke**'den **Muhammed Tâhir Efendi, Efendi Hazretleri**mizi ziyârete edip iki gün kadar yanında kaldılar. O sırada namazlarda **Efendi Hazretleri**nin yanına kabul olundular. Kendisi onu: ***"Tâcu ruûsinâ" "Tâhir Efendi başımızın tâcı"*** buyurarak taltîf ettiler. Bir kere konu Vehhâbîlerin nerden çıktığına gelince Hocaefendi:

Allâme Ramazan el-Bûtî'nin oğlu Abdüsselâm el-Bûtî

Tahrîbat Öncesi Cennetu'l-Bâkî' Kabristanı

1. Dâru'l-hüzn 2. Kubbe-i Ehl-i Beyt 3. Kubbe-i Benâtu'n-Nebî 4. Kubbe-i Ezvâc-ı Mutahharât 5. Hazreti Akîl İbn Ebû Tâlib 6. Kubbe-i Hazreti İbrâhîm İbn Resulillah 7. Kubbe-i Hazreti İmam Mâlik ve Hazret-i Nâfi' 8. Kubbe-i Hazreti Osman bin Affân 9. Kubbe-i Murziatü'l-Mürselîn Hazreti Halîmetu's-Sa'diyye 10. Kubbe-i Hazreti Fatıma binti Esed (Radıyallâhu Anh)

"Conhenfır adında bir İngiliz ajanı İslâmiyeti bozmak için bâtıl bir mezheb kurdurmak istedi, önce İstanbul'da dişine göre bazı hoca ve şeyhler aradı, bulamadı, sonra bir şeyh Efendinin yanında kaldı, çok takvâ geçiniyordu, o şeyh ona kızını vermek istedi, fakat o sırada Britanya'dan geri çağrıldı ve Basra'ya gönderildi, orada, sert tabîatlı ve bedevî meşreb olan Necd'li **Muhammed b. Abdülvehhâb** ile tanıştırılınca, tam aradığını bulmuş oldu. Böylece onu kışkırtarak onu bir mezheb kuracak müctehid olduğuna iknâ etti. **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*i rüyâda gördüğünü, onu imam tayin ettiğini anlatarak, onu tamamen iğfal etti, o da Bedevî kabîlelerini kandırarak peşine taktı, ve onları 1200 senelik ümmetin şirkte olduğuna, sadece kendilerinin tevhîdi anladığına iknâ etti.

Başta babası ve kardeşi olmak üzere hepsi de Necd (Riyad) ehlinden olan bir çok Ehl-i Sünnet uleması ona şiddetli reddiyeler yazdılar, ama akıllanmadı, güç toplayarak Osmanlı'ya baş kaldırdılar. Osmanlı Devleti **Mehmet Ali Paşa**'yı onların üzerine saldı, Onları püskürttü, ele başlarından bazılarını İstanbul'a getirterek idam ettirdi. Daha sonra Osmanlının zayıflamasıyla Necd bölgesinde tekrar toparlanıp etrafa saldırdılar. **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in yüzü suyu hürmetine Allâh'tan bir şeyler isteyen herkesi müşrik sayarak öldürdüler, mallarını ğanimet saydılar, kadınlarını câriye yerine koydular, Tâif'te büyük katliâm yaptılar, binlerce âlim-velî kestiler, orayı mezbahaya çevirdiler.

80 sene kadar önce **Haremeyn**'i (**Mekke-Medîne**'yi) işğal ettiler, **Mekke-Medîne** mezarlarında ne kadar türbe varsa yerle bir ettiler. **Yeşil Kubbe**'yi yıkmak istediler, fakat bunu beceremediler. Bir kere **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: "**Allâh Yemenimize, Şâmımıza ve Irakımıza bereket versin**" buyurdular. Birisi "Necdimize de dua buyur" deyince: "**Hayır, şeytanın boynuzu ordan doğacak**" buyurdular. Oradan, önce Müseylemetü'l-Kezzâb (sahte peygamber) çıktı" deyince **Efendi Hazretleri**: "***O Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e: 'Min Müseyleme Rasûlillâh ilâ Muhammedin Rasûlillâh! Emmâ ba'd! İnne'l-arza nısfuhâ lî ve nısfuhâ lek' 'Allâhın Rasûlü Müseyleme'den Allâh'ın Rasûlü Muhammed'e! Bundan sonra şu biline ki dünyanın yarısı senin, yarısı benim' diye mektup yazdı. Serseri! Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de ona: 'Min Muhammedin Rasûlillâh ilâ Müseylemeti'l-Kezzâb! İnne'l-arza lillâh, yûrisuhâ men yeşâü min ıbâdihi' 'Allâh'ın Rasûlü Muhammed'den sahtekâr Müseyleme'ye! Şüphesiz dünya Allâh'a âittir, ona dilediğini vâris kılar' diye cevap yazdı***" buyurdular. **Tâhir Efendi**: "**Yemâme** harbinde onu **Hazret-i Vahşî** gebertti. O: "Câhiliyet devrinde insanların en hayırlısını (**Hazret-i Hamza**'yı) öldürdüm.

İslâm'a girdikten sonra da insanların en şerlisini (Müseyleme'yi) geberttim" derdi" dedi. Ben: "**Hazret-i Vahşî** Humus'ta **Hazret-i Sevbân**'ın yanında yatıyor deyince, **Efendi Hazretleri**: ***"Hazret-i Sevbân Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i çok severdi, Onsuz hiç duramazdı. Bir kere rengi solmuş olarak gelince, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ona hasta olup olmadığını sordu. O da: 'Bende bir hastalık yok, ancak düşünüyorum, dünyada sizin hizmetinizde olduğum için bir bahâneyle Sizin yanınıza giriyorum, âhirette Siz peygamberlerin en üstün makamında olacaksınız, benim ise cennete girebileceğim bile şüpheli, bu üzüntüden bu hâle düştüm' deyince: 'Ve men yutı'illehâ verrasûle ..... vehasune ulâike refîka' 'Her kim Allâh'a ve o Rasûl'e itaat ederse, işte onlar Allâh'ın kendilerine in'âm** (ve ikram)**da bulunmuş olduğu; o peygamberler, sıddîklar, şehitler ve** (iyi amel sahibi olan) **sâlihlerle beraberdirler. İşte arkadaş olarak ne de güzel olmuştur onlar!'** (Nisâ Sûresi:69) **âyet-i kerîmesi nâzil oldu"** diye anlattılar.

Tâhir Hoca: "Sonunda **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in bir mûcizesi daha zuhûr etti, bu sefer Vehhâbîlerin başı Necd'den çıktı" deyince **Efendi Hazretleri**: ***"Vehhâbîleri İngilizler kudurttu, İngilizleri de şeytan kudurttu. Şeytan Mudil (saptırıcı) ism-i şerîfinin mazharıdır, ama dalâlet yaratamaz, ancak kalbinde sapma olanların kötü meylini ortaya çıkarır. Allâh-u Te'âlâ 'Ve mâ kâne lehû aleyhim..... Ve Rabbüke alâ kulli şey'in Hafîz' 'Oysa onun onlar üzerinde hiçbir gücü bulunmamaktaydı. Ancak Biz âhirete inanmakta olanı, kendisi o** (âhiretin vukuu)**ndan büyük bir şüphe içerisinde bulunandan ayıralım diye** (şeytanı onlara musallat ettik)**! Zaten senin Rabbin her şey üzerine** (gözcü ve yönetici olan bir) **Hafîz'dir.' (Sebe' Sûresi:21) âyetini okudular. Sonra da: 'Feizâ kara'tel-Kur'ân..... vellezine hüm bihi müşrikûn' '**(Habîbim!) **Kur'ân'ı kıraat et**(meyi murad et)**tiğin zaman, o lânetli şeytan**(ın vesveselerine kapılmak)**dan** (seni koruması için) **hemen Allâh'a sığın! Şüphesiz şu bir gerçek ki; o iman etmiş olanlar ve ancak Rablerine tevekkül etmekte bulunanlar üzerinde onun için hiçbir** (güç ve) **tasallut olamaz! Onun gücü ancak dâima kendisini dost edinen o** (kâfir) **kimseler, bir de onun** (azdırması) **sebebiyle kendileri** (Allâh-u Te'âlâ'ya) **ortak koşmakta olan o** (müşrik) **kişiler üzerinde** (geçerli)**dir.' (Nahl Sûresi:98-100)** âyet-i kerîmelerini okudular.

Bir gün **Tâhir Efendi** ile otururlarken **Efendi Hazretleri**: ***"Bize biraz Âişe Anamızın fazîletlerinden anlat"*** buyurunca, O: "**Âişe'nin diğer kadınlardan üstünlüğü, tiridin diğer yemeklerden üstünlüğü gibidir**" gibi bazı hadîs-i şerîfler nakledince **Efendi Hazretleri**: ***"Lehû mehâratün filhadîs" "Tâhir Hoca'nın hadîste mehârati var"*** buyurdular. Onunla hayli ilmî sohbetlerde bulundular. Hepsini nakletmek isterdim ama derginin bütün bunların yazılmasına tahammülü olmadığını takdîr edersiniz. Fakat bunlardan en ilginci **Tâhir Efendi**'nin şu anlattığıydı:

"Sudan'lı bir velî, müvâcehede tevessülde bulunurken bir Vehhâbî gelip: "Lâ yecûz" "Bu yaptığın câiz değil" deyince, ehl-i keşiften olan bu zât: "Senin dün gece komşunun hanımıyla yaptığın câiz miydi?" der, buna şaşan Vehhâbî kaçıp kaybolur."

Efendi Hazretleri bunu duyunca çok güldüler ve: ***"İnsanlar kalplerin ve kabirlerin keşfini büyük keşif sayarlar, halbuki Büyük Şeyh Efendi İsmet Ğarîbullâh bunlara süflî keşîf diyor, "Fenâ fillâh" ve "Bekâ billâh" makamlarına ulaşmaya ulvî keşîf diyor"*** buyurdular ve peşine Risâle-i Kudsiyye'den:

Sakın aldanma bunlar keşf-i süflî,
Fenâ ile Bekâdır keşfi ulvî,
Olunca ekmele anla tecellî,
Eder eşyâ ânınla hep tesellî

Kabirleri keşfetmek süflî keşiftir,
fenâ ve bekâ makamlarına ermek ulvî keşiftir.
Çok kâmil olan zâta tecellî gelince
her şey onunla tesellî olur.

beyitlerini okuyarak âdetâ Kendi makamlarından haber verdiler.

Medîne'de bulunduğumuz süre zarfında yerli yabancı bir çok muhib **Efendi Hazretleri**'nin ziyâretine geldiler, hattâ Sudan'lı yaşlı bir zât uçağını tehir ederek **Efendi Hazretleri**mize intisap etmek için hasretle ziyâretine geldi.

20 sene kadar önce İstanbul'a gelip, **Efendi Hazretleri**'ne intisap eden büyük Muhaddis Allâme **Seyyid İbrâhîm el-Ahsâî** Ahsâ'dan telefonla arayıp **Efendi Hazretleri**'ni ziyârete gelmek istediğini arzetti, **Efendi Hazretleri** memnun oldu. İlimde ve fazîlette **Seyyid Mâlikî** Hazretlerinin ekranı ve Onun en yakın dostu ve yol arkadaş olan bu zât hâlen Ahsâ'da **Efendi Hazretleri**mizin hatm-i şerîfini okutmaktadır ve orada çok fazla talebesi bulunmaktadır. Ahsâ **Medîne-i Münevvere**'ye 1200 km.lik mesâfedir. Bu zât evvelce her umrede oradan bir uçak dolusu talebesiyle gelir, **Efendi Hazretleri**'ne **Medîne**'de refâkat ederdi. Fakat bu umrede tam geleceği gün amcasının oğlu vefât edince kendi gelemedi, yerine yakınlarından **Abdülazîz Ehsâî**'yi gönderdi.

O, **Seyyid İbrâhîm** adına çok özür diledi. Onun altı ay evinden cumalar dışında hiçbir iş için çıkamayacak derecede hasta olduğunu, ancak iyileştiği gibi İstanbul'a **Efendi Hazretleri**'ni ziyârete geleceğini söyledi ve hem ona, hem de kendisine himmet ve dua istedi. Pâkistanlı, Hindistanlı, Malezyalı ve daha bir çok yabancı âlim, fâzıl ve muhib **Efendi Hazretleri**'ni ziyâret etmek için kapısında çok beklediler. Kimine de ziyâret nasîb oldu.

Türkiye'den gelen ziyâretçilerin haddi hesâbı yoktu ancak ben bunların bir kısmını nakledeyim. **Ahmet Vanlıoğlu** Hoca ile oğlu **Masum Hoca** ziyâretine gelmişler. Ben o an yanlarında olmadığım için, muhtevâdan bir şey nakledemeyeceğim. **Necmeddin Erbakan** Hocamızın damadı **Mehmet Efendi** Hocamızın bazı yakınlarıyla ziyâretine geldiklerinde **Efendi Hazretleri**: "***Erbakan Allâh katında kıymetli bir kul, Müslüman adam***" buyurdular. Damat Beye memleketini ve babasını sordular, duada bulundular. Sonra **Erbakan** Hocamızın şu anda neler yaptığını sordular. Onlar: "Hizmetlerine devam ediyor, son olarak İslâm âleminin liderlerinden bazılarıyla toplantı yaparak onlara bazı konularda istişâre verdi" dediklerinde: "***Allâh ondan râzı olsun***" buyurdular. Onlar çıktıktan sonra: "***Yahûdilerin oyunlarını en iyi o bilir. Efendi Babam onu severdi, dua ederdi, daha gençken onun ilerde büyük adam olacağını beyân etmişti. Efendi Babamın keşfi çok açıktı. Erbakan Mehmed Zâhid Efendi ile beraber Efendi Baba'yı ziyârete çok gelirlerdi***" buyurdu.

Bir gün **Denizlili İbrâhîm Efendi, Üstâdımız Hazretleri**'nin ziyâreti ile müşerref oldular. **Efendi Hazretleri** bundan memnun oldu ve: "***İbrâhîm Efendi atik adam***" buyurdular, **İbrâhîm Efendi**'nin ihvân tarafından teblîğ ettiği selâmları iâde buyurup, hepsine dua buyurdular ve: "***Biz hepinizi Allâh için seviyoruz***" buyurdular. Avrupa'dan gelen **Nusretullâh Efendi**'yi hoş karşıladılar ve hizmetlerin devâmı için dua buyurdular.

Abdülmetin Hoca defâatle Kendisini ziyâret ettiler ve bir çok hayırlı dualarına mazhar oldular. **Efendi Hazret**leri onun için: "***Metin Hoca kıymetli adam***" buyurdular. Merhum **Hacı Bilâl Efendi**'nin torunu **Muhammed** ziyârete gelince ağlamaya ğark oldu. Onun ardından **Efendi Hazretleri**: "***Bunun dedesi hatırlı adamdı, Bende çok nazı vardı, bir kere Beni seccâdeden zorla kaldırıp yatağa yatırırken: 'Kıbleyi eskittin' demişti. Bir defa Müzdelife'de Suûd polisi yolu tıkatınca onu kucaklayıp dağa doğru çıkardı, bizi götüren şöföre: 'Sen Efendiyi çadıra götür, ben arkadan gelirim' dedi***" diye anlatırken hayli tebessüm buyurdular.

Medîne'de ikâmet eden ziyâretçilerden **Talha Hoca**'ya duâcı oldular. Ben: "Efendim! Bu kimseyi ayırmaz, herkese burada hizmet eder" deyince: "***Doğrusu da bu. Allâh onu Medîne'den ayırmasın***" buyurdular. **Medîne**'de ikâmet eden **Kâsım Efendi** ve **Behlül Efendi** de **Efendi Hazretleri**mizin duâlarından mahzûz oldular. Bir gün ziyâretlerine **Ekrem Efendi** geldi. Ona nereli olduğunu sordu: "Of'tan" deyince: "***Neresinden?***" diye sordu. O: "Ancipronoz'dan" deyince **Efendi Hazretleri**: "***Benim Kur'ân'a başladığım köy***" buyurdu. O: "Efendim! Hâfızlık hocanızın kabrini köye gidince ziyâret ediyorum "dedi. **Efendi Hazretleri**: "***Şulaluğun Mustafa Efendi***" buyurunca **Ekrem Efendi, Efendi Hazretleri**'nin, 75 seneden daha fazla zaman gibi hayli uzun vakit önce mülâkî olduğu hocasının ismini hatırlamasına çok hayret etti ve bunu dillendirmekten geri duramadı.

Bir ikindi namazı akabinde **Engizli Kâmil Hocaefendi** Kendisini ziyâret etti: "***Çok göreslemiştim, iyi ki geldin***" buyurdu. **Kâmil Efendi**'de zâhirî hiçbir hastalık görülmezken kalp gözüyle nazar eden **Üstâdımız Hazretleri** ona: "***Hasta mısın?***" diye sorunca o: "Hastayım, dua buyurun" dedi. Sonra ona: "***Açıkgöz ne yapıyor?***" diye sordu. **Kâmil Hoca**: "İyidir. Efendim, o da burada, sizinle görüşmek istiyor" deyince **Efendi Hazretleri**: "***Onu bana gönder, o bir hutbe okudu, çok beğendim***" buyurunca **Kâmil Hoca**: "Mâşaallâh Efendim! Yıllar önceki şeyi nasıl da hatırladınız. Bir kere Samsun'da bir hutbe okumuştu, onda Sizin istediğiniz gibi evliyâdan, ulemâdan bahsetmişti" dedi. **Efendi Hazretleri**mizin Açıkgöz lakabını taktığı, **Kâmil Hoca**'nın oğlu **İhsan Şenocak** Hocaefendi, ilmiye sınıfından olan bâzı arkadaşlarıyla **Efendi Hazretleri**'nin ziyâretine gelip görüştüğünde **Efendi Hazretleri** ona çok iltifat etti. Kendisi, **Efendi Hazretleri**'ne: "Arkadaşlarla **İmâm-ı Mâlik**'in **el-Muvatta'** isimli eserine başlayacağız, Besmelesini Siz buyurun" deyince **Üstâdımız Hazretleri**: "**Bismillâhirrahmânirrahîm**" diyerek dersi başlatmış oldu. **Efendi Hazretleri**mizi ziyârete gelen ve rü'yetleriyle müşerref olan daha nice bahtiyar insan oldu ama hepsini zikretmeye imkân bulamadım, **Allâh-u Te'âlâ** cümlemize **Efendi Hazretleri**mizle birlikte daha nice makbûl umreler ihsân buyursun. Son duâmız: "Bütün hamdler âlemlerin Rabbi olan **Allâh-u Te'âlâ**'ya mahsustur" demek olsun. **Allâh-u Te'âlâ**: "Âmîn" diyen kullara rahmetiyle muâmele buyursun. Âmîn!

ALİ HAYDAR EFENDİ (Kuddise Sirruhû)

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
www.mustafaozsimsekler.com

Kutbu'l-İrşad, Gavsu'l-Evtad, Ârif-i Billah, Vâsılu İlallah, Ulemâi Kirâm'dan Fatih Mûcîz Dersi Âm'ı, Meşîhâti İslâmiyye Hey'eti Te'lifiyye Reisi, Aliyyü'l-Haydar el-Ahiskavî Hazretleri, Batum'un Ahıska kazasında Hicrî 1288 (M: 1870) senesinde dünyaya teşrif etti. Henüz iki yaşına gelmişti ki annesini kaybetti ve anadan yetim kaldı. Hikmeti İlâhi dört yaşına gelince de, zâhid ve müttakî bir zat olan babası Mehmed Şerif Efendi'yi Yüce Dosta uğurladı. Böylece küçük yaşında hem anadan hem babadan yetim kalmış oldu.

Ali Haydar Efendi ilk ilim tahsilini memleketinde, Ahıska'daki civar medreselerde yaptı. Fakat o sıralarda medreselerde adeta bir matem havası vardı. Çünkü şanlı Kafkasya diriliş hareketinin öncüsü olan, Nakşî şeyhlerinden Şeyh Şâmil'in esareti ve ardından Kafkasya'yı terk etmesi, orada toplumsal olarak büyük bir kırılmaya sebep olmuştu. Ayrıca medreselerin çoğu yıkılmış, müderrisleri şehid olmuştu. Bu yüzden ilim tahsiline devam etmek isteyen pek çokları Anadolu'ya hicret ediyor, kimi Trabzon'a, kimi Erzurum'a gidiyordu.

Ali Haydar Efendi'de 1894'te Erzurum'a gitti ve oradaki zamanının en önemli ilim merkezlerinden olan Bakırcı Medresesi'ne girip ilim tahsiline devam etti. Burada eğitimini tamamlayan Ali Haydar Efendi, ilimde daha da zirvelere ulaşabilmek için İstanbul'a geldi ve o devrin en önemli ve ciddi bir eğitim kurumu olan Fatih Medresesi'ne kaydoldu. Buradaki tahsilini ikmâl edince, zamanın meşhur âlimlerinden olan, Beyazıd dersiâmlarından Çarşambalı Hoca Ahmet Hamdi Efendi'nin derslerine iştirak etti. Ve 1901 senesinde Ondan icâzet aldı. Ardından devrin kadılarını yetiştiren şimdiki Hukuk Fakültesi'nin ilk şekli olan "Medresetu'l-Kudat"a devam etti.

Ali Haydar Efendi bir taraftan okuyor diğer taraftan okutuyordu. Fakat Medresetu'l-Kudat'taki tahsilini 1906 yılında ikmâl ederek diploma aldıktan sonra, bütün mesâisini ders vermeye ayırdı. Bundan böyle Ali Haydar Efendi, Fatih dersiâmları arasında yerini almış oluyordu.

Ali Haydar Efendi önce Sadi Bey Medresesi üçüncü müderrisliği görevine getirildi. Ardından Dâr'ul Hılâfet-i Aliyye Medresesi kısm-ı âli fıkıh müderrisliği yaptı. Sonra Fetvahâne Müsevvitliğine getirildi. Ardından da Hey'et-i İftaiyye reisliği yaptı. Bu görevlerde bulunduğu sırada gösterdiği ilmî kudretiyle dikkatleri üzerine çekti ve 1914 yılında da Sahn-ı Seman medreseleri fıkıh müderrisliğine tayin edildi.

1915 yılında da Şeyhülislâmlıkta yeni kurulan Telif-i Mesâil heyetinin resiliğine tayin edildi. İlmiyle, irfanıyla parmakla gösterilen ve başarı grafiği her geçen gün hızla yükselen Ali Haydar Efendi, 1916 yılında ise Huzur Dersleri Başmuhataplığına getirilerek devrinin en mümtaz ilim meclislerinde yer aldı. Bu dersler, saltanatın kaldırıldığı 1923 yılına (Osmanlı devletinin hitâmına) kadar devam etti.

Ahıskalı Ali Haydar Efendi *(Kuddise Sirruhu)* zâhirî ilimlerin hepsini ikmâl etmiş, varılacak noktanın en üst kademesine ulaşmış olan derin ilim sahibi bir mütefekkirdi. Dört mezhebe vukûfiyeti vardı ve her birinde fetva verecek selâhiyette idi. Bulunduğu görevlerde fasılasız olarak ardı ardınca terfi edip hızla yükselmesi, Onun mâlik olduğu ilmî kudretin en önemli nişânesidir.

Ali Haydar Efendi *(Kuddise Sirruhu)* Tebliğ ve davete çok büyük önem verirdi. Bunun önemi hakkında buyurmuştur ki:

"Dîni Mübîni İslâm'ın devamı ve bekâsı, emri bil mâ'ruf ve nehyi anil münkerin devamına; Dîni Mübîni İslâm'ın inkırâzı (yıkılması) **ise, emri bil mâ'ruf ve nehyi anil münkerin terkine bağlıdır!**

Önceleri Tasavvuf ve Tarikata karşı mesafeliydi.

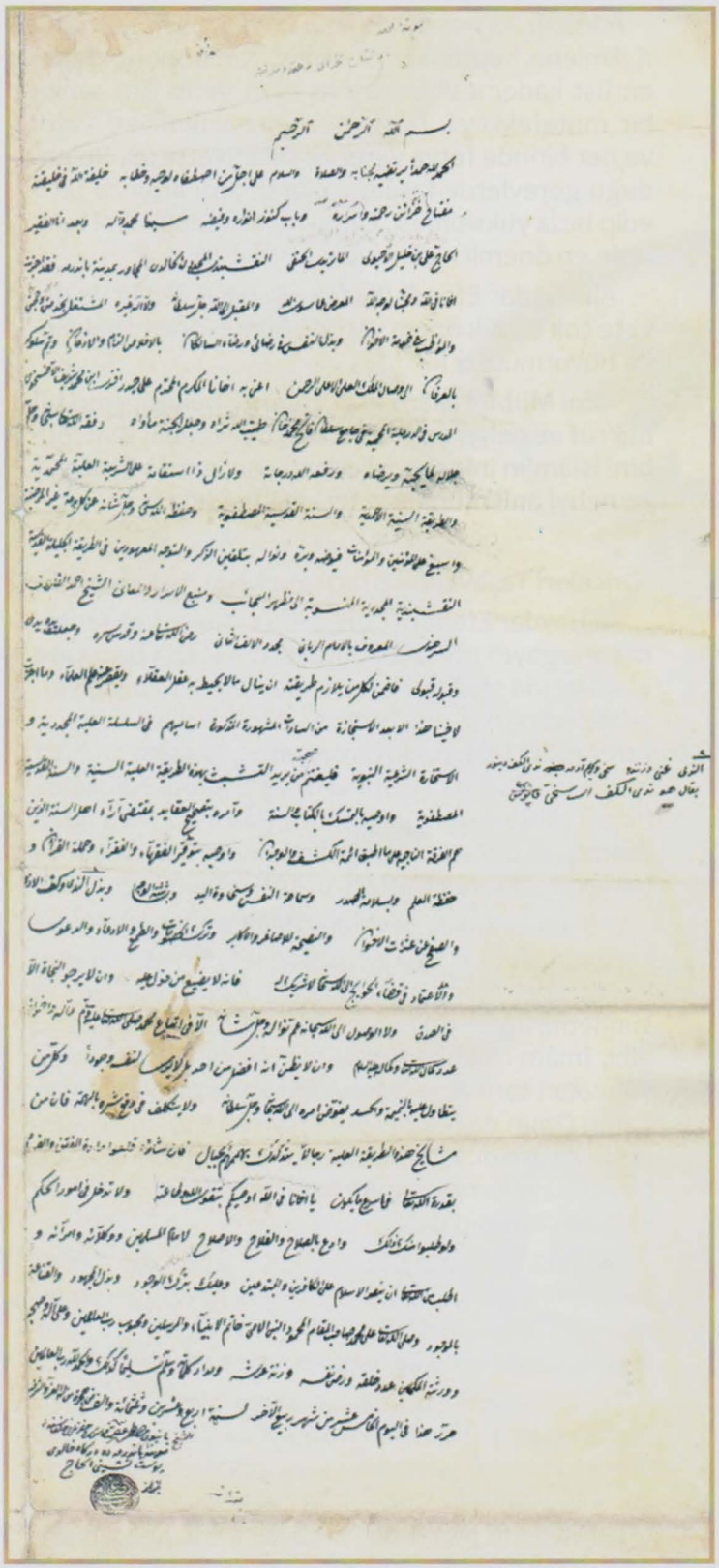
Ali Haydar Efendi ilk başlarda tasavvuf ve tarikata karşı gayet mesafeli duruyordu. Hatta bazı kere vaazlarında tarikatın aleyhinde ifadeler kullanıyor, tekkeleri tenkid ediyordu. Çünkü karşılaştığı ve ziyaret ettiği tekkelerin birçoğunda, Şeriat'a muhalif işlerin yapıldığına ve bunun meşrû kabul edildiğine bizzat şâhid olmuştu. Bu durumda asıl gayesinden sapmış ve bid'atlare boğulmuş olan tarikat adı altındaki bu tür faaliyetlere nasıl iyi diyebilirdi.

O aslında hakiki şeyhlere değil, müteşeyyihlere karşıydı. Yoksa "Şeraitsiz tarikat olmaz" diyen, Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'in sünnetini ihyâ etmeyi şiar edinen, Şâh-ı Nakşibend gibi, İmâm-ı Rabbânî gibi mâneviyat sultanlarının yolu olan tarikat ve tasavvufa karşı olabilir miydi? Zaten Onun da tek derdi ve gayreti Kur'an ve Sünnetin ihyâsıydı. İşte bu samimi niyeti sebebiyle, bu büyük kapı Kendisine Ali Rıza el-Bezzaz Hazretleri vasıtasıyla nasip oldu.

Ali Rıza el-Bezzaz Hazretlerini gördüğü andan itibaren Kendisini mânevî bir hal kaplamıştı. Onun mânevî câzibesinin etkisiyle, içinde adeta fırtınalar koptu, gönlü vecd ile, istiğrak ve cezbeyle doldu.

Zâhirî ilimlerde büyük bir derya olan Ali Haydar Efendiye artık bâtınî ilmin kapısı da açılmıştı. Bâtinî ilimlere vukûfiyet kesbedip, nice gizli ilimler kendisine gün gibi ayan oldu. Gizli kalmış mârifet sırlarının ve İlâhî hakikatlerin pınarından kana kana içti. Kısa zamanda mânevî mertebeleri hızla katedip gerek fazilette, gerekse velâyette çok yüce makamlar sahibi oldu.

Ali Rıza el-Bezzaz Hazretleri bu mânevî emaneti kendisinden sonra Ali Haydar Efendiye bıraktı. Bundan böyle, Fatih Çarşamba'da Cebecibaşı mahallesindeki Şeyh İsmet Efendi Tekkesinde irşâd makamına geçen Ali Haydar Efendi, bu yolun yolcularına rehber olup feyizlere gark etti. Pek çoklarının velâyet mertebelerini aşmasına, kemâlât sahibi olmasına vesile oldu. Hak âşıklarını gerçek sevgiliye kavuşturdu.

Ali Rıza el-Bezzaz Efendi'nin, Ali Haydar Efendi'ye Verdiği Hilâfetname

Çileli Yıllar

Dört padişah zamanında bilfiil vazîfe yapmış olan ve bilhassa Cennet mekân sultan Abdülhamîd Han'ın iltifatlarına mazhar olan Ahıskalı Ali Haydar Efendi, Cumhûriyet devri boyunca ilimle, dinî tedrisâtla meşgûl oldu. Tabi bu arada çileli yıllar da başladı. Sorgular, mahkemeler, hapisler, beraatler birbirini izledi. Yirmi beş yıl boyunca göz hapsinde tutuldu.

Ali Haydar Efendi bu çileli yıllarında, zamanın pek çok önemli simasıyla aynı kaderi, hapiste de aynı koğuşu paylaştı. Aynı koğuşta kaldığı Tâhiru'l-Mevlevî; "Hayatım ve İstiklâl Mahkemeleri" adlı kitabında, gözaltına alınmalarından itibaren mahkeme safhasına kadar geçen olayları detaylı bir şekilde anlatmaktadır. Kitabında, gördüğü bir rüyadan ve Ali Haydar Efendinin bu rüyaya yaptığı tevilden de bahseder. Ali Haydar Efendi *(Kuddise Sirruhu)* onun rüyasını "Bu rüya ikimizin de beraatına işarettir" şeklinde tevil etmişti. Halbuki Müddeiumum, Tahiru'l-Mevlevî için üç yıl hapis talep ediyordu. O da kendini buna alıştırıyordu.

Uzun bir hapis süresi sonunda nihayet karar gecesi geldi çattı. O gece hapishanede herkes müdafaasını hazırlama derdindeydi. Ali Haydar Efendi ise müdafaa yerine Fetih Sûresini okumakla meşguldü. Her okuyuşundan sonra da karyolasının başına bir çizik atıyordu. İskilipli Atıf Hoca ise hazırlamış olduğu müdafanâmeyi elinde buruşturmuş öylece bekliyordu. Ali Haydar Efendi'nin bir şeyler okuduğunu görünce sordu:

- Hocaefendi ne yapıyorsun?

- Atıf Efendi! Rüyamda şeyhimi gördüm, bana 33 defa Fetih Sûresini okumamı işaret buyurup, bu vesileyle inşâallah kurtulacağımı beyan buyurdular. Siz de okuyun, Allah'ın izniyle hakkınızda talep edilen mahkumiyet kalkar.

- Ben de Kâinatın Efendisi'ni rüyamda gördüm. Bana: "Yanıma gelmek dururken ne diye müdafaa karalamakla uğraşıyorsun?" buyurdu.

Atıf Efendi böyle söyleyince etrafa birden derin bir sessizlik çöktü. Aslında Atıf Efendi üç yıl hapis istemiyle yargılanıyordu. Böylesine bir davadan idam kararı çıkması akla-mantığa sorsan imkânsızdı. Ama Atıf hoca kendisine idam kararı verecekleri ne emindi. Dedi ki:

- Göreceksin bak, beni yarın asacaklar. Çünkü bu haberi bana Allah Resûlü verdi!..

Sabahın ilk ışıklarıyla Jandarma nezaretinde topluca İstiklâl Mahkemesine götürüldüler. İskipli Atıf Hoca Resûlüllah'ın davetine icabet etmiş ve şehâ-

det rütbesine mazhar olmuştu. Ali Haydar Efendinin ise çilesi demek daha dolmamış ve hizmete devam etmekle şereflenmişti. Bu arada Ali haydar Efendinin yaptığı rüya tabiri çıkmış, Tahiru'l-Mevlevî de beraat etmişti.

Ali Haydar Efendi gayet heybetli ve celadetli, iri yapılı kartal bakışlı bir zat idi. Kendisinde adeta Mevlâ'nın celal sıfatı tecelli etmişti. Hitabetiyle, ilmiyle, takvasıyla, günde 50 bin kelime-i tevhid çekecek kadar ibâdet ve zikre rağbeti ile, her yönden insanlara numûne-i imtisal olan kâmil bir veli idi. Ömrü hayatını İslâm dînini öğrenmeye ve öğretmeye adamıştı. Talebeleri Ona öz evladından daha kıymetli idi. Hatta şu veciz sözü bunu çok iyi açıklamaktadır:

"Benim evladım, sulbümden değil yolumdan gelendir."

İlmî kudretini anlamak için ise, Onun şu sözü kâfidir:

"Siz ne zannediyorsunuz? Bu dinden bir nokta bile sökemeyeceklerdir. Dört mezhebin bütün kitaplarını ortadan kaldırsalar, onları en ince noktasına kadar aynen yazmaya mâlikim."

İsmet Efendi Tekkesi'nin o büyük şeyhi, gönül iklimlerini coşturan mana eri Ali Haydar Efendi, ömrünün son on yılında en fazla İsmet Efendi Tekkesi'nin geleceğini düşünüyordu. Yine bu düşünce ve endişeler içindeyken bir gece rüyasında şeyhi Ali Rıza el-Bezzaz Hazretlerini gördü ve hiç tanımadığı bir genci kendisine takdim ederek:

- Bu bizimdir. Bandırma'ya hemen gel ve bu emaneti teslim al! diyordu.

İşte mânevî sancağın Kendisine teslim edileceği geleceğin kutbu, gözlerin nuru, kalblerin sürûru, mârifet deryası ve sırlar hazinesi olacak o genç, Mahmud Ustaosmanoğlu Hocaefendi'den başkası değildi. Altın silsilenin kendisinden sonraki halkası böylece belirlenmişti ve bundan böyle, bu yol aynı himmet ve gayretle Mahmud Efendi Hazretleriyle büyüyerek devam edecekti.

Tabi Ali Haydar Efendi, şeyhinin bu emrini alır almaz o hasta ve yaşlı haliyle, etrafındakilerin "Bu hasta halinizle nasıl yola çıkacaksınız?" demelerine aldırmadan Bandırma'ya gitmek üzere yola çıktı.

Ali Haydar Efendi, Meclis-i Meşayih'in seçimi ve Padişahın fermanıyla dergâhın Şeyhi oldu

Ali Haydar Efendi'nin Mahmud Efendi Hazretleri ile Karşılaşması

Ali Haydar Ahiskavî Hazretleri'nin önde gelen müridlerinden olan, Bandırma eşrafından Hacı Emrullah Efendi anlatıyor:

"Ramazan ayı yaklaşıyordu. Mahallede mukabele okuyacak bir kimse bulmamız mümkün değildi. 'Mukabele için kimi buluruz, kime okuturuz' diye düşünüyordum. Bir gün camiye girdiğimde baktım ki genç bir delikanlı tatlı tatlı Kur'an okuyor. Bütün cemaat mest olmuş vaziyette onu dinliyordu. Çok sevindim. İçimden 'Ramazan'da mukabaleyi bu gençten dinleriz.' diye geçirdim. Namazı kıldıktan sonra kendisiyle tanıştım ve Ramazan ayında bize mukabele okuması için teklifte bulundum. Fakat o: 'Bandırma'ya askerlik vazifemi yerine getirmek için geldim' dedi. Buna çok üzülmüştüm. Onu evimde misafir edip ağırlamak istedim, davetimi nezaketle geri çevirip otelde yer ayırttığını söyleyerek özür beyan etti. Asker olduğu için Kendisine para yardımında bulunmayı teklif ettim, fakat kabul etmedi.

Bunun üzerine Ona dükkânımı tarif ettim ve müsait olduğunda veya herhangi bir sıkıntısı olduğunda mutlaka gelmesini istirham ettim. Daha sonra ayrıldık.

Aradan uzun zaman geçtiği halde maalesef kendisinden hiçbir haber alamadım. Bir cuma günü erkenden hazırlığımı yaptım ve camiye gittim. Bir de baktım ki ne göreyim? Ne zamandır yana yana aradığım o asker caminin kürsüsünde bangır bangır vaaz ediyor ve cemaat pür dikkat onu dinliyordu. Öylesine sevindim ve mutlu oldum ki anlatamam. Fakat birden aklıma ilçemizin müftüsü geldi ve canım biraz sıkıldı. Çünkü bizim müftü öyle tanımadığı, bilmediği, her önüne gelen kimseye vaaz ettirmezdi. Bu askerin de vaaz etmesine kızabilir diye endişelendim. Ben bu sıkıntı ve telaş içindeyken gördüm ki müftü kürsünün hemen dibine oturmuş, dikkatle vaazı dinliyordu. Nasıl sevindim, nasıl rahatladım anlatamam. Hatta namazdan sonra Müftü Efendi:

- Aferin evladım! İşte vaaz böyle olmalı, diyerek onu takdir etti.

İsmailağa Cami haziresinde bulunan kabristan

Ben hemen yanına gidip; 'Şimdiye kadar niçin gelmediğini, Kendisini çok merak ettiğimi' söyledim. O da: 'Birliğinden izin alamadığı için gelemediğini" ifade etti.

Bu arada Allâh-ü Teâlâ nasib etti ve ben, hac için o mübarek beldelere gittim. Ben hacdayken şöyle bir hadise cereyan etmiş;

Ali Haydar Efendi'nin Bandırma'da medfun bulunan şeyhi Ali Rıza el-Bezzaz Hazretleri, mânevî yolla İstanbul'daki Tekkede bulunan Ali Haydar Efendi hazretlerine, Mahmut Efendiyi takdim edip:

- Bandırma'ya hemen gel ve buradaki emaneti al, diye emir buyurmuş.

Bunun üzerine Ali Haydar Efendi o yaşına, hastalığına rağmen derhal Bandırma'ya gelmiş ve Tekke Camii'ne varmışlar. Ali Haydar Efendi yanında bulunan müridlerine:

- Burada bir asker var. Onu bulun ve bana getirin, buyurmuş.

Bu emir üzerine Bandırma'da bir asker aramaya başlamışlar. Fakat bu askerin ne adı, soyadı, ne de adresi bulunmadığından işleri hiç de kolay olmamış. Üstelik benim de hacda olmam işleri daha da zorlaştırmış."

Buraya kadar Hacı Emrullah Efendiden dinledik, bundan sonrasını ise Mahmud Efendi Hazretleri'nin kendisinden dinleyelim:

"Küçük yaşlarımdan beri âlimlere, şeyhlere karşı bir sevgim ve muhabbetim vardı. Nerede bir âlim, bir Allah dostu olduğunu öğrensem onu ziyaret ederdim. Bandırmada acemi birliğindeyken, "burada ziyaret edip duâsını alabileceğim bir âlim, bir şeyh efendi var mı?" diye merak ediyordum. Halil Efendi isminde takva bir zat vardı. Bir keresinde ona:

- Buralarda şeyh yok mu? diye sordum.

O da Bana Ali Rıza el-Bezzaz Efendi Hazretlerinin kabrini göstererek:

- Bu zatın halifesi var, lakin o da İstanbul'da, dedi.

Bunun üzerine bu zatın kabrini ziyaret ettim. Tabi onun halifesini de ziyaret edip duâsını almayı arzu ettiğim için, "Bir fırsatını bulup İstanbul'a nasıl gidebilirim" diye düşünmeye başladım.

Bir gün deniz kenarındaki Haydar Çavuş Camisinde Cuma namazını eda ettim. Namazdan sonra

caminin bir köşesinde beyaz sarıklı, beyaz cübbeli, gayet heybetli ve nûrânî bir zat gördüm. O Bana padişah gibi heybetli göründü. O zatın kim olduğunu sorunca, babası takva bir zat olan Fahri Hoca:

- İşte o zat, senin görmek istediğin Ali Haydar Efendi Hazretleridir, dedi.

Çok sevindim ve derhal yanına gidip Onunla görüşmek istedim. Fakat o temkinli davranıp bana:

- Evladım! zaman çok kötü, ben takipteyim gece gel görüşelim, dedi.

Ertesi gün Eskici Abdullah Efendi'nin evinde görüşmek nasip oldu. İçeri girerken Ali Haydar Efendi ayağa kalktı ve:

- İşte emaneti teslim alacak kişi geliyor, buyurdu..."

Ali Haydar Efendi, Mahmud Efendi Hazretleriyle askerlik yıllarından itibaren yakinen ilgilendi. Onu çok sever ve kıymet verirdi. Ona karşı olan bu aşırı ilgi ve sevgisi etrafındakilerin dikkatini çektiği için zaman zaman kendisine:

- Tanımadığınız bir askere niçin bu kadar kıymet veriyorsunuz, diye sorduklarında, Ali Haydar Efendi onlara:

- Onun amel defterine henüz bir seyyie bile yazılmamıştır, diye cevap verirdi.

Mahmud Efendi Hazretleri acemi birliğinden sonra önce İstanbul Selimiye Kışlasına sevk edildi, oradan da Gebze'ye gönderildi. Ali Haydar Efendi Gebze'de Onun ziyaretinde bulundu. Ama uzak olduğu için kendi yakınlarına bir yere nakledilmesini istedi. Bunun üzerine Mevlâ Teâlâ'nın da lütfuyla Mahmud Efendi Hazretlerini Sirkeci'de bulunan askerî kışlaya yolladılar. Burası çok yakın olduğu için Ali haydar Efendiyi ziyarete çok sık gidebiliyor ve ilmî sohbetlerine katılabiliyordu.

Mahmud Efendi Hazretleri askerlikten sonra memleketi Of'a döndü ve bir müddet İstanbul'a gelemedi. Yakup (Aleyhisselâm)'ın evladını yitirdiği gibi Ali Haydar Efendi de, Yusuf'unu yitirince hüzünlere gark oldu. İstanbul'da iken sık sık görüşebilme imkânı varken şimdi sadece mektupla haberleşebiliyorlardı. Ali Haydar Efendi bu mektuplara bizzat kendisi cevap yazıyordu.

Mahmut Efendi Hazretleri, Ali Haydar Efendinin kendisine olan derin muhabbetini ve görme arzusunu ifade eden mektubunu alınca, memleketinde daha fazla kalamadı ve kısa bir müddet sonra İstanbul'a geldi. Böylece yeniden İstanbul'a gelen Mahmut Efendi Hazretleri bu sefer başka türlü geliyordu. Zira bu gelişinde, Peygamber Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem)'den itibaren gelen o büyük emanetin devir teslimi için geliyordu. Ali Haydar Efendi ise, ömrünün geriye kalan son birkaç senesinde, bu mânevî emaneti teslim edeceği halefini ve geleceğin Kutbu'l-Azamı'nı yetiştirecek olmanın huzurunu yaşıyordu.

Ali Haydar Efendi *(Kuddise Sirruhu)* Mahmut Efendi hazretlerine: "Sen İsmail Ağa Camii'ne imam olacaksın" dedi. Tabi o sıralar İsmailağa Camii deprem nedeniyle harabe halindeydi. Seksen senedir virane bir halde olan camiyi kalaycılar meskeken tutmuştu. O sıralarda, Efendi Baba'nın büyük oğlu Şerif Efendi bir gece şöyle bir rüya gördü: "İsmailağa Cami haziresinde bulunan bir kabir yarılarak içinden bir kol çıktı ve İsmailağa Camii'ni göstererek: "Ne duruyorsunuz, bu camiyi neden tamir etmiyorsunuz?" diye uyarıda bulundu. Bunun üzerine derhal tamirat ve yapım çalışmaları başlatılıp, kısa sürede cami eski haline getirildi ve Mahmut Efendi Hazretleri, İsmet Efendi Tekkesi ile aynı sokakta bulunan İsmailağa Camii'nde imam-hatip olarak vazifeye başladı ve zamanla orası dünyanın en önemli irşad merkezlerinden biri haline geldi.

> *Ahıskalı Ali Haydar Efendi (Kuddise Sirruhu) zâhirî ilimlerin hepsini ikmal etmiş, varılacak noktanın en üst kademesine ulaşmış olan derin ilim sahibi bir mütefekkirdi. Dört mezhebe vukûfiyeti vardı ve her birinde fetva verecek selahiyette idi. Bulunduğu görevlerde fasılasız olarak ardı ardınca terfi edip hızla yükselmesi, Onun mâlik olduğu ilmî kudretin en önemli nişânesidir.*

Ali Haydar Efendi bundan böyle Mahmud Efendi'yle her zaman görüşüp, onu bu büyük irşad hizmetinde istediği gibi yetiştirme imkanına kavuşmuş oldu. Mahmut Efendi Hazretleri de Efendi Babasıyla ayrı geçen yılların acısını çıkarırcasına, yanından hiç ayrılmadı. Her daim hususi sohbet ve hizmetlerinde bulundu. Bunların yanı sıra, Mesnevî, Mektûbat, Reşahat, Risâle-i Kudsiye gibi sadırdan sadıra, gönülden gönüle aktarılan ve adeta birer feyiz menbâı olan bu kitaplarla yoğurup istikbâle hazırladı. Onu, gece geç saatlere kadar kitap mütalaa ederken gördüğünde ise "Oğlum Mahmud şimdi çok çalış ileride kitap okumaya vakit bulamayacaksın" diyerek teşvik ederdi.

Ali Haydar Efendi *(Kuddise Sirruhu)*, Dini Mübîni İslâma hizmetle, ilimle ve irşadla dolu dolu geçen bu uzun ömrünün nihayetine gelmişti. Kendinden sonra Hak âşıklarını irşad edecek halefini de yetiştirip mânevî emaneti tevdî etmiş ve artık sevenlerine veda ederek Yüce Dosta gidiyordu.

Ve takvimler 1 Ağustos 1960'ı gösterirken İsmet Efendi Tekkesinin bulunduğu mahalledeki saadetli evinde, ağzından kelâmların en güzeli olan Allah'ın kelâmı dökülüyordu. Etrafındakilere son nasihatlerini yaptı ve dilinde kelime-i şehâdetle, yüzünde nûrânî bir tebessümle dâr-ı bekâya göçüp, Rahmet-i Rahmâna kavuştu.

Bu irtihal haberi dilden dile ve gönülden gönüle yayıldı, memleketin dörtbir yanından on binlerce seveni yaşlı gözlerle ve mahzun gönüllerle cenazesine iştirak etmek için koştular. Öyle ki, Çarşamba semti tarihinin en büyük kalabalıklarından birine şahitlik ediyordu.

Cenaze namazı Yavuz Selim Camii'nde, Mahmud Sâmi Ramazanoğlu *(Kuddise Sirruhu)* tarafından on binlerin katılımıyla kılındı. Ve o muazzam kalabalığın omuzlarında Edirnekapı - Sakızağacı mezarlığına götürülüp, ebedî istirahatgâhına tevdi edildi.

Ali Haydar Efendi Hazretlerinin mezar taşına şu kayıt düşülmüştür.

Ulemâi Kiram'dan Fatih Mûcîz Dersi Âm'î, Meşihati İslâmiyye Hey'eti Te'lifiyye Reisi, Kutbu'l-Evliyâ es-Seyyid, eş-Şeyh Mustafa İsmet Garibullah Dergâhı Post Nişîni, el-Ârifi Billah, el-Vâsılu İlallah, Zü'l-Cenahayn, Kutbu'l-İrşad ve Gavsu'l-Evtad, es-Seyyid, eş-Şeyh, el-Hâc, Aliyyü'l-Haydar el-Ahiskavî (Kuddise Sırruh)

Rûhi içün el-Fâtiha...

Her kim alır silsilemiz yâdına,
Erdire Allah âmı muradına.
Her okuyan silsilemiz aşk ile,
Feyzi vâfir bulur izni Hakk ile.
Silsilemiz müselsel eyle,
Yâ Rabbe'l-En'am.
Yürüsün böyle müselsel,
Ta ola yevmü'l-kıyam.
Amin... Amin... Amin.

BERAT GECESİ

Mehmet TALÛ

5 Ağustos Çarşamba gününü Perşembe gününe bağlayan gece; nice dini, ahlaki güzelliklerin yaşandığı rahmet ve mağfiret mevsimi mübarek Ramazan ayına adım adım yaklaştığımızı müjdeleyen Şaban ayının 15. gecesi olup **BERAT** kandilidir. Yüce Rabbimizin lütuf ve keremi ile pek şerefli ve mübarek olan bu geceyi idrak etmiş bulunuyoruz. Kudsiyetiyle gönüllerimize feyiz ve bereket bahşeden, Yüce ALLAH'ın sınırsız af, merhamet, yardım ve bereketine vesile olan Berat kandilini tekrar idrak etmenin heyecan, sevinç ve mutluluğunu yaşamaktayız. Yüce Rabbimize sonsuz şükürler ve hamd-ü senalar olsun.

Berat Kandili Müslümanların, sınırsız af ve merhamet sahibi olan Yüce ALLAH'a sığınarak günahlardan arındıkları, ilahi lütuf ve bereketlere eriştikleri müstesna zaman dilimlerinden birisidir.

Bu mubarek gece her yıl, İslâm dünyasının dört bir tarafında derin bir huşu ve hürmet ile karşılanır ve uğurlanır. İslâm aleminin saadet ve selâmeti, mü'minlerin mağfiret-i ilâhiyyeye nail olmaları için bu mübarek gecede milyonlarca Müslümanın elleri semaya açılır. Mü'minler, içtenlikle yüce ALLAH'a yönelirler, affedilme ümitleri canlanır ve Cenab-ı Hak'tan feyzi, rahmeti ve affedilmeyi büyük bir heyecanla gönülden arzu ederler.

Camilerimiz, mescidlerimiz bu gece, sabaha kadar üstlerine gökten yağan nurlar ile, kendilerini dolduran Müslümanlardan taşan nurlar arasında parıldar durur. Bu gecede camilerimizi kubbelerine kadar dolduran dualar, bütün bir yıl ümmet-i Muhammed üzerinde ilahî bir rahmet olur. Bu gece, camilerimizde, mescidlerimizde tan ağarıncaya kadar Kur'an-ı Kerîm okunur, dinlenir, namaz kılınmak ve dua-niyaz yapılmak suretiyle ihya edilir. Bu mübarek gecenin hepimiz ve bütün İslâm alemi için maddî ve manevî hayırlara, bereketlere, afv-ü mağfiretimize ve **BERAT**ımıza vesile olmasını Cenab-ı Hakk'dan niyaz ederiz.

Ve bilhassa idrak ettiğimiz bu mübarek gecenin; çağın getirdiği sıkıntılarla bunalan ruhlara, manevi hayatın ihmaliyle daralan kalplere, ümitsiz, karamsar, günleri gafletle geçen kimselere gerçek manada maddi ve manevi bir **kandil** olması için dua ve niyaz ediyoruz.

Aslı "**Beraet**" olan ve Türkçe'ye "**Berat**" olarak giren bu kelimenin sözlük anlamı: **"Borçtan, hastalıktan, suç ve cezadan kurtulmak"**. Dînî literatürde ise: **"Günahlardan arınmak, temize çıkmak, ilahî af ve rahmete nail olmak"** manasını ifade etmektedir. Buna göre Berat gecesi, ALLAH Teâlâ'nın affı ve bağışlaması ile Müslümanların günahlardan arınmasına ve kurtuluşlarına bir vesiledir.

ALLAH Teâlâ, bu mübarek gecede, kendisine yönelip af dileyen mü'min kullarına, cehennemden kurtuluş beratı verir. Berat gecesine, bereketli ve feyizli bir gece olması sebebiyle "**Mübarek**"; kulların günahlarının affolunması ve temize çıkmaları sebebiyle "**Beraet**"; kulların ihsana kavuşmaları nedeniyle "**Rahmet**"; geceyi iyi değerlendiren kulların seçilerek salih kullar arasına alınması sebebiyle: "**Beraet ve Sakk**" adı da verilir.

Berat Gecesi, bütün İslâm âleminin mukaddes kabul edip ihya ettiği en mübarek gecelerden biridir. Hiç şüphe yok ki vakitler aslında birbirine eşittir. Bir vakit diğer bir vakitten kendiliğinden üstün olamaz. Öyleyse bir vaktin diğer vakitlerden daha şerefli ve faziletli olması mutlaka o vakitte meydana gelen bir yüce işten ve mübarek bir olaydan kaynaklanmaktadır. Zaman ve mekanlar kendilerinde meydana gelen büyük ve önemli olaylarla değer kazanırlar. **Berat gecesi hayırlarla dolu olayların meydana geldiği bir gecedir. Berat Gecesi'ni bu derece yücelten husus, Berat gecesinin kudsiyeti, Kur'an-ı Kerim'in bu gecede Levh-i Mahfuzdan dünya semasına indirilmiş olması ile alakalıdır.** Cenab-ı Hak şöyle buyurur:

"Ha Mim. Helal ile haramı ve sair hükümleri apaçık bildiren bu kitab, Kur'an-ı Kerime yemin ederim ki, gerçekten biz O'nu mübarek bir gecede indirdik. Muhakkak biz hak din İslam'dan yüz çevirenleri uyaranlarız. O, öyle bir gecedir ki, bu geceden gelecek senenin aynı gecesine kadar rızıklar, eceller ve benzeri her hikmetli iş katımızdan bir emir ile o zaman ayrılır. Hakikat biz, Rabbinden bir rahmet eseri olarak peygamberler gönderenleriz. Şüphe yok ki ALLAH Teâlâ her şeyi hakkıyla işitenin, her şeyi de kemaliyle bilenin ta kendisidir."[1]

Ayet-i kerimede geçen: **"Mübarek gece"**den maksat, bir tefsire göre: **Berat gecesi**dir. Bu tefsir sahiplerinin sahih kabul ettiği rivayetlere göre: Kur'an-ı Kerim'in tamamı, bu gecede **Levh-i mahfuz**'dan dünya semasındaki **Beyt-i Ma'mur**'a indirilmiş, sonra da Kadir gecesinden itibaren Cebrail (Aleyhisselam) vasıtasıyla Hz. Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem)e peyderpey indirilmiştir.[2] Ayrıca **Kıble**'nin Kudüs'teki **Mescid-i Aksâ**'dan Mekke-i Mükerreme'deki **Kâbe** istikametine çevrilmesinin; hicretin ikinci yılında, Şaban ayının 15.de vuku bulması da bu geceye ayrı bir önem kazandırmaktadır. Bu önemli iki hadise münasebetiyle Berat Gecesine mahsus şu beş haslet vardır.

a- Mahlûkatın bir sene içerisindeki rızıkları, zengin veya fakir, aziz veya zelil olacakları, ihya (diriltme) veya imate (öldürme) edilecekleri, ecelleri gibi her mühim iş bu gece tefrik edilir, görevli meleklere verilir. Cenab-ı Hak şöyle buyurur:

"... O, öyle bir gecedir ki, bu geceden gelecek senenin aynı gecesine kadar rızıklar, eceller ve benzeri her hikmetli iş katımızdan bir emir ile o zaman ayrılır..."[3]

Berât gecesi, ilâhî emirlerin Levh-i Mahfûz'dan yazılmasına başlanır. Kâtip melekler bu geceden, gelecek seneki aynı geceye kadar olan olayları yazar ve bu **"Kadir gecesi"** bitirilerek, rızıklara ait nüsha Mikâil (Aleyhisselam)a; musibetlere ait nüsha Azrail (Aleyhisselam)a; harplere, zelzelelere, yıldırımlara, çöküntülere ait nüsha da Cebrail (Aleyhisselam)a teslim olunur. Osman b. Ahnes (Radıyallahü anh)dan rivayete göre Resûlullah (Sallallahü aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

"Şaban'dan Şaban'a eceller belirlenip görevli meleklere bildirilir. O kadar ki adam evlenir, çocuğu olur, oysa ismi ölecekler arasına yazılıp belirlenmiştir."[4]

Hz.Aişe (Radıyallahü Anha)dan rivayete göre Resûlullah (Sallallahü aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

ALLAH Teâlâ, hayrı şu dört gecede yazdırır:

a- Kurban Bayramı gecesi,

b- Ramazan Bayramı gecesi,

c- Şaban ayının yarısı gecesi yani Berat gecesi. Bu gece, ALLAH Teâlâ, ecelleri ve rızkı yazar. Hacca gidecekler de bu gece yazılır.

1- Duhan Sûresi:1-6

2- Elmalılı M. Hamdi Yazır, 6/4294

3- Duhan Sûresi: 4-5

4- Beyhekî, Şuabu'l-İman, 3/386, No:3839; Deylemi, Firdevs, 2/73, No:2410

d- Sabah namazı vaktine kadar Arefe gecesi...

"Diğer bir rivayete göre: **Onlar beş gece olup biri de: Cuma gecesidir."**[5]

Binaenaleyh, muhterem okuyucu! Gelin... Mukadderatımızın tayin ve tesbit edildiği bu mübarek gecede çok dua edelim. Edelim ki, mukadderatımız hayırlı olsun. Hayırlı uzun ömür, sıhhat-ü afiyet, helâl bol rızık, son nefeste kâmil iman ile ölmek, korktuklarımızdan emin, umduklarımıza nail olmak, dünya ve ahiretimizin mamur olması, Cenab-ı Hakk'ın cemaliyle ve firdevs cennetiyle müşerref olmak v.b. isteklerimiz için dua edelim. Mukadderatı bilemiyoruz. Kimbilir? Yeterli dua etseydik belki de istediğimiz şekilde olurdu. Etmediğimiz için de öyle oldu.

b- Berat gecesinde yapılan ibadetin fazileti büyüktür. Bu gece hakkında Hz. Ali (Radıyallahü Anh)dan rivayete göre Resûlullah (Sallallahü aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

"Şaban ayının yarısı yani Berat gecesi olduğu zaman kalkınız, o geceyi ibadetle geçiriniz, gündüzünde de oruç tutunuz. Çünkü Cenab-ı Hak, güneşin batmasıyla birlikte rahmet ve ihsanıyla, gufran ve inayetiyle dünya semasına tecelli eder ve şöyle buyurur: Günahlarının bağışlanmasını isteyen yok mudur? Onu bağışlayayım. Rızık isteyen yok mudur? Onu rızıklandırayım. Bir derde düşen yok mudur? Ona afiyet vereyim, o dertten kurtarayım. Şöyle olan yok mu? Böyle olan yok mu? Ve bu hitap fecir doğuncaya kadar devam eder.[6]

"ALLAH Teâlâ'nın dünya semasına tecelli etmesinden" murad: O'nun rahmet ve bereketinin, hayır ve nimetinin inmesi; sema kapılarının açılması, duaların süratle kabul edilmesi, kullarına rahmet ve merhametle bakmasıdır.

Binaenaleyh bu mübarek gecede yapılacak olan ibadet ve taatta, kılınacak olan kaza veya nafile namazlarında bir çok sevap vardır. Bakınız... Rabbimiz nida buyuruyor:

"Günahlarının bağışlanmasını isteyen yok mudur? Onu bağışlayayım."

- Biz varız Ya Rabbi! diyelim. Günahlarımıza tevbe istiğfar edelim.

"Rızık isteyen yok mudur? Onu rızıklandırayım."

- Biz varız Ya Rabbi! Bize helal bol rızık nasip eyle, diyelim.

"Bir derde düşen yok mudur? Ona afiyet vereyim, o dertten kurtarayım."

- Biz varız Ya Rabbi! diyelim. Dertlerimizi, hastalıklarımızı, sıkıntılarımızı, müşküllerimizi söyleyelim. Rabbimizden halletmesini isteyelim.

c- ALLAH Teâlâ'nın rahmeti bu gece taşar da taşar. Hz. Aişe (Radıyallahü Anha) validemiz bu geceyi bize şöyle anlatıyor: Günün birinde Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem) yanıma girdi. Elbisesini çıkardı, aradan pek bir zaman geçmeden tekrar giyindi. Bunun üzerine beni büyük bir kıskançlık sardı. Kumalarımdan birinin yanına gidecek sandım ve çıkıp peşini takip ettim. Medinenin kabristanı olan Bakîu'l-gargad yani Cennetül Bakî'de kendisine eriştim. Mü'minlere ve şehidlere istiğfar ve dua ediyordu. Kendi kendime:

- Anam babam sana feda olsun, Ya Resûlellah! Sen Rabbinin rızası uğrunda, ben ise dünya peşindeyim, diyerek döndüm. Soluk-soluğa odama girdim. Ardımdan da Resûlullah (Sallallahü aleyhi ve Sellem) bana ulaştı ve:

- Ey Aişe! Bu soluk soluğa nefes neyin nesi? diye sordu. Ben:

-Ya Resûlellah! Anam babam uğruna feda olsun! Yanıma geldiniz, elbisenizi çıkardınız. Sonra fazla durmadan tekrar giyinip gittiniz. Beni kıskançlık tuttu. Ortaklarımdan birinin yanına gideceğinizi zannettim. Nihayet sizi Bakî kabristanında dua ve istiğfar yaparken gördüm, dedim. Resûl-i Ekrem Efendimiz şöyle buyurdu:

-Ey Aişe! ALLAH ve Resûlu sana haksızlık edecek diye mi korkuyorsun? Fakat bana Cebrail (Aleyhisselam) geldi ve şöyle dedi:

- Bu gece Şaban'ın yarısı, Berat gecesidir. Cenab-ı Hak bu gecede Benî Kelb kabilesinin koyunlarının tüylerinin sayısı kadar kimseyi Cehennemden âzâd eder. Fakat bu gece ALLAH; müşriklerin, kincilerin, akrabaları ile münasebeti kesenlerin, hayat ve ihtişamlarına mağrur olanların, ana ve babalarına isyan edenlerin, içki düşkünlerinin yüzlerine bakmaz. Sonra Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem) elbisesini çıkardı. Bana:

-Ey Aişe! Bu gece ibadet etmeme müsaade eder misiniz?" buyurdu. Nezakete bakın!... Cevapta da

5- Deylemî, Firdevs, 5/274, No:8165; Suyutî, Ed-Durru'l-Mensûr, 7/402

6- İbn-i Mace; İkame: 191; Beyhekî, Şuabu'l-İman, 3/379, No:3822

aynı zerafet-güzellik...

- Evet sana anam babam feda olsun, Ya Resûlellah! dedim. Sonra Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem) namaza kalktı. Secdeye kapanıp uzun müddet kaldı. Vefat etti diye endişelendim. Kalktım elimle yokladım. Elimi ayağının iç kısmına koydum, kımıldadı. Ben de sevindim. Secdede şöyle dua ve niyaz ettiğini işittim:

"ALLAH'ım! Azabından affına, gazabından rızana sığınıyor; senden yine sana sığınıyorum. Zatın yücedir. Sana karşı senayı sayıp bitiremem. Sen kendini nasıl sena ettinse öylecesin."

Sabah olunca, bunları Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem)e söyledim. O da:

- Ey Aişe! Bunları öğrendin mi? dedi.

-Evet Ya Rasûlellah! Dedim. Resûl-i Ekrem (S.A.V.) Efendimiz:

-Bunları hem öğren hem de başkalarına öğret. Zira bunları bana Cebrail (Aleyhisselam) öğretti ve secdede bunları tekrar etmemi emretti, buyurdu.[7]

Halkın ve Hakk'ın övdüğü Hz. Muhammed (Sallallahü aleyhi ve Sellem) Efendimiz bu gece ALLAH Teâlâ Hazretlerine böyle dua ve niyazda bulunursa, acaba biz âciz kulların ne yapması lâzımdır? O'na ümmet olma şerefine nail olan bizler de, O'nun izinden giderek, bu mübarek gecede affolunmuşlardan, helâlinden rızıklandırılmışlardan, sıhhat ve saadete nail olmuşlardan, ilâhî huzura erenlerden olmak niyazında bulunalım. İçimizi ve dışımızı bilen Rabbimize ellerimizi ve gönüllerimizi açıp dua edelim.

d- Bu gece mağfiret gecesidir. Ebû Musa el-Eş'ari (Radıyallahü anh)dan rivayete göre Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

"Muhakkak ALLAH Teâlâ, Şaban ayının yarısı yani Berat Gecesi kullarına rahmetle bakar ve herkesi mağfiret eder. Yalnız müşrik olan kimse ile düşmanlık eden, kin ve husumet besleyen kimseyi mağfiret etmez."[8]

Ebû Hureyre (Radıyallahü anh)dan rivayete göre, Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: **Şaban ayının yarısı yani Berat gecesinin ilk vaktinde Cebrail (Aleyhisselam) bana geldi, şöyle dedi.**

- Ya Muhammed! Başını semaya kaldır... Sordum:

- Bu gece nasıl bir gecedir? Şöyle anlattı:

- Bu gece, ALLAH Teâlâ rahmet kapılarından üç yüz tanesini açar. Kendisine şirk koşmayanlardan hemen herkesi bağışlar. Meğerki bağışlayacağı kimseler büyücü, kâhin, devamlı şarab, alkollü içki içen, faizciliğe ve zinaya devam eden kimselerden olalar. Bu kimseler tevbe edinceye kadar ALLAH Teâlâ onları bağışlamaz. Gecenin dörtte biri geçtikten sonra, Cebrail (Aleyhisselam) yine geldi ve şöyle dedi:

- Ya Muhammed! Başını kaldır... Bir de baktım ki, cennet kapıları açılmış. Cennetin birinci kapısında da bir melek durmuş şöyle sesleniyor:

- Ne mutlu bu gece rükû edenlere!.. İkinci kapıda da bir melek durmuş şöyle sesleniyordu:

-Bu gece secde edenlere ne mutlu!.. Üçüncü kapıda duran melek de şöyle sesleniyordu:

-Bu gece dua edenlere ne mutlu!.. Dördüncü kapıda duran melek de şöyle sesleniyordu:

-Bu gece, ALLAH'ı zikredenlere ne mutlu!.. Beşinci kapıda duran melek de şöyle sesleniyordu:

- Bu gece ALLAH korkusundan ağlayan kimselere ne mutlu!.. Altıncı kapıda duran melek de şöyle sesleniyordu:

-Bu gece Müslümanlara ne mutlu!.. Yedinci kapıda da bir melek durmuş şöyle sesleniyordu:

- Hiçbir dilekte bulunan yok mu ki, kendisine di-

7- Beyhaki, Şuabul'l-İman, 3/384, No:3837; İbn-i Mace; İkame:191; Tirmizi, Savm: 39, A.b.Hanbel, 6/238; Müslim, Salat: 222

8- İbn-i Mace, İkame:191

lediği verilsin'?

Sekizinci kapıda duran melek de şöyle seslenıyordu:

- Günahının bağışlanmasını dileyen yok mu ki, günahları bağışlansın?

Bunları gördükten sonra, Cebrail *(Aleyhisselam)***a sordum:**

- Bu kapılar ne zamana kadar açık kalacak? Şöyle dedi:

- Gecenin ilkinden, tan yeri ağarıncaya kadar. Sonra şöyle dedi:

- Ya Muhammed! ALLAH Teâlâ bu gece, Kelb kabilesinin koyunlarının tüylerinin sayısı kadar kimseyi cehennemden azad eder" [9]

Müslümanlar bu gecede Berât'a mazhar olacaklar ancak Tevbe etmedikleri takdirde, şu kimseler affedilmeyeceklerdir:

1- ALLAH Teâlâ'ya şirk koşanlar.

2- Kin besleyenler.

3- Zina edenler.

4- Sıla-i rahmi yani akrabaları, dostları ve yakınlarıyla akrabalık bağını, gidiş-gelişi, irtibatı kesen kişi.

5- Yol kesiciler.

6- Hayat ve ihtişamlarına mağrur olanlar.

7- Ana-babalarına karşı gelenler.

8- Bir Müslümanı kasden öldürenler.

9- İçkiye düşkün olanlar.

Evet bütün bu kimseler tevbe etmedikleri takdirde, bu mübarek gecede afv-ü mağfirete nail olamayacaklardır.

e- Bu mübarek gece Peygamber Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem)**e şefaat hakkının tamamı verilmiştir.** Peygamber Efendimiz, Şaban'ın on üçüncü gecesi ümmeti hakkında şefaat niyaz etmiş, bu şefaatin üçte biri verilmiş, on dördüncü gecesi yine niyaz etmiş, üçte biri daha verilmiş, on beşinci gece gene niyaz etmiş ve bu gece şefaatin tamamı ihsan buyurulmuştur. Ancak ALLAH Teâlâ'nın emirlerinden devenin ürküp kaçtığı gibi kaçıp uzaklaşanlar, bu şefaatten mahrum kalacaklardır.[10]

Berat gecesinin gününü de gecesi gibi ihya etmek gerekir. Çünkü O'nun da, fazileti gecesi gibi büyüktür. Efendimiz (Sallallahü aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Şaban ayının yarısı yani Berat gecesi olduğu zaman kalkınız, o geceyi ibadetle geçiriniz, gündüzünde de oruç tutunuz..."[11] Binaenaleyh Şaban ayının 14 ve 15. gündüzünü mutlaka oruçlu geçirmeliyiz. Dedikodudan, yalandan, harama bakmaktan sakınmalıyız.

İşte her gün artan günah yükünden kurtulmak için ALLAH'ın bizlere bahşettiği **Berat Gecesi** lütfundan istifade edelim. Böyle gün ve geceleri ganimet bilelim. ALLAH'ın açık olan tevbe kapısına iltica edelim. Geliniz hep beraber, mukadderatımızın tayin olduğu, amellerimizin Rabbimize arz olunduğu şu mübarek gecede nefsimizin ve hayatımızın muhasebesini yapalım. Bir yıllık kâr ve zararımızın bilançosunu çıkaralım. Âbid isek ibadetimizin, zahid isek zühdümüzün, günahkâr isek günahlarımızın, âlim isek ilmimizin, zengin isek servetimizin, fakir isek sabrımızın, hayırsever isek yardımlarımızın ALLAH Teâlâ katındaki değeri ve değmezi nedir ve ne değildir diye, düşünüp tefekkür edelim.

Manevi havasını teneffüs ettiğimiz bu **Berat gecesi**, ALLAH Teâlâ'ya açılan ellerin, bağlanan gönüllerin ve yalvaran dillerin boş dönmeyeceği, yapacağımız duaların Rabbimizce kabul edileceği inancı ve ümidini taşımaktayız. Bu inanç ve ümitle, kendimiz, ana-babamız, yakınlarımız, ülkemiz, milletimiz, bütün kardeşlerimiz ve tüm insanlığın mutluluk ve barışı için dua etmeyi unutmayalım..

Bu duygu ve düşüncelerle bütün okurlarımızın **Berat Kandil**lerini tebrik ediyor, daha nice Berat gecelerine sıhhat ve afiyetle erişmemizi ve bu mübarek gecenin Rabbimizin istediği manada ihya edilmesini dilerim. Ayrıca bu mübarek gecenin mü'minlerin mağfiret-i ilâhiyyeye nail olup **Berat** almalarına; tüm İslâm aleminin birlik ve dirliğine, dünyanın pekçok yerinde haksızlığa ve saldırıya uğramış Müslüman kardeşlerimizin kurtuluşlarına, insanlığın hidayet ve barışına, huzur ve saadetine; dünyanıın değişik bölgelerinde akan kan ve gözyaşının durmasına, maddî ve manevî hayırlara-bereketlere vesile olmasını Cenab-ı Hakk'tan niyaz ederim.

ALLAH Teâlâ cümlemizi, bu mübarek gecede **beratını** eline alan kullarından eylesin. Amin.

9- Abdulkadir Geylani, a.g.e.
10- Alusî, Tefsir, İlgili ayet-i kerîme.
11- İbn-i Mace, İkame: 191

Kur'an-ı Kerim'e hürmetsizlik örneği...

Ali EREN

Eğer İslâmî değerlere değer vermez, bütün tefsir ve fıkıh kitaplarını elinizin tersiyle iter, sadece **Mustafa İslamoğlu** isimli yazarı dinlerseniz, Kur'an'a dokunmak için abdestli olmaya falan lüzum görmezsiniz. Çünkü bu zatın Müslümanlara empoze etmeye çalıştığı Ehl-i Sünnet'e zıt meselelerden biri de, **"Kur'an'a dokunmak için abdestli olmanın şart olmadığı"**dır.

Faaliyetlerinden görüp bildiğimize göre, İslamoğlu Ehl-i Sünnet ulemâsının söylediklerini çürütmeye çalışmayı kendisine vazife edinmiş. Onun içindir ki İslam âlimlerinin kitaplarında **"Abdestsiz olarak Kur'an'a dokunmak câiz değildir"** denildiği halde, o bunun tersini Müslümanlara kabul ettirmek için uğraşıp duruyor...

Yalnız kendi düşüncesini kabul ettirebilmek için kurnaz davranmanın ve sûret-i haktan görünmenin şart olduğunu da bilmiyor değil. Biliyor ve bunun gereğini yapmakta da ihmalkâr davranmıyor. Hali, tavrı, niyet ve düşüncesi belli olduğu halde, kendisini gizlemek için şöyle demekten çekinmiyor:

"Hayır hayır. Kimsenin abdestiyle falan uğraştığımız yok. Kur'an bir yana, ben abdestsiz kitap-gazete okumam. Çünkü yetişme tarzım sayesinde abdest bende bir meleke (alışkanlık) **halini aldı. Herkese tavsiyem de budur. Fakat bu başka, farzdır demek başka."** (2/10/2000 Akit)

Gördünüz mü lafı? Şimdi siz bu sözlerin sahibinin art niyetli olduğunu söyleyebilir misiniz? Tabii ki hayır...

O da işte size tam bunu söyletmek istiyordu zaten. Siz hayır dediğiniz zaman o gayesine ulaşmış olacak...

İyi ama İslamoğlu artniyet sahibi değilse niçin böyle bir açıklamaya ihtiyaç duyuyor? Meselâ Ali Eren olarak ben, **"Kimsenin abdestiyle falan uğraştığım yok"** demeye hiç ihtiyaç duymam. Çünkü Ehli Sünnete göre Kur'an'ı abdestsiz tutmak ve dokunmak câiz değildir, benim de buna bir itirazım olamaz. Beni bilen, tanıyan hiç bir kimse de beni böyle bir suçla suçlamaz. Suçlanmayacağım için de, **"Kimsenin abdestiyle falan uğraştığım yok"** diyerek kendimi müdafaaya ihtiyacım duymam.

İslamoğlu niçin ihtiyaç duyuyor?

Duyuyor, çünkü kendisinin bu hususta tavrı bellidir; bu hususta suçlanmaktadır; onun için mecbur kalıyor **"Kimsenin abdestiyle falan uğraştığım yok"** demeye.

İşte onun bu sözü, tam da milletin abdestiyle uğraştığının ve bu konuda suçluluk duyduğunun bir itirafıdır...

Ama hakkını yememek lâzım, bayağı da kurnaz hani. Meselâ şu kurnazlığa bakın. **"Hiçbir İslâmî eserde Kur'an'ı tutmak için abdestli olmak icap eder diye bir kayıt yok"** diyen İslamoğlu, kendisinin adeta abdestsiz yere basmadığını anlatmayı da ihmal etmiyor.

Diyor ki: **"Kur'an bir yana, ben abdestsiz kitap-gazete okumam."**

Vay vay vaaay! Adamcağız meğer ne kadar hassasmış ki, abdestsiz kitap-gazete bile okumuyormuş.

Yeryüzünde böyle kaç zâhit bulunur dostlar? Adamcağız sanki Kibrît-i Ahmer..

"Ben abdestsiz yere basmam" demediğine şükür. Öyle deseydi kim hayır diyebilirdi ki?

Şimdi siz, **"Böyle bir zat hiç müslümanların abdestiyle uğraşır mı!"** demez misiniz?

O da işte bunu dedirtmek için uğraşıyor ya... Demediğiniz zaman gayesine ulaştı demektir.

Niçin kitap ve gazeteyi bile abdestsiz okumadığının cevabını da şöyle açıklıyor:

"Çünkü yetişme tarzım sayesinde abdest bende bir meleke (alışkanlık) **halini aldı. Herkese tavsiyem de budur."**

Sayın İslamoğlu kusura bakmasın ama, diğer sözleri gibi bu da doğru değil. Ama bu sözünde küçük bir değişiklik yapıpda **"Yetişme tarzım sayesinde abdest bende bir meleke** (alışkanlık) **halini aldı"** demek yerine **"Meleke halini almıştı"** demiş olsaydı, o zaman doğru konuşmuş olurdu. Çünkü bizzat babasının anlatmasıyla biliyoruz ki eskiden böyle bir alışkanlığı var idiyse de artık yok.

Böyle bir alışkanlığının olmaması bir yana, **"Kur'an'a abdestsiz dokunmanın câiz olmadığını"** kabul bile etmiyor. Bir de kalkmış, **"Ben abdestsiz kitap-gazete okumam"** diyor. Desin bakalım; biz de inandık...

"Ben abdestsiz kitap-gazete okumam" diyen bir şahsın sözünde samimi olduğunu kabul etmemiz için, o kimsenin **"Kur'anı'ı tutmak için abdestli olmak şartı da nereden çıktı"** dememesi lâzımdı. Oysa Bay İslamoğlu, bu itirazını gücünü yettiği kadar ve her vesileyle dile getiriyor.

Şu tenakuza, şu çelişkiye, şu tutarsızlığa ve şu gülünçlüğe bakın siz!

Bir taraftan, mecbur bile olmadığın halde abdestsiz olarak kitap ve gazete bile okumadığını söyleyeceksin, diğer taraftan **"Kur'an'a dokunmak ve tutmak için abdestli olmak şart değildir"** diyeceksin...

İnanan buyursun inansın, bu sözü ciddi bulan da buyursun ciddi kabul etsin.

İslamoğlu, madem yetişme tarzından dolayı kitap ve gazeteyi bile abdestsiz okumadığını söylüyor, öyleyse biz de sözü uzatmadan onun yetişme tarzının nasıl olduğuna gelelim.

Mustafa Bey'in babasını biliyoruz Âlim bir insan. Oğlunu iyi yetiştirmiş. Ancak ne var ki oğul babasıyla da, babasının değerleriyle de, babasının kendisine aktardığı değerlerle de ters düşmüş. Seneler önce babasıyla küsüşmüş. O zamandan sonra da o muhterem babadan aldığı tesirler artık kendisinde yok. Babasını kıran, darıltan bu kişi şimdi kalkmış Müslümanların yol göstericiliğine soyunmuş...

Babasıyla yaptığım bir telefon görüşmesinde, babası oğlu hakkında göz yaşlarıyla şöyle söyledi:

"Hocam, ben onu zikir meclislerinde büyüttüm. Zikreder, hem ağlar hem ağlatırdı. Bunu askerde bozdular. Askerde bozuldu bu."

Değerli okuyucular, Mustafa İslamoğlu ile ikimiz de AKİT Gazetesi'nde yazıyorduk. 2000 senesi Eylül ayında Mustafa İslamoğlu **"Kur'an'ı tutmak ve dokunmak için abdestli olmak şartı da nereden çıktı?"** diye bir yazı yazdı. Kendisine itiraz sadedinde cevâbî bir yazı yazdım. Mustafa Bey büyük âlim ya... Yazım çok ağırına gitmiş. Yazımın gazetede yayınlandığı günün sabahı hemen telefon etti; konuştuk. Galiba karşısında **"Özür dilerim efendim"** diyecek birini bekliyor olmalı ki ilk önce üst perdeden konuşmaya başladı. Umduğunu bulamayınca da konuşmanın dozajını indirip 6-7 dakika sonra konuşmayı bitirip telefonu kapattı.

Telefonu kapattı ama yazı kavgasını kapatamadı. Ali Eren kim oluyordu da kendisine cevap verme cür'etinde bulunuyordu. Bu kabul edilebilir miydi?.. Her zaman yazdığı yazının bir buçuk misli uzun bir yazı döşenmiş. Cevap vermeye yeltenmiş ama beceremeyiş.

Beceremez, çünkü ilmî hiçbir tutanağı yok. Meseleyi başka mecrâlara çekmekten başka çaresi olmadığı için mecbûren öyle yapmış. Ama onu da beceremeyiş. Yazdığına bakın, şu perişanlığa bakın hele:

"Ben Allah buyurdu, Resûlü buyurdu diyorum; siz de bana karşı kalkmış falanca buyurdu, feşmekanca buyurdu diyorsunuz."

Görüyor musunuz İslamoğlu'ndaki demagojiyi? Aklınca okuyucuları kandıracak.

O, **"Allah şöyle buyurdu, Resûlü şöyle buyurdu"** diyerek âyet ve hadislere kendi isteğine göre mânâ verecek, siz ona karşı meselâ **"İmam Gazâlî senin söylediğinin tersine bu hususta şöyle diyor"** deyince, siz hâşâ İmam Gazâlî'nin sözünü ileri sürüp Allah ve Resûlüne itiraz etmiş olacaksınız. Hiç olur mu böyle bir şey?

Halbuki başkalarını tenkid ettiği usulle kendisi bana cevap vermeye kalkışmıştı. Şöyle:

Aramızdaki anlaşmazlık, **"Kur'an'a abdestsiz dokunulamayacağı"** meselesi olduğu halde, bana karşı İmam Süyûtî'nin **El-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân** isimli eserini delil getirerek Peygamberimiz'in abdestsiz olarak Kur'an okuduğunu yazdı. Bunun üzerine, bize ihtiyaç kalmadan kendi okuyucuları, meselenin **"Okumak değil dokunmak olduğunu"** yazmışlar. Güya buna cevap verecekti, veremedi. İbretlik bir şekilde mahcup oldu.

Kendisiyle karşılıklı atışmamızdan haberdar olan değerli babası Ahmet İslamoğlu Hocamız, o zaman bendenize el yazısıyla yazdığı bir mektup gönderdi. Mektubunda şöyle diyordu:

"Muhterem Ali Eren Beyefendiye!..

Selamlar, sevgiler, duâlar, hürmetler... Allah hidâyet ve salah veresice oğlum Mustafa İslamoğlu'na, köşenizde verdiğiniz Kur'an-ı Kerim'e el sürme mevzûunda âlimâne, ârifâne, vâkıfâne cevabınızdan dolayı sizi cân u gönülden tebrik eder ve hâlisâne şükranlarımı arz ederim. Hürmet ve duâlarımla...

Âciz Ahmet İslamoğlu, mutekait (emekli) **İmam-Hatip ve fahrî vâiz. Develi/Kayseri, 2/10/2000**

NOT: Muhterem Hocam!.. Mustafa'nın dâl ve mudilliği (hem sapkınlığı hem başkalarını saptırıcılığı) **baba olarak bizi çok huzursuz etmektedir. Salâhına duâ etmekteyiz. İcap ederse bu kısa tebrik ve teşekkürnâmemi köşenizde dipnot olarak neşredersiniz...**

Milyonları ifsat ve idlal etmesin. (Bozup saptırmasın) **Cevabınız, fakiri pek memnun ve mesrur etti. Hak razı olsun... Ahmet İslamoğlu, Fenese Yukarı Mahalle, No. 29, Develi/Kayseri"**

Kayseri ve Develi civarında tanınan ve herkes tarafından sevilip sayılan âlim bir babanın, kendi oğlu hakkında yazdıkları işte böyle. İsterseniz buyurun ibret için bir defa daha okuyun...

Ne yazık ki, muhterem babanın üzüntüsü 2000 yılından sonra daha da arttı. Çünkü oğlu Mustafa İslamoğlu işi daha da ileri götürdü.... Bir hanım doktor anlatıyor. Oğlumu, dinini daha iyi öğrensin diye onun vakfına gönderdim diyor. Oğluma, **"Kader diye bir şey yok"** demişler. Halbuki kadere îman, îmanın şartlarından biri. Doktor Hanım, bunu öğrendikten sonra oğlumu oraya göndermedim diyor.

Bay İslamoğlu abdestte ayağın yıkanmayıp meshedilebileceğini de söylüyor. Daha başka meseleler de var. Bir insanın ayağı kaymaya başladı mı artık durması kolay kolay mümkün olmadığı gibi, bir insanın kalbi de bâtıl tarafına kayınca onun da nerede duracağı belli olmuyor. Bu işin sınırı olmuyor... Babanın üzüntüsü işte bunadır...

Gelecek sayılarımızda, Mustafa İslamoğlu'nun eserlerindeki fâhiş yanlışlardan bahsetmeye çalışalım inşallah.

بالمك سبحانك ما اعبدناك حق عبادتك وما اعرفناك حق معرفتك

5 - رجب 1421
اثنين

السلام عليكم

الحمد لله وكفى والصلوة والسلام على عبده ورسوله مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم وعلى آله وصحبه أكمل التحى والثنا. وبعد:

Muhterem Ali Eren Bey Efendiye!

Selâmlar. Sevgiler, Dualar, hürmetler..

Allah hidâyet ve salâh, vereşice oğlum Mustafa'ya İslâmopluna köşesinde v-erdiğiniz (Kur'an-ı Kerîme el sürme mevzuunda) Almâne, Arîfane vaaz ve cevabımızdan dolayı (Sizi Cânû gönülden Tebrik eder ve hasbanesükranlarımı arz ederim.)

Hurmet ve dualarımla..

عاجز احمد اسلم اوغلی
متقاعد اعاظم خطیب ومحرری واعظ

① evelî - Kays.
2-10-2---

Not: Muhterem Hocam!..

Mustafa'nın dalâl ve mudilliği Baba olarak bizi çok huzursuz edmekteydi. Düzelmesine dua etmekteyiz. Sizlerden de ıslahına dua, istirham etmekteyiz. Muvaffak olursa bu vesile tebrik ve teşekkür nâmemizi kabul edip not olarak neşredeceksiniz. Milyonları ifsâd ve idlâl etmesin.. Cevabınız Mustafa'yı pek memnun ve mesrur etti.. Çok sağ olsun!---

HOŞ GELDİN EY ŞEHR-U ĞUFRAN!

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
www.mustafaozsimsekler.com

21 Ağustos 2009 Cuma günü on bir ayın sultanı olan Ramazan-ı şerif ayına gireceğiz. Şimdiden hepinizin Ramazan ayınız mübarek olsun, bu mübarek ayın gecesini ve gündüzünü en güzel şekilde ihyâ etmeye Rabbim cümlemizi muvaffak eylesin.

Ramazan-ı şerif ayı, Allâh-u Teâlâ'nın bu ümmete rahmet ettiği, günahlarını mağfiret buyurduğu ve cehennemden kurtardığı bir aydır. Nitekim Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem): **"Bu ayın başı rahmet, ortası mağfiret, sonu da cehennemden kurtuluştur"** buyurmuştur.Bu ayda mağfiretimize vesile olacak o kadar çok şey var ki... Sadece oruç tutmak veya teravih kılmak yada bin aydan hayırlı olan Kadir Gecesi'ni ihyâ etmek bile Allah'ın rahmetine mazhar olmamıza ve günahlarımızın bağışlanmasına vesiledir.

Mevlâ Teâlâ Ramazan ayında, her akşam iftar vaktinde cehenneme müstehak olmuş bir milyon kişiyi cehennemden azad ediyor. Ramazan ayının Cuma günlerinde her saat için bir milyon kimseyi af ediyor. Ramazan ayının son günü, son iftar saatinde ise o güne kadar kaç kişiyi af ettiyse, Mevlâ Teâlâ bir o kadar kimseyi daha af ediyor. Yani bu ayda biraz gayret eden, Allah'dan affını mağfiretini dileyen kurtulur. Ama af olmak istemeyen, günahta ısrar eden, lisanı haliyle"ben illa cehenneme gideceğim" diye tutturan kimseye de Rabbim ne yapsın?..

İbni Abbas (Radıyallâhü Anhümâ)dan rivayet edilen bir hadisi şerifte Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz cennet seneden seneye Ramazan ayının girmesiyle süslenir ve temizlenir. Ramazan ayının ilk gecesi olduğu zaman arşın altından **Mesire** denen bir yel (tatlı bir rüzgâr) eser. Esen bu rüzgârla cennet kapılarının halkaları vurmaya başlar. Cennetteki ağaçların yaprakları birbirine değer. Bu sürtünmeden öyle güzel sesler ve nağmeler çıkar ki, hiç kimse bundan daha güzel bir ses ne duymuş ne de işitmiştir. Cennetteki huri kızları da süslenip cennetin balkonlarına çıkarlar. Cennetin bekçisi Rıdvan'a sorarlar.

- Bu gece ne gecedir? Rıdvan der ki:

- Ey Cennet Hurileri! Bu gece Ramazan ayının ilk gecesidir. Cennet kapıları Muhammed

ümmetine açıldı...

Yine Ramazan ayının ilk gecesi Allâh-u Teâlâ cennetin bekçisine emreder:

- Ey Rıdvan Cennetin kapılarını aç! Cehennem

bekçisi Malike'de:

- Oruç tutanlara cehennem kapılarını kapa! diye emreder. Cebrail (Aleyhisselam)'a ise:

- Ey Cebrail! Sende yeryüzüne in, azgın şeytanları zincirlerle bağla ve onları engin

denizlere bırak. Ta ki Muhammed ümmetinin oruçlarını bozamasınlar.

Bu hadisi şeriften de anladığımız üzere Ramazan ayı girince ehli cennet seferber oluyor ve cennet, bu ümmet için hazırlanıyor.

Peki bizim Ramazan ayı için bir hazırlığımız var mı?..

Büyük ecir ve sevaplarla dolu olan bu mübarek aya girerken, bizlerde mânen hazırlıklı olmalı, günahları terkedip tövbe ve istiğfar ederek maddî ve manevî kirlerden temizlenmeli, kendimizi Ramazan ayının sevap ve mükâfâtına hazırlıklı ve lâyık bir hale getirmeye çalışmalıyız.

Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyuruyor: **"Ramazan ayı geldiği zaman cennet kapıları ardına kadar açılır. Cehennem kapıları kapanır. Şeytanlar da zincire vurulur."**

Aslında cennetin kapıları girmek isteyenlere her zaman açıktır. Fakat**"Ramazan ayı geldiği zaman cennet kapıları ardına kadar açılır."** buyurulması; bu ayda Mevlâ'nın affının, mağfiretinin bol olması, cennete girdirecek ibâdetleri Allah'ın kullarına lutfetmesi demektir. Yani bu ayda cennetin yolu sanki mecburi istikamet gibidir. Ancak bu yola girmemek için inatla direnenlere de Allah hidâyet versin.

"Cehennem kapıları kapanır" buyurulması; bu ayın insanı ateşe sürükleyen isyanlardan çevirmesidir ki, bunda orucun da etkisi büyüktür. Çünkü karnı aç olan kişi öyle fuzûli yerlerde gezmek-tozmak, harama bulaşmak, isyana dalmak gibi şeylere pek yönelmez. Orucun tesiriyle şehvetler kırılır ve kişi günaha sevk eden sebeplerden kurtulur.

"Şeytanlar da zincire vurulur." İbadet ve taatlerimizde gevşeklik edip bu ayın fazilet ve bereketinden mahrum kalmayalım diye, buna sebep olan şeytanlar da hapsedilerek devre dışı bırakılıyor. Aslında şeytanların hapsedildiğini bir nevi gözümüzle de görüyoruz. Çünkü Ramazan Ayı öncesi birkaç saf olan camiler Ramazan ayı girince tamamen dolmuyor mu? Demek ki camiyle aramıza giren şeytanlar zincirlenip aradan çıkarılınca, engel kalkıyor ve camiler de şenleniyor elhamdülillah.

Ayrıca Ramazan ayı gelince hatimler başlanıp mukabeleler okunuyor. Her akşam yirmi rekât terâvih namazı, gece sahur, gündüz oruç derken Ramazan ayı adeta bir ibâdet şölenine dönüşüyor. Yani şeytanların bağlandığını adeta gözümüzle görür gibi oluyoruz.

Bizi cennet yolundan çevirip saptırmak isteyen iki düşmanımız var. Bunlardan biri şeytandır diğeri ise nefis.

Bu mübarek ayda şeytanlar zincirlerle bağlanıyor, nefsimizi de oruç tutarak biz bağlıyoruz, böylece bizleri cennet yolundan alıkoymak isteyen iki düşman (şeytan ve nefis) devre dışı kalınca, ibâdet etmek kolaylaşıyor elhamdülillah.

Ramazan ayı bu ümmetin ayıdır. Fazileti büyük, kazancı çoktur. Bu ayı ganimet olarak bilmeli ve bu mânevî fırsatı en güzel şekilde değerlendirmelidir. Nitekim Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: **"Eğer kullar Ramazan ayında neler olduğunu bilseydiler, elbette ümmetim bütün senenin Ramazan olmasını isterdi."**

Ramazan ayı gerçekten de kazancı çok olan büyük bir mânevî ticaret mevsimidir. NitekimSelman-ı Farisi (Radıyallâhü anh)dan rivayet edildiğine göre Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) Şaban ayının son günü hutbe okuyarak şöyle buyurdu:

"Ey insanlar! Çok büyük ve mübarek bir ay sizi gölgeledi (çok yaklaştı). O kendisinde bin aydan hayırlı bir gece bulunan bir aydır. Allâh-u Teâlâ onun gündüzlerinde orucu farz,gecesinin kıyâmını (teravih namazını) da nâfile kıldı. **Her kim onda bir hayırla Allah'a yaklaşırsa, diğer aylarda bir farz eda etmiş gibi olur. Onda bir farz eda eden, Ramazan ayının dışında yetmiş farz eda etmiş gibi olur.** O sabır ayıdır, sabrın sevap ve karşılığı ise cennettir. O iyilik ayıdır; o kendisinde müminin rızkı artan bir aydır. **Her kim bu ayda bir oruçluya iftar ettirirse, günahları mağfiret olunur ve cehennemden kurtulmasına vesile olur. Ve oruçlunun sevabından hiç bir şey eksiltilmeksizin, iftar ettirene de onun bir misli verilir."** Efendimiz böyle buyurunca Ashâb-ı Kirâm:

- Ya Resûlellah! Bizim hepimizin oruçluya iftar verecek kadar imkanımız yok, dediler.

Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem):

- Allah bu sevabı bir hurma, bir yudum su veya süt ikram edene de verir, buyurdu.

"Bir kimse Ramazan ayında bir oruçlunun karnını doyursa, Allâh-u Teâlâ onu kıyâmette Benim havuzumdan öyle içirir ki o kimse artık ebediyyen susamaz..."

İbrahim Nehâî (Rahimehüllah) buyurdu ki: **"Ramazan-ı şerifteki bir oruç bin oruçtan, bir tesbih Ramazan-ı şerif dışındaki bin tesbihten, bir rekât diğer aylardaki bin rekâttan üstündür."**

Ramazan ayı, ayların efendisidir. On bir ayın Sultanıdır. Zira gerek bu ayda yapılan ibâdetler, gerek mânevî kazanç, gerekse ümmet bilincinin gelişmesi bakımından neredeyse on bir aya bedel bir durum söz konusudur. Ayrıca dünya ve âhiret saadetinin reçetesi olan Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmiştir. Onun için bu ay, Kur'an'ı öğrenme, okuma, Kur'an etrafında birleşip bütünleşme ayıdır. Mevlâ Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de Kadir Gecesi'nin ismini zikrettiği gibi, Ramazan Ayı'nın ismini de zikrederek onu methetmiştir.

Rabbimiz şöyle buyuruyor: **"Ramazan** (ı şerif) **ayı öyle bir aydır ki, insanlara hidâyet** (doğru yolu gösteren) **ve yine hidayet ve furkan** (doğru yolu gösterici ve hakla bâtılı birbirinden ayırıcı âyetler)-**den beyyinat** (nice açık deliller) **olan Kur'an, onda indirilmiştir. Öyleyse içinizden kim o ayda hazır olursa, onu** (orucunu) **tutsun."** (Bakara: 185)

Allâh-u Teâlâ, Kur'an-ı Kerimi Ramazan ayında indirmekle seçtiğini beyan ederek, diğer aylar arasında özellikle methetmektedir. Sadece Kur'an-ı Kerim değil, diğer İlâhî kitaplar da bu ayda indirilmiştir. Bu konuyu açıklayan bir Hadisi Şerifte Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu :**"İbrahim** (Aleyhisselam)**ın sayfaları Ramazan-ı Şerif'in ilk gecesi indirildi. Tevrat; altıncı gecesi, İncil; on üçüncü gecesi indirildi..."** bir başka Hadis-i Şerifte ise Efendimiz: **"Zebur Ramazan-ı Şerifin on ikinci gecesi indirilmiştir."**buyurdu.

İmâm-ı Rabbânî (Kuddise Sirruhu) bir mektubunda Kuran-ı Kerim'in niçin Ramazan ayında indirildiğini açıklarken, ikisi arasında bir münasebet olduğunu uzun uzun ifade etmiş ve konuyu şöyle bağlamıştır: "Kuran-ı Kerim bütün kemâlâtı câmi' (toplayıcı) olup, bu ay ise o kemâlâtın neticesi ve semeresi olan bütün hayırları câmi' (toplayıcı)dır. İşte bu alaka, bu münasebet sebebiyle Kur'an-ı Kerim bu ayda nâzil olmuştur. (Cild: 1, Mektup: 162)

Kur'an-ı Kerim; Mevlâ Teâlâ'nın Kelâm Sıfatının bütün kemâlâtına câmi' olduğuna göre,Kur'an'ın emirlerine ne kadar sıkı sarılır nehiylerinden ne kadar kaçınırsak, Kur'an-ı Kerim bizlere o kadar hidâyet olacaktır. Bu ayda Kur'an hatmi yapmak müekked sünnettir. Cebrâil (Aleyhisselam) her Ramazan ayında getirdiği Kur'anı, Efendimizle karşılıklı okurdu. Daha çok Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) okur Cebrâil (Aleyhisselam) dinlerdi, işte mukâbele de buradan kaldı. Dolayısıyla bu ayda mukabele okuyup Kur'an-ı Kerim'i hatmeden kimse onun bereketinden mahrum kalmayacaktır.

Bu ayda hayırlara muvaffak olan kişiye senenin tamamında Allah'ın muvaffak kılması refîk olur. Bu ay huzuru kalp olmadan(dağınıklık) üzere geçerse, bütün sene dağınıklık üzere geçer. Nitekim Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: **"Cuma günü sâlim olursa** (günahsız huzuru kalple geçerse) **bütün hafta sâlim olur. Ramazan ayı sâlim olursa bütün sene sâlim olur."** O halde bütün senemizi huzur üzere geçirebilmemiz için, senenin mihenk taşı olan Ramazan ayında hayırlara muvaffak olmak ve kalb huzurunu kazanmaya çalışmak lazımdır.

Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu: **"Bu ayda şu dört haslete sıkıca sarılın; iki haslet ile rabbinizin rızasını kazanır, ikisine ise her zaman ihtiyaç duyarsınız. Rabbinizin rızasını kazandıracak iki haslet şudur: 1- Allah'tan başka ilâh bulunmadığına şehâdet getirmek 2- Allah'tan günahların bağışlanmasını dilemek.**

Her zaman ihtiyaç duyduğumuz iki haslet ise: 1- Rabbinizden cenneti istemek 2- Cehennemden O'na sığınmaktır." buyurdu. Ya Rabbi! Cennetini istiyoruz ne olur nasip eyle. Cehenneminden de Sana sığınıyoruz bizleri muhafaza eyle.

Bir başka hadisi şerifte ise Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem): "(Ramazan ayı) **öyle bir aydır ki Allâh-u Teâlâ onun orucunu üzerinize farz kıldı. Bende onun kıyâmını** (gecelerini terâvihle ihyâ etmeyi) **sünnet kıldım. Artık kim inanarak ve sırf Allah rızasını dileyerek orucunu tutar ve gecelerini** (terâvih veya başka ibâdetle) **ihyâ ederse, anası kendisini doğurduğu günkü gibi günahlarından temizlenmiş olur."** buyurdu.

Tüm bu hadisi şeriflerden anladığımız üzere bu ayda öylesine bir rahmet ve mağfiret vardır ki, bundan mahrum olmak neredeyse mümkün değildir, ancak (Hafazanallah) ya kâfir olmak ya da isyanda son derece inatçı olmak lazımdır ki mahrum kalınsın. Yoksa biraz gayret eden her mümin Allah'ın izniyle mağfirete nâil olup cehennemden kurtulacaktır biiznillah.

Ramazan ayı sâfâ ayıdır, sabredenlerin ayıdır, kazanç ayıdır. Gece terâvih kılıp gündüz oruç tutarak, mukâbeleler okuyup sadakalar-zekâtlar vererek, Allâh-u Teâlâ'nın bir çok emrinin tatbik edildiği mübarek bir aydır bu ay...

Ramazan ayı vesilesi ile ümmete ilâhî ihsanlar yağar. Sevgili Allah'ımızın Rahman ve Rahim sıfatlarının tecellisi tüm âlemi ve gönülleri doldurur. İşte bu nur ayı, kalplerimizi cilalamak ve ebediyete hazırlanmak için bulunmaz bir fırsattır. Rabbim bu fırsatları değerlendirip Ramazan-ı şerifin feyzine ve bereketine cümlemizi nâil eylesin.

Şimdiden hepinizin Ramazan-ı şerif ayı mübarek olsun. Rabbim ibâdet ve taatle dolu dolu geçirmeye bizleri muvaffak kılıp affımıza, mağfiretimize vesile eylesin. Amin!..

Fî Emanillah!

ORUÇ VE FAZİLETLERİ

Adem ŞENER

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adı ile...

Oruç, İslâm'ın beş temelinden birisidir. Oruç da namaz gibi bedeni bir ibadettir. Medine-i Münevvere'de hicretin ikinci yılında farz kılınmıştır. Orucun farziyyeti kitab (Kur'an-ı Kerim), sünnet (hadis-i şerifler) ve icma-i ümmetle sabittir. Bu bakımdan oruç, kuvvetli bir farz olup inkâr eden kafir olur.

Allâh-ü Teâlâ buyuruyor ki:

"Ey iman edenler! Oruç, sizden evvelki ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Ta ki (haramlardan, kötülüklerden) **korunasınız."**[1]

"Öyleyse içinizden kim o (Ramazan-ı Şerif) **aya erişirse o**(nun orucu)**nu tutsun. Kim de hasta olur yahut bir sefer** (yolculuk) **üzere ise, o halde başka günlerden** (oruç tutmadığı günlere karşılık) **sayılı** (günler orucunu kaza etsin). **Allah size kolaylık diler, size zorluk dilemez."**[2]

Daha önceki semâvî dinlerde de oruç bulunduğu için, Rasulüllah *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* orucu biliyordu ve Medine-i Münevvere'ye hicret etmezden önce Aşura orucuna da devam ediyordu. Hicretten sonra, ikinci yıl Muharrem'in onunda (Aşura gününde), çocuklara varıncaya kadar bütün Müslümanlara oruç tutturmuş ve aynı yıl Ramazan orucu farz kılınınca "Aşura günü dileyen oruç tutsun, dileyen terk etsin" buyurmuşlardır. Yani Ramazan orucu ilk defa hicretin ikinci yılı içerisinde farz kılınmıştır. Farz kılınışı büyük Bedir Harbinden bir ay ve birkaç gün önceye rastlar. Bedir Harbi ise, aynı yıl Ramazan-ı Şerif ayının on yedinci Cuma günü vuku bulmuştur. Buna göre Ramazan-ı Şerif orucunun farz kılınışı, Şaban-ı Şerif ayı içerisinde olmuş olur. Rasulüllah *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* dokuz sene Ramazan-ı Şerif ayı orucunu tuttuktan sonra vefat etmiştir.

Oruç emriyle murat, müminler için dünya ve ahiret zorluğunu değil, kolaylığını temindir. Dünya kolaylığı, (ruhen) melekût âlemine yükselip marifete ulaşmaktır. Dünya zorluğu ise beşeriyet ve hayvaniyet sıfatında kalmaktır.

Ahiret kolaylığı, cennet, yakınlık, Allah'a kavuşmak ve cemalini görmektir. Ahiret zorluğu ise cehennem ve cehennem azabıdır.

Bu manadan dolayı Allâh-ü Teâlâ zorlukla beraber olan kolaylığı diler. Oruç emrine uyarken o anda olan zorluğa değil de, sonradan gelen kolaylığa bakın. Zira akıllı kimse ilacın acılığına değil, sonradan gelecek şifanın tatlılığına bakar da ilacın acılığına aldırmadan onu içer.

Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)*'de Ramazan-ı Şerif ayında orucun farziyyeti hakkında ve orucun fazileti hakkında birçok hadis-i şerif buyurmuşlardır ki, bunlardan bazıları şunlardır:

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)*

1- Bakara Suresi: 183
2- Bakara Suresi: 185

şöyle buyurmaktadır: **"Allâh-ü Teâlâ: 'Âdemoğlunun işlediği her hayır iş kendisi içindir. Fakat oruç böyle değildir. Oruç sırf benim için yapılan bir ibadettir. Onun mükâfatını da ben veririm' buyurdu. Oruç bir kalkandır. Herhangi birinizin oruç günü olduğu zaman artık o kimse kötü söz ve fiil yapmasın, düşmanlık** (veya bağırma) **da yapmasın. Eğer bir kimse ona söver yahut onunla dövüşürse derhal 'Ben oruçlu bir kimseyim' desin. Muhammed'in nefsi** (canı) **elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki, oruçlunun ağzının** (açlık) **kokusu, Allah** *(Celle celalühü)* **indinde misk kokusundan daha hoş ve daha temizdir. Oruçlunun sevinip neşeleneceği iki sevinci vardır. Birisi** (iftar vaktinde) **orucu bozduğu zaman sevinir, diğeri de Rabbine kavuştuğu zaman orucu**(nun mükâfatı) **ile sevinir."**[3]

Sehl (Radıyallâhü anh)'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Cennette er-Reyyan denilen bir kapı vardır. Bu kapıdan kıyamet gününde yalnız oruç tutanlar girer, başkası giremez.** (Kıyamet gününde) **'Oruç tutanlar nerede' denilir. Oruç tutanlar kalkar ve o kapıdan girerler. Onlardan başka hiçbir kimse buradan giremez. Onlar girdiği zaman kapı kapatılır ve artık bu kapıdan kimse giremez."**[4]

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Kim Allahü Teâlâ yolunda bir gün oruç tutsa, Allâh-ü Teâlâ onunla ateş arasına, genişliği sema ile arz arasını tutan bir hendek kılar."**[5]

Ebu Ümâme *(Radıyallâhü ahn)* anlatıyor: "Ey Allah'ın Resûlü!" dedim. "Bana öyle bir amel emret ki (yaptığım takdirde) Allah beni mükâfatlandırsın."

"Sana orucu tavsiye ederim. Zira onun bir eşi yoktur."[6]

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Her kim Ramazan-ı Şerif orucunu, inanarak ve mükâfatını yalnız Allâh-ü Teâlâ'dan umarak tutarsa, kendisi için geçmiş günahları mağfiret olunur."**[7]

Cabir *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Şüphesiz oruç, kulun kendisiyle cehennemden korunduğu bir kalkandır.** (Allahü Teâlâ Hazretleri) **'O** (oruç)**, benim içindir ve onun karşılığını ben vereceğim'** (buyurdu)**."**[8]

3- Buhari, Savm: 9; Müslim, Sıyam: 164; Ebu Davud, Savm: 25; Tirmizi, Savm: 55; Nesei, Sıyam: 41; İbn-i Mace, Sıyam: 1; Muvatta, Sıyam: 58

4- Buhari, Savm: 4; Müslim, Sıyam: 166; Tirmizi, Savm: 55; Nesei, Sıyam: 43

5- Tirmizî, Cihâd: 3

6- Nesâî, Sıyam: 43

7- Buhari, İman: 28, Leyletül Kadr: 1, Savm: 6; Müslim, Sıyam: 3, Müsafirin: 175; Ebu Davud, Ramazan: 1, Savm: 57; Tirmizi, Savm: 1, Cennet: 4; Nesei, Sıyam: 39; İbn-i Mace, İkamet: 173, Sıyam: 2; Darimi, Savm: 44; Ahmed İbn-i Hanbel: 2/232

8- Ahmed İbn-i Hanbel: 3/396

Abdullah İbn-i Ebi Evfa *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Oruçlunun uykusu ibadet, susması tesbih, ameli kat kattır."**

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Oruç, sabrın yarısıdır. Her şeyin bir zekâtı vardır. Bedenin zekâtı da oruçtur."**[9]

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Üç duâ mutlaka kabul edilmiştir.** (Bunlar da) **oruçlunun, yolcunun ve mazlumun** (haksızlığa uğramış kişinin) **duâsıdır."**[10]

Orucun Hikmetleri

Her ibadetin yerine getirilmesinde sayısız hikmetler ve bilemediğimiz nice faydalar bulunmaktadır. Ancak kula gereken, ibadeti hikmet ve faydaları için değil, sırf Allah'ın emrini yerine getirmek ve ibadet maksadıyla yapmaktır. Zira bir işten maksat ne ise hüküm ona göre verilir. Faydası sonsuz olan ve büyük hikmetler barındıran ibadetlerden biri de oruçtur. Oruç, kendisinde birçok mânevi ve zâhiri hikmetler barındırmaktadır ki bunlardan bazıları şunlardır:

1- Takvayı gerçekleştirme konusunda en büyük yardımcılardan biri oruç ibadetidir. Takva Allâh-ü Teâlâ'dan nasıl korkulması gerekiyorsa öylece korkmak ve her fiil, söz ve harekette murakabe yapmaktır. Oruç tutan kişi, Allâh-ü Teâlâ'nın emrine boyun eğerek, belirli bir zaman diliminde yemeyi, içmeyi bırakmak suretiyle takvaya yönelir.

2- Oruç iradeyi kuvvetlendirir. İnsanı diğer varlıklardan ayıran en büyük özellik akıldır. Aklı sayesinde insan istediğini yapabilir. Bazı insanlar akıllarının kendilerine gösterdiği hakikatlerin farkına varamayarak zararlı veya faydalı olmasına bakmaksızın hayatlarını hep başkalarını taklit ederek geçirirler. Bu nedenle oruç insan için şahsi iradeyi terbiyede etkili olur. Oruç, insanı kurtuluşa götüren muayyen bir yola, muntazam bir hayat tarzına yöneltir. Bu gerçeği gören günümüzün âlimleri, iradeyi terbiye etmek ve özünde bulunan güzellikleri ortaya çıkarmak için oruç tutmayı tavsiye etmektedirler.

3- Oruç baştanbaşa bir zikirdir. Ramazan-ı Şerif ayında farz olan orucu tutan bir Müslüman, bir ay boyunca devamlı olarak Allâh-ü Teâlâ'yı zikretmektedir. Gündüz oruçlu olduğunun şuuru içinde bulunduğu için daima Allâh-ü Teâlâ'yı hatırlar, orucunu bozacak işlerden kendisini korur, iftardan sonra namaz ve benzeri ibadetlerle meşgul olur ve yatarken sahura kalkabilme endişesini taşır. Dolayısıyla oruçlu kişinin Allâh-ü Teâlâ'yı hatırlamadığı bir anı yoktur.

4- Oruç, kişiyi ruhsal yönden terbiye eder. Gerçek anlamda oruç tutan kimse, kelimenin tam anlamıyla ruhsal olgunluğa erişir.

9- Ali el-Müttaki, Kenzül Ummal: 8/444, No:23571

10- Ali el-Müttaki, Kenzül Ummal: 2/99, No:3320

5- Oruç sabrı öğretir. Nefsin sınırsız istekleri vardır. Onun her isteğini yerine getirmek mümkün değildir. Nefsin uygun olmayan telkinlerine dur diyebilmenin yollarından biri de şüphesiz sabırdır. Oruç tutan insan, nefsinin bazı isteklerine gem vurarak en güzel sabır örneklerinden birini vermektedir.

6- Oruç nefsi terbiye eder. Diğer yaratıklardan hayvanlarda bulunan şehevî kuvvet, yırtıcı mahlûkatta bulunan gadabî kuvvet, meleklerde bulunan ruhanî kuvvet insanda da bulunur. İnsan oruç tutmak suretiyle şehevî ve gadabî kuvvetlerin istek ve arzularına boyun eğmeyerek ruhani kuvvete yönelirse, o zaman adeta melekleşir. Karşılaşılan her türlü engel ve zorlukların aşılabilmesi için öncelikle oruçla sabır ve iradenin kuvvetlendirilmesi tavsiye edilmiştir. Zira oruçla nefsini terbiye edemeyen, bir günlük açlığa sabredemeyen kişi, şehevî arzuları kamçılayan nefsin esiri olur. Nefsin esiri olan bir kişinin ise sonu hüsran ve pişmanlıktır.

7- Oruç, insana Allâh-ü Teâlâ'nın bahşettiği nimetlerin kıymetini fark ettirir. İnsana nimetler devamlı verildikçe, onlara ve onları verene karşı saygı duygusu azalır. Nimetin kıymeti ancak olmadığı zaman bilinir. Acıyı tatmayan tatlının, zifiri karanlıkta kalmayan gündüzün kıymetini bilemez. Oruçta fakiri gözetme, yeme, içme ve doymanın kıymetini bilme vardır. Aç kalanların durumunu hatırlamak, orucun içtimai sırlarından biridir.

8- Oruç, teslimiyet ve itaati öğretir. Zira oruçta mutlak olarak kâinatın yegâne sahibi olan Allahü Teâlâ'ya teslimiyet ve hakkıyla O'na ibadet vardır. Bu bütün oruçlularda müşterek olarak bulunan bir hikmettir. İbadetlerin kabul edilebilmesi ve gerçek manada kulluk yapılabilmesi ancak Allâh-ü Teâlâ'ya mutlak bir teslimiyetle mümkündür.

9- Oruçta sıhhati koruma vardır. Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* **"Oruç tutun ki, sıhhat bulasınız"** buyurmuştur. Orucun insan sağlığı üzerindeki müspet etkileri bugün tıbbi otoriteler tarafından da kabul edilmektedir. Bunun içindir ki oruç, tıp sahasında birçok vakalarda tedavi vasıtası olarak kullanılmakta ve hatırı sayılır bir yeri bulunmaktadır.

Oruçta beklenen güzel neticelere ulaşabilmek için onu kemaliyle tutmalı, orucun özüne zarar verecek şeylerden sakınmalıdır. Zira sadece yemekten, içmekten ve cinsi münasebetten kesilmek sureti ile tutulan oruç, orucun sadece suretidir, hakikati değildir.

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Her kim yalan söylemeyi ve yalanla amel etmeyi bırakmazsa, o kimsenin yemesini ve içmesini bırakmasına Allâh-ü Teâlâ'nın ihtiyacı yoktur."**[11]

11- Buhari, Savm: 8

Yine Enes İbn-i Malik *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"İnsanların etlerini yiyen** (gıybet eden)**ler oruç tutmamıştır."**[12]

Orucun tam ve kâmil olabilmesi için;

1- Göz harama, kötü ve mekruh olan şeylere bakmamalıdır.

2- Dil yalan söylememeli, dedikodudan, aleyhte konuşmaktan, arkadan çekiştirmekten ve özellikle yalan yere yemin etmekten sakınmalıdır.

3- Kulak, dinen kötülenmiş ve mekruh olan şeyleri dinlememelidir. Müslümanlıkta söylenmesi yasak olan her şeyin dinlenmesi de yasaktır. Bir kimsenin aleyhinde konuşan ve arkasından çekiştiren kimseyi dinleyen de söyleyen kimsenin günahına ortak olur.

4- Eller haram ve hileye, dinen kötü ve mekruh olan şeylere uzanmamalıdır.

5- Ayaklar, gidilmesi dinen kötü ve mekruh olan yerlere basmamalıdır.

Aksi halde şu hadis-i şerif tecelli eder:

Ebu Hureyre *(Radıyallâhü ahn)*'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz *(Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmaktadır: **"Nice oruç tutanlar vardır ki** (haramdan sakınmadıkları için) **oruçlarından nasipleri sadece açlık, nice gece kalkanlar da vardır ki gece kalkmalarından nasipleri sadece uykusuzluktur."**[13]

ORUCUN DERECELERİ

Orucun üç derecesi vardır:

1- Avamın (sıradan halkın) **orucu:** Bunların orucu yemekten, içmekten ve cinsi münasebette bulunmaktan kendilerini sakındırmalarıdır.

2- Havassın (seçkin kulların) **orucu:** Bunlar, yemekten, içmekten ve cinsi münasebette bulunmaktan kendilerini sakındırmalarının yanı sıra gözlerini, kulaklarını, dillerini, ellerini, ayaklarını ve diğer azalarını da günahtan sakınırlar.

3- Ehâssül Havassın (en seçkin kulların) **orucu:** Bunlar havassın orucuna ilave olarak kalplerini de bütün dünyevi düşüncelerden ve nefsanî arzulardan soyutlarlar. Kalplerine Mevlâ'dan başkasını sokmazlar. Bunlar, kalplerine Mevlâ Teâlâ'dan gayri bir düşünce geldiğinde oruçlarını bozuldu olarak sayarlar.

Halk, gıdayı mideye sokmaz. Havas, günah ve kötü olan şeyleri bedene ve organlara yaklaştırmaz. Seçkinler yani arifler, âşıklar ve kâmiller ise mâsivâyı kalplerine sokmazlar. Avamın orucu şeklen, aydınların ve seçkinlerin oruçları ise hakikaten oruçtur.[14]

Rabbim cümlemizi Ramazan-ı Şerif ayının feyzi ve bereketine nail olan ve orucun hakikatine ulaşan kullarından eylesin...

Rabbim yar ve yardımcınız olsun...

12- Deylemi, Firdevs: 4/77, No:6238
13- Hakim, Müstedrek: 1/431
14- İmam-ı Gazali, İhya: 1/241

ULEMA ZAVİYESİNDEN MEVDUDİ'NİN BAZI GÖRÜŞLERİ

Mustafa Özcan

Elbette aynı ekol içinde bile medâr-ı ihtilaf yönler bulunabilir ve bu kaçınılmaz olduğu kadar çeşitliliği ve rahmeti de temsil eder. Elbette ki bu, ihtilafı tenevvü için de geçerlidir. İhtilafı tezat veya tefrika mahiyetindeki ihtilaflar tenkide medar olur. Gazali ve öncesinde ve Mutezile döneminde, din ile felsefe ve kelâm ile felsefe arasında istikamet sorunu yaşanmıştır. İki farklı bakış açısı ve paradigmayı temsil etmişlerdir. Günümüzde ise felsefenin yerini bir nevi bilim ve onun ham veya felsefi yanını temsil eden nazariyeler aldı. Öte yandan Fransız Devrimiyle birlikte hayatın anlamı üzerinde kontrolü ele geçiren ideolojiler devri başlamıştır. Burada da din ile ideoloji arasında tezat yaşanmıştır. Daha doğrusu dinin geri çekildiği alanları ideoloji doldurmuştur. Din ile ideoloji müzahamet halinde olmuştur. Geçmişin felsefesiyle günümüzün ideolojileri din ile yer yer çatışmaktadır. İslâmi kesimler ise bu ideolojilerden etkilenmiş ve yer yer dini anlayışlarına ideoloji kırıntıları bulaştırmışlardır. Günümüzün en bariz düşünürleri arasında bulunan Ali Şeraiti ve Mevdudi, bazı muayyen ideolojilerden etkilenmişler veya düşüncelerinde izleri ve tortuları kalmıştır. Felsefe çağında İbni Rüşd gibi bazı Müslüman düşünür ve alimlerin benzeri bir süreçten geçtikleri gibi...

Gerek Ali Şeraiti gerekse Mevdudi ulema geleneğinden gelmez. Daha ziyade modern sosyal ilim disiplinlerinden gelmektedirler. Ali Şeraiti önemli bir sosyologdur ve aynen Mevdudi gibi dinde yenilik yapmak istemektedir. Mevdudi ise dışarıdan şer'i ilimler tahsili almış ve kendisini İslami alanlarda yetiştirmiştir. Lakin gazetecilik hayatına damgasını vurmuştur. "Mesail" ve "Resail" adlı önemli eseri gazetecilik çalışmalarının bir ürünüdür. Binaenaleyh Ali Şeraiti ve Mevdudi dini aydınlanmayı ve dini aydınları temsil ederler. Her ikisi de ideolojilerden etkilendikleri için dini bir nevi ideolojikleştirmişlerdir. Görüşleri bundan dolayı tartışılmıştır. Dini ölçü alan bir paradigmadan ziyade din ile ideolojinin harmanlaştığı eklektik ve karma bir anlayış ve tasarım üretmişlerdir. Bu açıdan modern ve biraz da modernisttirler. Daima dini modernizme uydurma ön plandadır. Bundan dolayı dini görüşlerine yer yer reform algısı ve anlayışı sinmiştir.

Dolayısıyla sadece modernizme ve onun getirdiği ideolojilere penceresini ziyadesiyle açık tuttuğundan dolayı, dini anlayışı çok boyutlu olmak yerine mekanik olmaktan kurtulamamıştır. Görüşlerinde ideolojik zorlama kendisini belli ediyor.

Belki de en fazla tenkide medar olan görüşlerinden birisi siyaseti ön plana çıkarmasıydı. Bunun ürettiği birçok fikri karmaşa oldu. Sözgelimi Ebu'l Hasan en Nedevi gibilerin eleştirdiği gibi, Asr-ı saadet ve Hulefa-i Raşidin, akabinde İslam tarihini tamamen yok saymış ve bu dönemi toptan gayri İslami ilan etmiş yani bir nevi İslam sonrası cahiliyet dönemi olarak görmüştür. Bu dönemi sahte İslamcılık olarak algılamıştır. Halbuki Ebu'l Hasan en Nedevi'nin de arz ettiği gibi bu tasavvur İslam'ın rahmet oluşunu gölgeleyen ve daraltan bir yaklaşımdır. Şii yaklaşımla az çok paraleldir. Şiiler imamet doktrini nedeniyle Hazreti Ali (Radıyallahü anh) dönemi haricindeki bütün dönemleri yok sayarken ve İslam'a aykırı olarak görürken, Mevdudi ise bunu 30 yılla sınırlamıştır. Bu 30 yıl içindeki Hazreti Osman (Radıyallahü anh) dönemini de yine eleştirmekten geri durmamıştır. Halbuki, şefkat timsali ve kahramanı olan Hazreti Osman (Radıyallahü anh) hususunda eleştirileri onun siyaset anlayışından kaynaklanmıştır. Hazreti Osman (Radıyallahü anh), Hazreti Harun (Aleyhisselam)'ın kademi üzerine bir halifedir. Her ne kadar Hazreti Ali (Radıyallahü anh) hususunda akrabalık nedeniyle bu söylense de, kimya ve karakter olarak Hazreti Osman (Radıyallahü anh) ile Hazreti Harun (Aleyhisselam) birbirine daha fazla benzerdir. Tur dönüşünde Hazreti Musa (Aleyhisselam) kardeşi ve veziri Hazreti Harun (Aleyhisselam)'ı paylamıştır lakin onu paylamak için Musa (Aleyhisselam) olmak gerekir. Hazreti Osman (Radıyallahü anh)'ı paylamak için de dengi ve Hazreti Ebubekir veya Hz. Ömer (Radıyallahü anhüma) gibi olmak gerekir. Siyasi başarı veya başarısızlık noktasında Hazreti Osman (Radıyallahü anh)'a yapılan hücumlar pekala Harun (Aleyhisselam)'a da yapılabilir. Dolayısıyla siyasi ölçüler muhataralıdır. Bundan dolayı Mevdudi'nin "Hilafet ve Saltanat" kitabı çok eleştiri almıştır. İslam'da İhya Hareketlerinde Gazali ve benzerlerini eleştirisi de daha ziyade siyasi zaviyenin ürünüdür ve Hazreti Osman (Radıyallahü anh) eleştirisi gibidir. Siyaseti ön plana alması ve çağdaş ideolojilerden etkilenmesi ekolüne yön vermiş ve ekolünün maruz kaldığı hatalar bu iki temelden teferri etmiş ve kaynaklanmıştır. Dahilde silah kullanma ve inkilapvari çıkışları tasvip etmemişse bile siyasi anlayışı, dini anlayışını ve bakış açısını bulanıklaştırmış. Fiili inkilabı tasvip etmemişse bile fikri ürünlerinde bol bol inkilap edebiyatı yapmıştır. Yine gizli cemiyet tarzı çalışmalara soğuk bakması da isabetli yöntemleri arasındadır. Teorik anlamda altyapısı ve sistemi daha güçlü olduğundan dolayı özellikle Seyyid Kutup üzerinde ve genel olarak İhvan üzerinde etkili olmuştur. Halbuki Hint Altkıtasında onu tenkit edenlerin etkisi ise Arap aleminde onun gölgesinde kalmıştır. Hem Ebu'l Hasan en Nedevi hem de Mevdudi referans olarak hem İmam Rabbani hem de İbni Teymiyye'yi almalarına rağmen bakış açılarında büyük farklar vardır. Ebu'l Hasan en Nedevi ve Vahidüddin Han başlarda Mevdudi ile birlikte iken daha sonra İslam tarihi ve peygamberler tarihini siyasi anlayışlarıyla modernize etmesiyle birlikte yollarını ayırmışlar ve ona güçlü eleştiriler yöneltmişlerdir. Çok ilginçtir, Ebu'l Hasan en Nedevi aynı eleştirileri aralarında Seyyid Kutup gibi dostlarının da bulunduğu İhvan'a da yöneltmiştir. Hem 'Hadisun ile'l İhvan/İhvan'a bir konuşma' kitabında hem de el Muctema dergisinin muhtelif sayılarında İhvan'a siyasetle aralarına mesafe koymaya çağırmıştır. Siyasi yol onlara daha şaşaalı gelmiştir. Fena fissiyase olmalarını eleştirmiştir. Siyaseti irşad ekseninde yapmalarını istemiştir. Bu, davet siyasetidir. İktidarı talep başka, ıslahını talep daha başkadır. Temel yanlışları yöntemle esasatı karıştırmaları olmuştur. Sabık ulema bunu, 'mukaddimat ile netaici karıştırmak' şeklinde ifade ederdi. Ebu'l Hasan en Nedevi ve Vahidüddin Han özellikle dini anlama noktasında Mevdudi'ye çok sistematik olarak eleştirmişlerdir. Ebu'l Hasan en Nedevi aynı tenkitleri İhvan'a da yapmıştır. Ve Cemaat-ı İslami içinde ulema muhalefetine benzer bir ulema muhalefeti İhvan içinde de mayalanmıştır. Bunun sonucunda Yusuf Kardavi ve Muhammed Gazali gibi Ezher geleneğinden gelen alimlerin yapıdan ayrıldıklarını görüyoruz. Özellikle Yusuf Kardavi eski cemaatına siyaset noktasında eleştiriler göndermiştir. İhvan ile Risale-i Nur ekseni arasındaki temel fark da bu noktada düğümlenmektedir. Bediüzzaman, siyaseti tümden dışlamasa bile neticeyle çok yoğun

ilgilenmeyi Allah'ın işine müdahale ve karışmak olarak görmektedir. Bundan kaynaklanan tenkitçilik hastalığı sadece Hazreti Osman (Radıyallahü anh)'a değil peygamberlere kadar uzanır. Basitten mürekkebe doğru bir tekamül ve olgunlaşma çizgisi, toplumu da siyaseti de irşad edecektir. Bunun sonucunda gelen olgunlaşma hem topluma hem de siyasete yön verecektir. Hint Altkıtası gelenek içinden gelen alimlerinin görüşleri de bu doğrultuda olup Mevdudi'yi bu bağlamda sıkı bir eleştiriye tabi tutmuşlardır. Özellikle Diobend ekolü, anılan alanlarda Mevdudi'yi kıyasıya eleştirmiştir.

Mevdudi'nin sistematik ve teorik altyapısı İhvan'ı etkilemiş ve bu da İhvan içinde mihne dönemine denk gelmiştir.

Mevdudi genel olarak Ali Şeraiti ve Seyyid Kutup ile birlikte anılırken bunların karşısında da genel olarak bazı mistik ekoller vardır. Manevi ve siyasi veya batini ile zahiri boyutları mezcetmekte pek başarılı olamamışlardır. Mevdudi ve Seyyid Kutup'un tefrit tarafında bazı Mürcii anlayışlar ve bazı dengesini kaybetmiş mistik ekoller yükselmektedir. Pakistan'lı Fazlurrahman tamamen Mevdudi'nin zıddıdır. Keza İranlı Seyyid Hüseyin Nasr da Ali Şeriati'nin panzehiri sayılabilir. Tarih ötesine doğru bir yolculuk yapacak olursak Mevdudi'nin zıt kutbunu Hıristiyanlık tarihinin ilk mürciesi olarak kabul edilebilecek olan Pavlos temsil eder. Mevdudi'nin retçiliği onda kabulcülük olarak tezahür etmiştir. Mevcut siyasi yapıları kutsamış ve Romalıların meşruiyetini tanımıştır. Onunla birlikte "Allah'ın hakkını Allah'a, Sezar'ın hakkını Sezar'a ver" anlayışı ve dönemi tamamen sistematik hale gelmiştir. İbni Teymiyye'nin İslamlaşma sürecinde olan Moğollara karşı refleksi, Mevdudi de mevcut yapılara karşı ortaya çıkmıştır. Halbuki Mevlana'nın Moğollara karşı yaklaşımı hikmet bağlamında ve ledünniyata açık olmuş ve onların zamanla İslam'a gireceklerini öngörmüştür. Bediüzzaman da siyasi olarak red ve kabulde başarı sınırını mutlakta değil ekseriyette arar, her şeyden memnun olmayan zevatı da bir nevi anarşizmle suçlar. Bu anarşizm bir anlamda Haricilikle eşdeğerdir. Bediüzzaman "Munazarat" adlı eserinde bu hususta şöyle der : "Muhali talep etmek, kendine fenalık etmektir. Zerrâtı günahkârlardan mürekkep bir hükûmet tamamıyla mâsum olamaz. Demek, nokta-i nazar, hükûmetin hasenâtı, seyyiâtına tereccuhudur. Yoksa seyyiesiz hükûmet muhal-i âdidir. Ben öyle adamlara anarşist nazarıyla bakıyorum. (1)"

Yani bir hükümeti başarılı saymanın ölçüsü mutlak değil nisbi salih olmasında aranmalıdır. "El hükmü lil ekser" kaidesi de bunu gerektirir.

Mevdudi, S. Veli Rıza Nasr'ın da ifadesiyle görüşlerinde herhangi bir Ehl-i Sünnet mezhebini dayandırmamış ve bunu da bilinçli olarak yapmıştır (2). Mevdudi taat ve kulluğu itaatla yorumlamış ve insanın dünyaya gelmesini, dinin şeriat ve siyaset yönüne tabi olması olarak değerlendirmiştir. Ona göre, Allah'a mutlak itaatın çerçevesi budur. Bu anlamda Allah'a kevni inkiyat ve taabbüdü göz ardı etmiştir. Mevdudi, Allah'a itaati hukuki anlama kaydırmıştır. Burada dini anlamda bir kayma ve sapma vardır ve merhum Abdulaziz Matini gibi alimlerin deyimiyle 'bir tatvi en nas' denemesi yani anlam esnetmesi vardır. Peygamberleri de bu hususta siyasi nizamın birer kılavuzu ve siyasi inkilapçılar olarak görmüştür. Halbuki en fazla dini devletin görüldüğü Beni İsrail arasında bile siyasetten uzak kalmış peygamberler vardır. Dolayısıyla siyasete endeksli kuru bir İslami anlayış getirmiştir. S. Veli Rıza Nasr, akidenin siyasallaşmasının onu rasyonelleştirdiğini de söyler. Gerek Ebu'l Hasan en Nedevi gerekse Vahidüddin Han, bunun İslam'ın ubudiyet anlayışından bir sapma olduğunu söylüyor. İslam'ın sistemleştirilmesi İslami akidenin esaslarına dayalı bir tefekkürden ziyade, modernliğin İslama giydirilmiş libasıydı. Mevdudi'nin fikri kalkış noktası açıkça sosyo-politikti. İslam'ı ihya davası fertlerin ruhlarını kurtuluşa erdirmeyi değil, Hindistan'daki Müslümanların önündeki içtimai, iktisadi, ve siyasi buhranlardan kaynaklanan endişeleri yatıştırmaya yönelikti.. İnsan ve Allah arasındaki ilişkiyi, şahsi ve deruni değil dışa dönük ve düzenli bir tarza dayandırıyordu. İlişki rasyonalleşmiş ve mekanikleşmişti. Vahidüddin Han, İslam'da ibadetin İslam'da otorite tesis etmeye giden yolda bir vasıta ve araç değil, Allah ile kul arasında kopmaz bir bağ olduğunu ifade ediyordu. Mevdudi ise ibadeti siyaset için araçsallaştırıyordu. Mevdudi, ibadeti bağlamından koparmış ve indirgemeci bir suretle ele almıştı. Elbette Mevdudi'nin anlayışı Hizbu't Tahrir'inki kadar da indirgemeci ve siyasi değildi. Bununla birlikte yer fikriyatı içinde yer tekfir düşüncesini teşvik edecek

doneler ve unsurlar da barındırmıştır. Bundan dolayı Mısır'da 1960 ve 1970'li yıllarda cezaevlerinde mayalanan tekfirci düşüncenin, Seyyid Kutup'un yazılarından ve onun da Mevdudi'nin eserlerinden etkilendiği söyleniyordu. Bununla birlikte Mısır'a nazaran Pakistan'daki tekfirci düşüncenin gelişmediğini söyleyebiliriz.

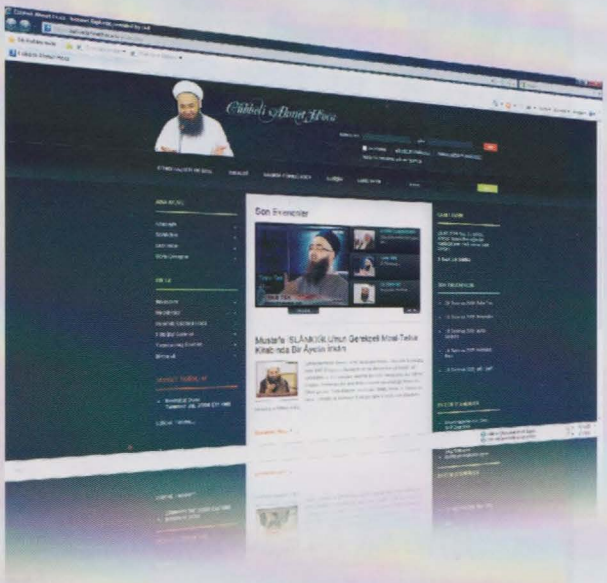
Sünnete vurgusu ve onun ötesinde Kadiyanilik gibi hareketlere ve post modern dinlere karşı çıkması onun takdire şayan taraflarını temsil ediyordu. Bununla birlikte, peygamberleri bir nevi inkilapçılar olarak görmesi ve Hazreti Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)i de cihan önderi görmekle birlikte en büyük ve baş devrimci görmesi, bağışlanamaz kusurları arasında olsa gerek. Burada nübüvvet ve risalet bir nevi devrimcilik olmuştur ve bu Marksist jargondan mülhemdir. İdeolojilerden etkilendiği yönünü gösterir. Halbuki Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) devlet getirmiştir lakin şöyle de dua etmiştir : "Allahım beni kral peygamberler değil kul peygamberler arasına kat." Bu hususta cinlerle ilgili münasebetlerinde Hazreti Süleyman (Aleyhisselam)'a saygı göstermiştir. Ve bazılarının deyimiyle bizler Hazreti Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)in devletine değil davetine varis olduk. Ulemanın veraseti budur. Lakin başta Humeyni ve Mevdudi gibi zevat öyle söylemeseler bile, davete değil sanki devlete varis olmuş gibilerdir.

Medeniyet derneğinin Mevdudi Sempozyumu gerçekleştirmesi bir kez daha Mevdudi'nin anılması ve hatırlanmasına vesile olmuştur. Mevdudi'nin fikir ve görüşleri eskisi kadar olmasa bile hala etkili ve elbette İslam'ın siyasi bir otorite olduğunu söylemesi gibi doğru yönleri olmakla birlikte, İslami hiyerarşide yerini tayin noktasında kimi yanlış pozisyonları bulunuyor. Çağdaş İslami düşünceler arasında İhvan ve Cemaat-ı İslami'yi değerlendirmeyi sadece laik perspektife bırakmamalıyız. Sadece söz konusu kesimler veya batılılar değil biz de kendi zaviyemizden okuyabilmeli ve doğrusuna sahip çıkıp eğrisini ayıklayabilmeliyiz. Hakkını ancak ödemiş ve öyle vermiş oluruz.

1-Münazarat, Bediüzzaman Said nursi, s : 51

2- Mevdudi ve İslami ihyanın teşekkülü, s: 133, Yöneliş Yayınları

www.cubbeliahmethoca.tv

cubbeliahmethoca.tv sitesinden sorduğunuz,

SORULARINIZIN CEVABI EYLÜL SAYISINDAN İTİBAREN ARİFAN DERGİSİNDE

FİTNE NİFAKTAN BİR ŞUBEDİR

NURAN ALPER

İnsan sosyal bir varlıktır; tek başına yaşayamaz. Zira birçok ihtiyaçları vardır ve bu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için hemcinslerine muhtaçtır. Onlarla bir arada yaşamak zorundadır.

Toplum dışında bir yaşam düşünülemeyeceğine göre toplumu oluşturan fertlerin birbirlerini sevmesi, sayması birbirlerinin hak ve hukukuna riayet etmesi, birbirlerine yardımcı, özü sözü bir, güvenilir kişiler olması, sağlıklı ve huzurlu bir hayat sürmek için mutlak şarttır.

Cenab-ı Hak toplumsal huzurun temini için Kuran-ı Kerim'de:

«Ey iman edenler! Hep birden sulh ve selamete girin.Şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır» (1)

buyurmaktadır.

Toplumun saadet ve selametine en büyük etken birlik ve beraberlik olduğundan, Cenab-ı Hak Ayet-i Celile de tüm müslümanları ittifaka davet etmiştir.

Müminler, Cenab-ı Hakk'ın bu yüce emrine itaat ederek, birlik ve beraberlik çizgisinden ayrılmamalı, tefrikaya düşerek birbirlerinin aleyhinde hareket etmemelidirler.

Peygamber Efendimiz *(Aleyhissalatü vesselam)*:

«Müslüman, dilinden ve elinden diğer müslümanların selamet bulduğu kişidir. Mümin ise insanların emin olduğu kişidir.» (2)

buyurmaktadır.

Eli ve dili ile müminlere eziyet etmemek,din kardeşinin malını, canını, namusunu ve ırzını korumak, gerektiğinde, gıyabında onu müdafaa etmek, müslümanların birbirlerine karşı olan önemli haklarındandır. Fazilet sahibi birmüslüman bütün bunları en ufak bir menfaat beklemeksizin, ihlasla, içtenlikle, mutlak bir görev ve sorumluluk anlayışıyla yapar. Bilir ki kendi nefsi için sevdiğini kardeşi için sevmedikçe imanı kemale erişemez.

Rasulullah'ın *(sallallahu aleyhi ve selleme)* huzurunda bir kişi birisinin aleyhinde konuşmuştu. Orada bulunan bir başkası da, derhal aleyhte konuşulan kişiyi müdafaa etti. Bunun üzerine Peygamberimiz Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve selleme)* buyurdular ki:

«Din kardeşini müdafaa eden kimseye o müdafaası cehennnem ateşine karşı perde olacaktır.»(3)

Bir başka hadis-i şerifte ise:

«Bir müslümanın şerefi ile oynandığı, aleyhinde konuşulduğu yerde, ona kim yardım ederse Allah-u Teala'da yardıma muhtaç olduğu gün kendisine yardım eder. Kim bir müslümanı topluluk içinde, aleyhinde konuşup rezil ve teşhir etmeye kalkışırsa, yardımı seveceği günde Allah-u Teala'da onu rezil eder.»(4)

buyrulmaktadır.

Hakiki bir müslüman; emindir, karşısındakine güven verir, kimseye zararı dokunmaz.Diğer müslümanların, malları, canları, ırzları, namusları, şeref ve haysiyetleri onun elinden ve dilinden gelebilecek zararlardan kurtulmuştur.

Aksi düşünüldüğünde «emin olma» sıfatı ortadan kalkar ki,bu müslüman bir kimse için son derece tehlikeli sonuçlar doğurur.

Rasulullah (aleyhissalatü vesselam) bir hadis-i şerifinde bu tehlikeyi bizlere bildirmektedir:

«Aziz ve Celil olan Allah bir insanı helak etmek istediği zaman, ondan önce hayayı çeker alır.Hayası bir kere gitti mi; sen, artık herkesin nefretini kazanmış bir kimse olarak ona rastlarsın.Herkesin nefretini kazanmış olarak rastladığın kimseden emanet çekilip alınır.Artık o, güvenilmeyen bir kişidir.Ondan emanet çekilip alınınca, artık hain ve herkesçe hain bilnen bir kişi olarak ona rastlarsın.Ona, hain ve hıyanetle bilinen biri olarak rastladığında, merhamet ondan çekilip alınır.Kendisinden rahmet soyulunca artık ona (Allah'ın rahmetinden) kovulmuş ve lanetlenmiş olarak rastlarsın.Kovulmuş ve lanetlenmiş olarak rastladın mı, artıkİslamiyet bağı ondan çözülüp atılır.»(5)

Elinden ve dilinden emin olunmayan insanlar fitne tohumları ekerek toplumun ifsat olmasına neden olurlar,

«Fitne» insanın aklını ve kalbini doğrudan doğruya hak ve hakikattan saptıran şeydir.

İmam Birgivi Hazretleri Tarikat-ı Muhammediye isimli eserinde fitneyi:kalbin afetleri arasında zikrederek:» Meşru bir fayda olmaksızın insanları ızdıraba,ihtilale, ihtilafa, mihnet ve belaya düşürmek» diye tarif etmiştir.

Allah-u Teala:

«(Ey müminler!) Öyle bir fitneden sakının ki o içinizden yalnızca zulmeden kimselere isabet etmez.»(6)

buyurmakta ve fitnenin büyük bir facia olduğuna dikkat çekmektedir.Bir yerde fitne çıktığı zaman önlenemediği takdirdebütün topluma sirayet ederek herkesi perişan eder.

«Fitnecilik» nifaktan bir şubedir.

Kuran-ı Kerim'de münafıklardan bahseden ayet-i kerimeleri incelediğimizde, onların en belirgin özelliklerinin «Karışıklık ve bozgunculuk çıkarmak» olduğunu görürüz.Şu ayet-i kerime de münafıkların fitneci bir karaktere sahip oldukları gayet açık ve net bir ifade ile anlatılır:

«Eğer (o münafıklar) sizin içinizde sefere çıkmış olsalardı, bozgunculuktan başka bir katkıları olmazdı. Sizi birbirinize düşürmek için aranıza fitne sokarlardı.İçinizden onları dinleyenler de vardır. Allah zalimleri bilir.»(7)

Ayet-i Kerime'de müminleri fitneye düşürmek için çalışanlar dafitneci insanların sözlerini dinleyerek aldananlarda kınanmaktadır.

İnsanları fitneden sakındırma hususunda PeygamberEfendimiz'in birçok hadisi şerifi mevcuttur. Birkaçını zikredelim:

«Fitne uykudadır, uyandırana lanet olsun.»(8)

«Fitneden kaçının! Çünkü o esnada dil (tesir bakımından) kılıç darbesi gibidir.»(9)

<'Saadetli kimse fitnelerden uzak kalandır. Saadetli kimse fitnelerden uzak kalandır.Saadetli kimse fitnelerden uzak kalan ve fitneye maruz kalıpta sabreden kimsedir. Fitneye başlayan ve fitneye çalışanın vay haline!»(10)

Sonuç olarak Hazret-i Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) güzel ahlakı tamamlamak için gönderilmiştir.Bundan dolayı kişi onun öğütlediği ahlak kurallarını tatbik etmekle üstün insanlık seviyesine yükselir.Kıskançlık,hainlik, bencillik ve hasetlik kıskacında sıkışıp kalarak küçük hesaplar peşinde koşan hasta ruhlu, fitneci insanlar ise alçalarak hemtoplumda ki saygınlıklarını yitirirler hem de faziletsizlik batağına saplanıp ahiretlerini heba ederler.

DİPNOT

(1) Bakara Suresi Ayet:208

(2) Buhari

(3) Tirmizi

(4) Ebu Davud

(5) Kütüb-i Sitte

(6) Enfal Suresi Ayet:25

(7) Tevbe Suresi Ayet:47

(8) Berika

(9) Kütüb-i Sitte

(10) Ebu Davud